

Joh. Hiorthoy
3 16/6 1819.

JORDKLOTEN I VÅR SOLVERLD,

HVILKA KALLAS PLANETER

OCH

JORDKLOTEN I STJERNHIMMELEN

SAMT

DERAS INBYGGARE, ÄFVEN SOM ANDARNE OCH ÄNGLARNA DER

PÅ GRUND AF HVAD SOM BLIFVIT HÖRDT OCH SEDT

ETT VERK AF

EMANUEL SWEDENBORG

FRÅN LATINSKA URSKRIFTEN AF ÅR 1758 ÖFVERSATT

AF

C. J. N. MANBY

PASTOR INOM NYA KYRKANS SVENSKA FÖRSAMLING

STOCKHOLM
NYKYRKLIGA BOKFÖRLAGET
1895.

STOCKHOLM
K. L. BECKMANS BOKTRYCKERI
1895.

INNEHÅLL.

	Sid.
Jordkloten i verldsalltet	1
Jordklotet eller planeten Mercurius samt dess andar och inbyggare	6
Jordklotet eller planeten Jupiter samt dess andar och inbyggare	27
Jordklotet eller planeten Mars samt dess andar och inbyggare	55
Jordklotet eller planeten Saturnus samt dess andar och inbyggare	68
Jordklotet eller planeten Venus samt dess andar och inbyggare	72
Månens andar och inbyggare	74
Orsakerna hvarföre Herren ville födas på vårt jordklot, och ej på ett annat	76
Jordkloten i stjernhimmelen	81
Första jordklotet i stjernhimmelen samt dess andar och inbyggare; på grund af hvad som blifvit hördt och sedt ...	85
Andra jordklotet i stjernhimmelen samt dess andar och inbyggare	92
Tredje jordklotet i stjernhimmelen samt dess andar och inbyggare	96
Fjerde jordklotet i stjernhimmelen samt dess andar och inbyggare	101
Femte jordklotet i stjernhimmelen samt dess andar och inbyggare	112

Ställen ur Ordet, anförda i detta verk.

	N:r
1 Samuels Bok.	
30: 16	108
Matteus.	
5: 37	169
24: 30	171
28: 18	91, 159
Markus.	
13: 26	171
Lukas.	
21: 27	171
24: 39	159
Johannes.	
1: 1-3, 14, 18	122
5: 37	141
10: 30	141
14: 7, 9-11	141

Rättelser:

Sid. 16 rad. 7 uppifr. *står*: förebildas När *läs*: förebildas. När

» 19 » 8 nedifr. » undandragna » bortdragna (»ab-
straherade»)

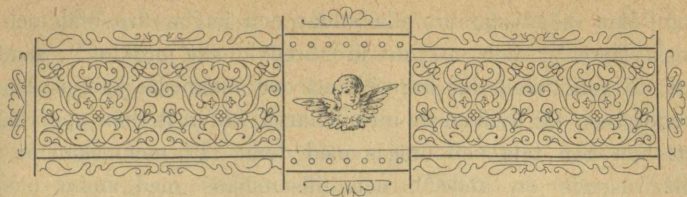
» 22 » 2 » » titen » liten

» 28 » 6 » » skrifställarne, » skriftställarne,

» 83 » 16 uppifr. » blitvit » blifvit

» 104 » 7 nedifr. » Fadren, » fadren,

» 112 » 12 » » att han icke » att hon icke

Jordkloten i Verldsalltet.

1. **A**lldenstund i kraft af Herrens Gudomliga barmhertighet de inre [delar], som tillhöra min ande, blifvit för mig upplåtna, och det derigenom blifvit [mig] gifvet att tala med andar och änglar, icke allenast med dem som äro nära vårt jordklot, utan äfven med dem som äro bredvid andra, för den skull, [och] emedan jag haft en åstundan att veta, om andra jordklot finnas och huru beskaffade de äro, samt huru beskaffade deras inbyggare, har det blifvit af Herren gifvet att tala och umgås med andar och änglar, som äro från andra jordklot, med somliga under en dag, med somliga under en vecka och med somliga månader igenom, och att af dem undervisas om de jordklot, från hvilka och bredvid hvilka de voro, och om dervarande inbyggares lif, seder och gudskyrdan, samt om åtskilliga nämnvärda saker derstädes. Och emedan det blifvit gifvet att veta dessa ting på det sättet, är det tillåtet att beskrifva dem på grund af hvad som blifvit hört och sedt.

Man bör veta, att alla andar och änglar äro utaf¹ menniskoslägtet¹); och att de äro bredvid sitt jordklot²); samt att de veta hvad der är; och att den menniska kan af dem undervisas, för hvilken de inre [delarna] blifvit derhän upplättna att hon kan tala och umgås med dem. Ty menniskan är i sitt väsende en ande³), och tillsammans med andar med hänsyn till sina inre [delar]⁴), hvarföre den, för hvilken de inre [delarna] upplätas af Herren, kan tala med dem såsom en menniska med en menniska⁵). Detta har blifvit mig medgifvet nu tolf år igenom dagligen.

2. Att flera jordklot finnas, och på dem menniskor, samt derifrån andar och änglar, är i andra lifvet det mest bekanta, förty det medgifves en hvar derstädes, som utaf kärlek till det sanna och derföre till nyttan åstundar det, att tala med andra jordklots andar och deraf bestyrkas angående verdarnas flerhet samt underrättas om, att menniskoslägtet är icke allenast från ett jordklot, utan från otaliga; och dessutom af hurudant skaplynne och lif de äro, samt hurudan deras Guds-dyrkan är.

Ur Arcana Cœlestia (Himmelska Hemligheter), hvarst dessa och följande saker, som äro under linien, äro utvecklade och visade.

¹) Att andar och änglar icke gifvas, hvilka ej äro utaf menniskoslägtet, n. 1880.

²) Att hvar och ett jordklots andar äro bredvid sitt jordklot, af den orsak, att de äro utaf inbyggarna, samt af lika skaplynne med dem; och att de skola vara inbyggarna till tjänst, n. 9968.

³) Att själen, hvilken lefver efter döden, är menniskans ande, hvilken är sjelfva menniskan i menniskan, och jemväl ter sig i det andra lifvet i fullkomlig menniskoform, n. 322, 1880, 1881, 3633, 4622, 4735, 6054, 6605, 6626, 7021, 10594.

⁴) Att menniskan, äfven när hon är i verlden, är med hänsyn till sina inre [delar], således med hänsyn till anden eller själen, midt ibland andar och änglar, sådane som hon sjelf är, n. 2378 [2379], 3645, 4067, 4073, 4077.

⁵) Att menniskan kan tala med andar och änglar, och att de forngamle på vårt jordklot tidt och ofta talade med dem, n. 67, 68, 69, 784, 1634, 1636, 7802. Men att det nu för tiden är farligt att tala med dem, om icke menniskan är i en sann tro, och ledes af Herren, n. 784, 9438, 10751.

3. Jag har talat med vårt jordklots andar åtskilliga gånger om den saken, och det har sagts, att en människa, som utmärker sig för förstånd, kan af många ting som hon känner till veta, att flera jordklot finnas, och derstädes människor; förty utaf förnuftet kan slutas, att så stora massor, som planeterna äro, af hvilka några i storlek öfvergå detta jordklot, icke äro tomma massor, och skapade för att blott föras samt gå af och an omkring solen och lysa med sitt lilla sken för ett enda jordklot, utan att deras nytta måste vara utmärktare än en sådan. Den som tror, såsom en hvar bör tro, att det Gudomliga icke skapat verldsalltet för annat ändamål skull, än att människoslägtet må vara till, och deraf himmelen — förty människoslägtet är himmelens plantskola — han kan icke tro annat, än att människor finnas, hvar helst något jordklot finnes.

Att planeterna, som äro synliga inför våra ögon, emedan de äro inom gränserna af denna sols värld, äro jordklot, kan man veta uppenbart derutaf, att de äro kroppar af jordisk materie, emedan de återkasta solens sken och, beskådade igenom synglas, icke te sig liksom stjernorna rödskimrande utaf låga, utan liksom jordar skiftande utaf dunkla [ämnen]; äfvensom derutaf, att de, på lika sätt som vårt jordklot, föras omkring solen och framskrida på djurkretsens bana, samt i följd deraf göra år och årets tider, som äro vår, sommar, höst och vinter; likaledes att de, på lika sätt som vår jord, vridas omkring sin axel, samt i följd deraf göra dagar och dagens tider, nemligen morgon, middag, afton och natt; samt dessutom, att några af dem hafva månar, som kallas drabanter och på bestämda tider sväfva omkring sitt klot, liksom månen omkring vårt; och att planeten Saturnus, emedan han är längst aflägsen ifrån solen, också har en stor ljus gördel, som åt det jordklotet gifver mycket, fastän återkastadt ljus. Hvilken, som känner till dessa saker, och tänker af förnuft, kan någonsin säga, att dessa äro tomma kroppar?

4. Dessutom har jag talat med andarna om, att det af menniskan kan tros, att i verldsalltet finnas flera jordklot än ett, på grund deraf, att stjernhimmelen är så omätlig, samt der så många oräkneliga stjernor, af hvilka hvar och en på sin plats eller i sin verld är en sol, samt en likhet af vår sol, i omvexlande storlek. Den som tillbörligen öfverväger, han sluter till, att hela detta så omätliga icke kan annat än vara ett medel till ett ändamål, som är skapelsens yttersta, hvilket ändamål är ett himmelskt rike, i hvilket det Gudomliga kan bo med änglar och menniskor. Ty det åskådliga verldsalltet, eller himmelen lysande af så många oräkneliga stjernor, hvilka äro lika många solar, är blott ett medel att jordklot må vara till, och på dem menniskor, utaf hvilka ett himmelskt rike [må bildas]. På grund af dessa saker kan en förnuftig menniska icke tänka annorlunda, än att ett så omätligt medel till ett så stort ändamål icke blifvit gjordt för ett människoslägte och deraf en himmel från ett enda jordklot; hvad vore detta för det Gudomliga, som är oändligt, för hvilket tusenden, ja tiotusenden af jordklot, och alla fulla med inbyggare, skulle vara föga och knappast något.

5. För öfrigt är änglahimmelen så omätlig, att den svarar mot de enskilda tingen hos menniskan, och tiotusenden mot hvarje lem, organ och inelfva, och mot hvarje hennes böjelse; och det har blifvit [mig] gifvet att veta, att den himmelen med hänsyn till alla sina motsvarigheter ingalunda kan vara till utom från ganska många jordklots inbyggare⁶⁾.

⁶⁾ Att himmelen motsvarar Herren, och att menniskan med hänsyn till alla samtliga och enskilda ting [motsvarar] himmelen, och att i följd deraf himmelen inför Herren är uti stor afbildning en menniska, och bör kallas den Största Menniskan, n. 2996, 2998, 3624 till 3649, 3636 till 3643, 3741 till 3745, 4625. Om människans och alla hennes [delars] motsvarighet med den Största Menniskan, som är himmelen, i korthet, af erfarenhet, n. 3021, 3624 till 3649, 3741 till 3751, 3883 till 3896, 4039 till 4051 [4055], 4218 till 4228, 4318 till 4331, 4403 till 4421, 4527 till 4533, 4622 till 4633, 4652 till 4660, 4791 till 4805, 4931 till 4953, 5050 till 5061, 5171 till 5189, 5377 till 5396, 5552 till 5573, 5711 till 5727, 10030.

6. Andar finnas, hvilkas enda bemödande är att förvärfva sig kunskaper, emedan de förnötas af dem allena; desse andar är det derföre tillåtet att ströfva omkring, och jemväl utom denna sols verld gå öfver till andra, samt förskaffa sig kunskaper. Desse hafva sagt, att jordklot, på hvilka äro menniskor, finnas icke allenast i denna solverld, utan äfven utom henne i stjernhimmelen, till ett omätligt antal. Dessa andar äro från planeten Merkurius.

7. Hvad Guds-dyrkan af andra jordklots inbyggare i allmänhet beträffar, så erkänna de, som der icke äro afguda-dyrkare, alla Herren för den ende Guden. De tillbedja nemligen det Gudomliga icke som ett osynligt Gudomligt, utan som ett synligt, af den orsak äfven, att, när det Gudomliga ter sig för dem, det ter sig i en mensklig form, såsom äfven fordom för Abraham och andra på detta jordklot⁷⁾. Och de som tillbedja det Gudomliga under en mensklig form, de antagas alla af Herren⁸⁾. De säga äfven, att ingen kan tillbörligen dyrka Gud, samt än mindre förbindas med Honom, om han icke med någon föreställning fattar Honom, och att Han icke kan fattas utom i en mensklig form; och att om icke [Han fattas] så, förskingras den inre synen, som är tankens, om Gud, såsom ögats syn när verldsalltet skådas utan en gräns; och att tanken då icke kan annat än falla in i naturen, och denna dyrkas i stället för Gud.

8. När det sades dem, att Herren på vårt jordklot antagit det Menskliga, öfvervägde de något, och strax sade de, att detta skett för människoslägtets frälsnings skull.

⁷⁾ Att alla jordklots inbyggare tillbedja det Gudomliga under en mensklig form, således Herren, n. 8541 till 8547, 10159, 10736, 10737, 10738. Och att de fröjda sig, när de höra att Gud verkligen blifvit Menniska, n. 9361. Att man icke kan tänka om Gud utom i en mensklig form, n. 8705, 9359, 9972. Att menniskan kan dyrka och älska det, hvarom hon har någon föreställning, och ej det hvarom [hon har] ingen, n. 4733, 5110, 5633 [5663], 7211, 9267 [9167], 10067.

⁸⁾ Att Herren emottager alla, som äro i det goda, och tillbedja det Gudomliga under en mensklig form, n. 9359, 7173.

Jordklotet eller planeten Mercurius samt dess andar och inbyggare.

9. Att hela himmelen föreställer *en* människa, hvilken derföre kallas den Största Menniskan, och att alla samtliga och enskilda ting hos människan, såväl hennes yttre som inre, motsvara den människan eller himmelen, är en hemlighet som ännu icke är bekant i verlden; men att det är så, har med många ting blifvit visadt ⁶⁾. Men för att utgöra denna Största Menniska förslå icke de, som från vårt jordklot komma till himmelen — desse äro få jemförelsevis —, de skola vara från flera andra jordklot; och det ombesörjes af Herren, att, så snart det någonstädes fattas en beskaffenhet eller ett omfång af motsvarigheten, så tillkallas genast från ett annat jordklot de, som må fylla [bristen], för att förhållandet må stå fast samt himmelen således bestå.

10. Hvad andarna från planeten Mercurius föreställa i den Största Menniskan, har för mig också blifvit från himmelen upptäckt, nemligen att [de föreställa] Minnet, men minnet af saker som äro bortdragna («abstraherade») ifrån jordiska och idel materiella ting. Men emedan det har blifvit [mig] gifvet att tala med dem, och detta flera veckor igenom, och höra huru beskaffade de äro, och utforska, huruledes det förhåller sig med dem, som äro på det jordklotet, så vill jag anföra sjelfva erfarenheterna.

11. Andar kommo till mig, och det sades från himmelen att de voro från jordklotet närmast solen, hvilket på vårt jordklot kallas planet med namnet Mercurius; och strax som de kommo, undersökte de ur mitt minne de saker som jag kände till. (Detta kunna andar på det skickligaste göra, ty när de komma till människan, se de i hennes minne alla

enskilda ting, som finnas der⁹⁾. När de undersökte åtskilliga ting, och ibland dem städer och platser der jag hade varit, märkte jag, att de icke ville veta [något om] tempel, palats, hus, gator, utan blott de ting som jag kände till hade skett på de platserna, äfvensom de ting som hörde till styrelsen der, de som hörde till skaplynnena och sederna hos dem som voro der, och dylika saker; ty sådana ting sammanhånga med platserna i minnet hos menniskan. hvarföre när platserna [der] upp-
väckas (framkallas), komma äfven de upp. Att de voro sådane, förundrade jag mig öfver, hvadan jag frågade, hvarföre de ginge förbi platsernas storartade ting och blott undersökte saker och gerningar derstädes. De sade att det för dem ingen förnöjelse är att skåda materiella, kroppsliga och jordiska ting, utan allenast verkliga (sakliga). Deraf blef bestyrkt, att det jordklotets andar uti den Största Menniskan förestälde minnet af saker som äro bortdragna (»abstraherade») ifrån materiella och jordiska ting.

12. Det sades mig, att sådant är inbyggarnes lif på det jordklotet, att de nemligen intet bekymra sig om jordiska och kroppsliga ting, utan om dervarande folkslags stadgar, lagar, styrelser; såsom ock om de ting som höra himmelen till, hvilka äro oräkneliga. Och jemväl sades, att flera af det jordklotets menniskor tala med andar, och att de deraf hafva kunskaper om andliga ting, och om lifstillstånden efter döden, samt deraf äfven förakt för kroppsliga och jordiska ting; ty de som veta för visso och tro på ett lif efter döden, för dem äro himmelska ting [föremål] för omsorg, emedan de äro eviga och lycksaliga, men ej verldsliga ting, [utom] blott så mycket lifvets nödvändigheter det fordra. Emedan inbyggarna äro sådane, derföre äro äfven de andar, som äro derifrån, så beskaffade²⁾.

⁹⁾ Att andar inträda i alla ting af människans minne, och att de ej från sitt [minne ingå] i människans, n. 2488, 5863, 6192, 6193, 6198, 6199, 6214. Att änglarna inträda i de böjelser och ändamål, från hvilka och för hvilkas skull menniskan tänker, vill och handlar så [och] icke annorlunda, n. 1317, 1645, 5844 [5846].

13. Huru begärligt de undersöka och inhemta kunskaper om saker, sådana som tillhöra det minne som är upplyft öfver kroppens sinliga ting, har kunnat vara tydligt för mig derutaf, att när de blickade in i de ting, som jag visste om himmelska saker, genomlöpte de allting och sade oupphörligt, att det är sådant, att det är sådant. Ty när andar komma till en människa, inträda de i allt hennes minne och uppväcka derifrån de ting som passa för dem; ja, hvad jag ofta märkt, de läsa de ting, som äro der, likasom ur en bok¹⁰). Desse andar gjorde det skickligare och snabbare, emedan de icke uppehöll sig vid sådana ting som äro tunga och tröga samt hoptränga och följaktligen fördröja den invertes synen, såsom alla jordiska och kroppsliga ting äro när de äro såsom ändamål, det är, när de ensamt älskas; utan de skärskådade sjelfva sakerna. Ty saker, hvilka jordiska ting icke hänga vid, föra hågen uppåt, således in på ett vidt fält; idel materiela ting deremot föra hågen nedåt, begränsa och tillsluta.

Deras begärlighet att förvärfva sig kunskaper och rikta minnet har äfven utaf följande blifvit uppenbart. En gång när jag skref något om kommande ting, och desamme voro på långt håll, så att de icke kunde beskåda dem ur mitt minne, så, emedan jag icke ville läsa dem i deras närvaro, harmades de högligen och ville emot vanlig sed öfverfalla mig, sägande att jag var den värste, och dylika ting; och för att de måtte tillkännagifva sitt vredesmod, ådrogo de högra delen af mitt hufvud ända till örat en art sammandragning med smärta. Sådana ting skadade mig emellertid intet; men emedan de (andarne) gjorde ondt, aflägsnade de sig ännu mera, men stannade dock strax, viljande veta hvad jag hade skrivit. Sådant begär hafva de efter kunskaper.

14. Merkurius' andar besitta framför öfriga andar kunskaper om saker, såväl dem som finnas i denna sols verld,

¹⁰) Att de andar, som äro hos människan, äro i besittning af alla ting af hennes minne, n. 5853, 5857, 5859, 5860.

som dem som äro utanför denna i stjernhimmelen. Och de ting som de en gång förvärfvat sig, dem behålla de, och jemväl påminna de sig dem, så ofta dylika förefalla. Deraf kan också vara uppenbart tydligt, att andarne hafva minne, och att detta är mycket fullkomligare än människornas minne; äfvensom att de ting som andarna höra, se och varseblifva, behålla de, och mest sådana ting, af hvilka de förnjöjas, såsom desse andar af kunskaper om saker. Förty de ting som äro [föremål] för förnjöelse och för kärlek, de inflyta likasom sjelfmant och qvarblifva; öfriga inträda icke, utan vidröra blott ytan och glida förbi.

15. När Merkurius' andar komma till andra samfund, utforska de af dem de ting de veta; och sedan dessa blifvit utforskade, gå de bort. Det gifves äfven ett sådant meddelande emellan andar, i synnerhet emellan änglar, att när de äro i ett samfund, om de äro välkomna och älskade, meddelas alla ting som de [der] känna till¹¹⁾.

16. På grund af sina kunskaper äro Merkurius' andar framför andra högmödig; hvarföre det blifvit dem sagdt, att, låt vara att de veta otaliga ting, likväl det oakadt oändliga ting finnas som de icke veta; och att om kunskaperna hos dem ökades i evighet, så kunna de icke ens komma till kännedom om alla allmänna ting. Att de hafva högmödig och en sinnets förhäfnings, har blifvit [dem] sagdt, och att detta icke höfves; men de hafva svarat, att det icke är högmödig, utan blott skryt öfver deras minnes förmåga: så kunna de urskulda sina lyten.

17. Tal af ord afsky de, emedan detsamma är materielt, hvarföre jag icke annorlunda kunnat tala med dem, när [det skett] utan förmedlande andar, än genom en art verksam tanke. Deras minne, emedan det hör till saker, ej till rent

¹¹⁾ Att i himlarna gifves ett meddelande af alla goda ting, enär den himmelska kärleken meddelar andra alla sina [tillhörigheter]; och att de derifrån hafva vishet och lycksalighet, n. 549, 550, 1390, 1391, 1399, 10130, 10723.

materiela bilder, tillhandahåller tanken sina föremål närmare; ty tanken, som är ofvan inbillningen, kräfver till föremål saker som äro bortdragna («abstraherade») ifrån de materiela tingen. Men fastän så är, utmärka sig likväl Merkurius' andar det oaktadt föga för omdömes-förmåga. Af saker, som höra till omdöme samt till slutsatser från kunskaperna, förnöjas de icke; ty nakna kunskaper lända dem till förnöjelse.

18. Det sades (frågades) dem, om de icke ville utaf sina kunskaper göra någon nytta, förty att förnöjas af kunskaper är icke nog, emedan kunskaper afse nyttor, och nyttor skola vara ändamålen; utaf blotta kunskaperna hafva ej de nytta, utan andra, med hvilka de vilja dela sina kunskaper, och att det ingalunda passar en människa, som vill vara vis, att stanna vid blotta kunskaperna, emedan dessa äro blott biträdande orsaker, som skola tjena till uppspårande af saker, hvilka skola tillhöra lifvet. Men de svarade, att de förnöjas af kunskaperna, och att kunskaperna för dem äro nyttor.

19. Somliga af dem vilja äfven icke se ut som människor, liksom andra jordklots andar, utan som kristallklot. Att de vilja se ut så, fastän de icke se [så] ut, är emedan kunskaper om immateriela saker förebildas i det andra lifvet genom kristaller.

20. Merkurius' andar äro alldeles skiljaktiga ifrån vårt jordklots andar, förty vårt jordklots andar bekymra sig icke så om saker (verkligheter), utan om verldsliga, kroppsliga och jordiska ting, hvilka äro materiela; för den skull kunna Merkurius' andar icke vara tillsammans med vårt jordklots andar: derföre fly de bort, hvar helst de träffa desse. Ty de andliga sferer, som utdunstas från begge, äro nästan motstridiga. Merkurius' andar föra i munnen, att de icke vilja skåda slidan, utan sakerna blottade ifrån sin slida, således de inre tingen.

21. Det syntes en temligen hvitglänsande låga, som brann gladt, och detta under en rätt stor del af en timme. Denna låga betecknade ankomsten af Merkurius' andar, som voro flinkare än de förre i att genomskåda, tänka och tala. När

de kommo, genomlupo de genast de ting som voro i mitt minne; men hvilka de gåfvo akt på, kunde jag icke varseblifva för deras flinkhets skull. Jag hörde dem omedelbart derpå säga, att det vore så beskaffadt. Vid de ting, som jag hade sett i himlarna och i andarnes verld, sade de sig känna till [dem] förut. Jag förnam, att en myckenhet af andar, som voro sammanslutna med dem, var bakom litet till venster i bakhufvudets plan.

22. Ett annat tillfälle såg jag en myckenhet af sådane andar, men på någorlunda ansenligt afstånd ifrån mig, framåt litet till höger, och derifrån talade de med mig, men genom förmedlande andar; förty deras tal är lika så hastigt som [deras] tanke, hvilken icke faller in i menskligt tal, utom då andra andar förmedla; och hvad jag förundrade mig öfver, de talade i klunga (hvirvel*), och ändock så flinkt och hastigt. Talet förnams, emedan det var fleras på en gång, såsom böljande. Och hvad som var minnesvärdt, detsamma föll hän mot mitt venstra öga, fastän de voro till höger. Orsaken var den, att venstra ögat svarar mot kunskaper om saker som äro bortdragna (»abstraherade») ifrån materiela ting, således mot sådana som höra till förståndighet, det högra ögat åter mot sådana som höra till vishet¹²). Med lika flinkhet, som de talade, förnummo de äfven hörda saker, och dömde om dem, sägande detta vara så, detta icke så. Deras omdöme är likasom ögonblickligt.

23. Det var en ande från ett annat jordklot, hvilken kunde tala med dem behändigt, emedan [han talade] flinkt och snabbt, men som eftersträfvade prydighet i talet. I ögonblicket dömde de om de ting som denne talade, sägande:

*) *Volumatim*. Se noten ** till n. 37. Jfr n. 19, 25, 37, 43.

Öfvers:s anm.

¹²) Att ögat motsvarar förståndet, emedan förståndet är den invertes synen och [synen] af icke materiela saker, n. 2701, 4410, 4526, 9051, 10569. Att venstra ögats syn svarar mot sanningar, således mot förståndighet, och högra ögats syn mot det sannas godheter, således mot vishet, n. 4410.

»Detta är allt för prydligt; detta är allt för studeradt»; sålunda att de blott gäfvö akt på, om de af honom hörde något för dem ännu icke bekant, förkastande sålunda sådana ting som beskuggade, hvilka företrädesvis äro sträfvanden efter prydlighet i talet och efter lärdom, förty desamma undan-gömma sjelfva sakerna och i deras ställe framställa ord, hvilka äro sakernas materiela former. Ty den talande håller hågen i dem samt vill, att orden må höras framför ordens mening; deraf påverkas den andres hörsel mer än [hans] sinne.

24. Jordklotet Merkurius' andar uppehålla sig icke på ett enda ställe, eller inom samlingarna af en enda verlds andar, utan ströfva genom verldsalltet. Orsaken är den, att de föreställa Minnet af saker (sak-minnet), hvilket oupphörligen skall riktas. På grund deraf medgifves dem att ströfva omkring och att öfverallt förvärfva sig kunskaper. När de så färdas på främmande mark, om de träffa andar, som älska materiela, det är, kroppsliga och jordiska ting, fly de dem och begifva sig dit, der de icke höra sådana ting. Derutaf kan vara tydligt, att deras håg är upplyft öfver sinliga ting, och sålunda att de äro i ett inre ljus. Detta gafs också att verkligen förnimma, när de voro nära mig och talade med mig. Jag märkte då, att jag afleddes ifrån sinliga ting, ända derhän, att mina ögons ljus begynte förslöas och blifva dunkelt.

25. Det jordklotets andar gå i skaror och slutna ordningar (*kohorter* och *falanger*); och när de äro församlade, bilda de likasom ett klot: så förbindas de af Herren för att de må verka som *ett*, och att en hvars kunskaper må meddelas alla, och allas kunskaper en hvar, såsom det sker i himmelen¹¹). Att de ströfva genom verldsalltet, för att de må sammansöka kunskaper om saker, var tydligt för mig äfven derutaf, att de en gång, när de syntes öfvermåttan aflägsna ifrån mig, talade med mig derifrån och sade, att de nu vore församlade och ginge utom sferen af denna värld in i stjern-himmelen, hvarest de visste att sådane gifvas, som icke bekymra sig om jordiska och kroppsliga ting, utan om

ifrån dessa upplyfta saker, och med dem ville de vara. Det sades, att de icke sjelfva veta hvart de gå, men att de i kraft af Gudomligt öfverinseende föras dit, hvarest de kunna undervisas om sådana ting som de ännu icke veta, och som öfverensstämma med de kunskaper, som de hafva. Det sades äfven, att de icke heller veta huruledes de finna de kamrater, med hvilka de förbindas, och att detta också sker i kraft af Gudomligt öfverinseende.

26. Emedan de således gå genom verldsalltet och derföre framför andra kunna veta om verldar och jordklot utanför sferen af vår sols verld, för den skull har jag talat med dem äfven om den saken. De sade, att i verldsalltet funnos synnerligen många jordklot, och derstädes människor; och att de förundrade sig att några, hvilka de kallade människor af ringa omdöme, förmenade att den allsmäktige Gudens himmel endast och allenast består utaf andar och änglar som komma från ett enda jordklot, då desse äro så få, att de i förhållande till Guds allmakt knappast äro något, äfven om det finnes tiotusenden af verldar och tiotusenden af jordklot. Vidare sade de, att de visste att öfver några hundra tusen jordklot gifvas i verldsalltet; och likväl, hvad är detta [i förhållande] till det Gudomliga som är oändligt?

27. När Mercurius' andar voro hos mig, då jag skref och utvecklade Ordet med hänsyn till dess invertes mening, och förnummo hvad jag skref, sade de att de saker som jag skref voro öfvermåttan grofva, och att nästan alla uttrycken sågo ut såsom materiela. Men det gafs att svara, att vårt jordklots människor ändock se dessa saker, som blifvit skrifna, såsom fina och upplyfta, och flera af dem fatta de icke. Jag tillade, att flere på detta jordklot icke veta, att en invertes människa finnes, som verkar på den utvertes och gör att denna lever, samt intala sig i följd af sinnenas bedrägligheter, att kroppen har lif, och att derföre de, som äro onda och otrogna, draga lifvet efter döden i tvifvel; äfvensom att de icke kalla ande, utan själ, det af människan som skall

lefva efter kroppens död; och att de tvista om hvad själen är, och hvarest hennes säte är, samt tro, att den materiela kroppen, fastän förskingrad i alla väder, måste åter förbindas med henne, för att människan må lefva människa; förutom flera dylika saker. När Mercurius' andar hörde dessa ting, frågade de om sådane kunna blifva änglar. Och härtill blef gifvet att svara, att änglar blifva de som hafva lefvat i trons och människokärlekens goda, och att de då icke vidare äro i utvertes och materiela ting, utan i invertes och andliga; och att när de komma i det tillståndet, äro de i ett ljus ofvannför det, i hvilket andarne från Mercurius äro. På det att de måtte veta att så var, gafs att en ängel som var i himmelen från vårt jordklot, hvilken hade varit sådan när han lefde i verlden, talade med dem, hvarom i det följande [n. 37].

28. Sedermera skickades mig af Mercurius' andar ett långt papper, ojemnt, sammanlimmadt af flera papper, hvilket såg ut såsom tryckt med sådana stilar, som på detta jordklot. Jag sporde om de hade sådana saker hos sig; men de sade att de icke hade det, men att de visste att sådana papper gifvas på vårt jordklot. De ville icke säga mera. Men jag förnam att de tänkte, att kunskaperna på vårt jordklot funnos på papper, och icke så i människan, således begabbande att papperen likasom visste ting som icke människan [vet]. Men de undervisades huruledes det förhöll sig med detta. Efter någon tid kommo de tillbaka, och de skickade till mig ett annat papper äfven liksom prentadt (tryckt) med stilar, såsom det förra var, men icke så sammanlimmadt och ohyfsadt, utan anständigt och glänsande. De sade att de ytterligare hade blifvit underrättade, att på detta jordklot finnas sådana papper, och deraf böcker.

29. Utaf dessa ting, som nu blifvit sagda, är uppenbart tydligt, att andarne behålla i minnet de ting, som de se och höra i det andra lifvet, och att de i lika mån, som när de voro människor i verlden, kunna undervisas, följaktligen i de ting som höra till tron, och sålunda fullkomnas. Ju inre

andar och änglar de äro, desto flinkare och fullare inhemta de, och behålla [det] fullkomligare; och emedan detta eger rum i evighet, så är uppenbart att för dem växer visheten oafbrutet. Hos Mercurius' andar växer vetandet om saker oafbrutet, men derföre icke visheten, emedan de älska kunskaper, som äro medel, men ej nyttor som äro ändamål.

30. Huru beskaffadt de andars skaplynne är, som äro från planeten Mercurius, kan utaf följande än vidare vara tydligt. Man bör veta, att alla andar och änglar, huru många de än äro, hafva varit människor: ty människoslägtet är himmelens plantskola; äfvensom att andarne äro alldeles så beskaffade med hänsyn till böjelser och benägenheter, som de voro när de lefde människor i verlden; förty hvars och ens lif följer honom¹³⁾. Emedan så är, kan skaplynnet hos hvarje jordklots människor kännas af de andars skaplynne, som äro derifrån.

31. Emedan Mercurius' andar uti den Största Menniskan föreställa minnet af saker som äro bortdragna (»abstraherade») ifrån materiella ting, för den skull vilja de alldeles icke höra, när någon talar med dem om jordiska, kroppsliga och idel verldsliga ting; och om de tvingas att höra angående dem, så förbyta de dem i andra, och merendels i motstridiga ting, för att de må undvika [att höra].

32. För att jag måtte veta för visso, att deras skaplynne var sådant, var det tillåtet att förebilda för dem ängar, nyodlingar, trädgårdar, skogar, floder, (att förebilda sådana ting är att inbillningsvis framställa dem inför en annan, hvilka ting i det andra lifvet lifligen synas) men genast förbytte de dem, ängarna och nyodlingarna fördunklade de, och genom förebildningar uppfylde de dem med ormar; floderna svärtade de så att vattnet icke syntes klart. När jag sporde,

¹³⁾ Att hvars och ens eget lif väntar och följer honom efter döden, n. 4227, 7440. Att livets utvertes ting hållas tillslutna efter döden, samt livets invertes ting upplåtas, n. 4314, 5128, 6495. Att då alla samtliga och enskilda ting af tanken äro uppenbara, n. 4633, 5128.

hvarföre de skulle göra så, sade de, att de icke vilja tänka på sådana ting, utan på verkliga (sakliga), hvilka äro kunskaper om saker som äro bortdragna ifrån jordiska ting, i synnerhet om sådana [saker] som äro till i himlarna.

33. Sedermera förebildade jag för dem större och mindre flygfän, sådana som finnas på vårt jordklot: förty i det andra lifvet kunna sådana ting lifligen förebildas. När de sågo dessa flygfän förebildade, ville de först förändra dem, men derefter förlustades de af dem och voro lugna. Orsaken var den, att flygfän beteckna kunskaper om saker, och en förnimmelse af den saken inflöt också då¹⁴). Således afstodo de ifrån att förbyta dem, och sålunda ifrån att afvända sitt minnes föreställningar. Sedermera var det tillåtet att förebilda inför dem den behagligaste trädgård full med lyktor och lampor. Då dröjde de och qvarhöllos, af den orsak att lyktor med lampor beteckna sanningar som lysa af det goda¹⁵). Deraf blef uppenbart, att de kunde hållas till att betrakta materiella ting, blott tillika insmöges deras beteckning i den andliga meningen; ty de ting, som tillhöra den andliga meningen, äro icke så bortdragna ifrån de materiella, alldestund de äro förebildande (*representativer*) till dessa.

34. Dessutom talade jag med dem om får och lamm, men sådana ting ville de icke höra, emedan de för dem förnummos som jordiska. Orsaken var den, att de icke förstodo hvad oskuld är, hvilken lamm beteckna; och det varseblefs utaf detta: när jag sade att lamm, förebildade i himmelen, beteckna oskuld¹⁶), då sade de sig icke veta hvad oskuld är, utan blott veta det med hänsyn till ordet. Orsaken är den, att de påverkas blott af kunskaper, men ej af nyttor, som

¹⁴) Att »fåglar» beteckna förnuftiga ting, förståndiga ting, tankar, föreställningar, kunskaper, n. 40, 745, 776, 778, 866, 988, 993 [991], 5149, 7441. Och detta med omvexling allt efter fåglarnas slag och arter, n. 3219.

¹⁵) Att lyktor med lampor beteckna sanningar som lysa af det goda, n. 4638, 9548, 9783.

¹⁶) Att »lamm» i himmelen och i Ordet beteckna oskuld, n. 3994, 7840, 10132.

äro kunskapernas ändamål, således icke heller kunna veta i kraft af en invertes förnimmelse, hvad oskuld är.

35. Några af jordklotet Mercurius' andar kommo till mig, skickade af andra, att de måtte höra hvad som förehades hos mig; och åt dem sade en af vårt jordklots andar, att de skulle säga åt de sina, att de ej skulle tala annat än sant, och ej, som de pläga, kasta fram åt de tillfrågande motsatta ting, förty om någon af vårt jordklots andar gjorde så, skulle han straffas. Men då svarade skaran — som var aflägsen — från hvilken nämnde andar voro utskickade, att, om de derföre skulle straffas, alla skulle straffas, alldenstund de icke kunna göra annorlunda i följd af oupphörligt bruk. De sade, att när de tala med sitt jordklots menniskor, göra de så ock; men detta icke i sinne att bedraga, utan för att de må inblåsa en åstundan att veta; ty när de kasta fram motsatta ting, och på visst sätt dölja sakerna, då uppväckes begäret att veta, och sålunda fullkomnas minnet utaf sträfvandet att utforska de tingen. Om samma sak talade jag med dem en annan gång också; och emedan jag visste, att de talade med sitt jordklots menniskor, sporde jag huruledes de undervisa sina inbyggare. De sade att de icke undervisa dem huruledes saken förhåller sig, men ändock insmyga någon varseblifning af saken, att deraf begäret att utforska och veta må näras och växa; förty om de svarade på allting, så skulle begäret förgås. De tillade att de kasta fram motsatta ting äfven för den orsak, att sanningen derefter bättre må synas; förty all sanning synes utaf förhållandet till motsatta ting.

36. De hafva för sed, att de icke skola säga för någon de ting som de veta, men ändock vilja de af alla veta dem som desse veta. Men sitt samfund meddela de allting, ända derhän, att alla må veta de ting som *en* vet, och en hvar derstädes dem som alla [veta]¹¹).

37. Emedan Mercurius' andar hafva öfverflöd af kunskaper, så äro de i någon art af högmod. I följd deraf förmena de, att de veta så många ting, att man knappast kan

veta mer. Men åt dem har af vårt jordklots andar blifvit sagdt, att de icke veta många, utan få ting, och att de som de icke veta äro jemförelsevis oändliga; och att de, som de icke veta, äro [i förhållande] till dem som de veta såsom den största oceans vatten till en mycket liten källas vatten; äfvensom att första tröskeln till vishet är att veta, erkänna och förnimma, att de ting, som man vet, äro*) så föga att det knappast är något [i förhållande] till dem, som man icke vet.

För att de måtte veta att så var, gafs att en viss änglande talade med dem och sade dem i allmänhet, hvad de visste och icke visste, och att oräkneliga voro de ting som de icke visste, äfvensom att de i evighet icke kunde veta ens de allmänna [delarna] af sakerna. Denne talade genom ängläföreställningar, mycket flinkare än de, och emedan han upptäckte hvad de visste och hvad de icke visste, blefvo de slagna med förvåning.

Sedermåra såg jag en annan ängel tala med dem; denne syntes i någon höjd åt höger. Denne var från vårt jordklot; han uppräknade högst många ting som de icke visste. Och sedermera talade han med dem genom tillståndsförändringar, hvilka de sade sig icke förstå. Då sade han åt dem, att hvarje tillståndsförändring innehåller oändliga ting, och jemväl hvarje minsta [del] af henne. När de hörde dessa ting, så, emedan de voro i högmod för [sina] kunskapers skull, började de ödmjuka sig. Ödmjukandet förebildades genom deras rullas sänkning nedåt, (förty denna skara syntes då såsom en rulle**), framåt mot venster på afstånd, i planet af trakten nedanför nafen); men rullen syntes såsom urhållad i midten och upphöjd på sidorna; äfven en ömsesidig liflig rörelse märktes der. Det sades äfven åt dem, hvad detta betecknade, det är, hvad de tänkte i sitt ödmjukande, och att de, som syntes upphöjda på sidorna, ännu icke voro i något

*) Här ha vi i grundtexten läst *sint* (äro) i st. f. *sit* (är), hvilket synes vara tryckfel.

**) *Volumen*; jfr n. 19, 25. Meningen torde bäst belysas af hvad som säges n. 43. *Öfvers:s ann:ar.*

ödmjukande. Och jag såg att rullen åtskildes, och att de, som icke voro i ödmjukande, bortvisades hän mot sin jordkrets, under det de öfriga blefvo kvar.

38. Mercurius' andar kommo till en viss ande från vårt jordklot, hvilken, medan han lefde i verlden, var för lärdom den mest ryktbare — det var Christian Wolf — åtrående att af honom underrättas om åtskilliga saker. Men när de förnummo att de ting som han sade ej voro upphöjda ofvan den naturliga människans sinliga ting, emedan han under ta-landet tänkte på heder, och att han ville såsom i verlden, (ty en hvar är sig lik i det andra lifvet) i ordningsföljder sammanfoga åtskilliga ting, och från dessa åter och oafbrutet sluta till andra, samt sålunda sammankedja flera ting utaf sådana, som de icke sågo och erkände vara sanna, sägande att sålunda kedjorna icke sammanhänge i sig sjelfva, ej heller med slutsatserna, och kallande dem ett auktoritetsdunkel, då afstodo de att tillfråga honom, spörjande allenast: *huru kallas detta? huru detta?* Och emedan han också svarade härpå genom materiela föreställningar, och inga andliga, veko de bort ifrån honom. Hvar och en talar nemligen i det andra lifvet andligen eller genom andliga ideer i samma mån, som han i verlden hade trott på Gud, och materiellt i samma mån, som han icke hade trott [på Honom].

Emedan här gifves anledning, är det tillåtet att omtala huruledes det i andra lifvet förhåller sig med de lärde, som hemta förståndighet från eget begrundande, upptändt af kärleken att veta sanningar för sanningarnas skull, således för nyttors skull som äro undandragna ifrån verldsliga ting, och huruledes, med dem, som [hemta den] från andra utan eget begrundande, såsom de pläga som åtrå att veta sanningar för blotta lärdoms-ryktet, och deraf heder eller vinning i verlden, således icke för nyttor som äro bortdragna (»abstraherade») ifrån verldsliga ting: det är tillåtet att här infläta en viss erfarenhet om sådane.

Det varseblefs ett visst dånande som framträngde ned-

ifrån bredvid venstra sidan ända till venstra örat. Jag märkte att det var andar som bemödade sig att der arbeta sig ut, deremot huru beskaffade de voro kunde jag icke veta. Men när de arbetat sig ut, talade de med mig, sägande att de varit logiker och metafysiker, och att de i sådana ting nedsänkt sina tankar, utan annat ändamål än att de skulle få heta lärde, och sålunda komma till hedersposter och egodelar, beklagande sig att de nu förde ett eländigt lif, af den orsak, att de inhemtat de tingen utan annat ändamål, och sålunda icke uppodlat sitt förnuft genom dem; deras tal var långsamt och stumt ljudande (doft).

Under tiden talade tvenne sins emellan ofvan mitt hufvud, och när det spordes hvilka de voro, sades, att den ene af dem var en viss den mest ryktbare i den lärda världen, och det gafs mig att tro att det var Aristoteles. Hvilken den andre var, sades ej. Den förre försattes då i det tillstånd, i hvilket han var när han lefde i världen: hvem det vara må kan nämligen försättas i sitt lifs tillstånd, som han haft i världen, emedan han har sitt lifs hela tillstånd med sig. Men, hvad jag förundrade mig öfver, han anslöt sig till högra örat, och der talade han, likväl hest men ändock sundt. Utaf hans tals mening varseblef jag, att han var utaf ett helt annat skaplynne än de Skolastiker som först uppstego, att nemligen han ur sitt tänkande utkläckte de ting som han hade skrivit, och derifrån frambringade sina filosofiska [satser]; sålunda att de termer, som han uppfann och som han satte på tankens saker, voro uttrycks-sätt med hvilka han beskref inre ting; äfvensom att han var uppväckt till sådana ting utaf ett böjelsens nöje och en åstundan att veta de ting som tillhörde tänkandet och förståndet; och att han följde hörsamt de ting som hans ande hade förestafvat — hyarföre han anslöt sig till högra örat —; helt annorlunda än hans anhångare, som kallas Skolastiker, hvilka icke gå från tanken till termerna, utan ifrån termerna till tankarna, således på motsatt väg; och flere af dem icke ens till tankarna, utan hänga

allenast fast vid termerna. Och om de tillämpa dessa, så är det för att bestyrka hvad helst de vilja, och för att sätta på falskheter ett utseende af sant allt efter begäret att öfvertala. Derföre äro filosofiska saker för dem medel att vara galna snarare än medel att vara visa; och derföre hafva de mörker i stället för ljus.

Jag talade derefter med honom om den analytiska vetenskapen, sägande att en liten gosse under en halftimme talar mera filosofiskt, analytiskt och logiskt, än han skulle kunnat beskrifva genom en bok, af den orsak, att allä den mensklige tankens och deraf talets ting äro analytiska, hvilkas lagar äro från den andliga verlden; och att den, som vill tänka konstmessigt från termer, ej är olik en dansare, som vill lära sig dansa från vetenskapen om rörelsefibren och musklerna: om hans håg hängde fast vid den när han dansar, då skulle han knappast kunna röra en fot. Och likväl rör han utan nämnda vetenskap alla rörelsefibrer, som äro spridda kring hela kroppen, och på lämpligt sätt lungorna, mellangärdet, sidorna, armarna, halsen och öfriga [delar], för hvilka allas beskrifvande böcker ej skulle förslå; och att det förhåller sig likaledes med dem, som vilja tänka från termer. Dessa ting gillade han, sägande, att om man på den vägen lärde sig att tänka, så fortginge man i omvänd ordning, tilläggande: »Om någon vill vara fänig, må han fortgå så; men [i stället] må han tänka städse på nyttan, och från det inre.»

Derefter visade han mig, hurudan föreställning han hade haft om den Högsta Gudamakten, att han nemligen förebildade sig Honom med menskligt ansigte, kring hufvudet omgjordad med en strålande ring; och att han nu vet, att Herren är sjelfva denna Menniska, och att den strålande ringen är det Gudomliga ifrån Honom, hvilket inflyter icke blott i himmelen, utan äfven i verldsalltet, samt anordnar och styrer dem, tilläggande: »Den som anordnar och styrer himmelen, anordnar och styrer äfven verldsalltet, emedan det ena icke

kan skiljas ifrån det andra.» Och jemväl sade han, att han trott allenast på en enda Gud, hvilkens attributer och egen-skaper de hade betecknat med lika många namn, som andre hafva dyrkat gudar.

Mig syntes en qvinna, som räckte ut handen, viljande smeka [hans] kind. Och när jag förundrade mig öfver detta, sade han, att, när han var i verlden, honom ofta syntes en sådan qvinna, hvilken likasom smekte hans kind, och att hennes hand hade varit skön. Änglaandarne sade, att sådana stundom voro sedda af de forntida, och af dem kallade Pallaser; och att hon tett sig för honom från de andar, som, när de lefde menniskor i de forngamla tiderna, voro förtjusta i föreställningar (ideer) och hängåfvo sig åt tankar, men utan filosofi. Och emedan sådane andar voro hos honom, och voro förtjusta i honom emedan han tänkte ifrån det inre, så framställde de på förebildande sätt en sådan qvinna. Sist tillkännagaf han, hurudan föreställning han hade haft om människans själ eller ande, hvilken han kallade *Pneuma*, nemligen att den var ett osynligt lifselement, liksom något af eter. Och han sade, att han kände till att hans ande skulle lefva efter döden, alldenstund den var hans inre väsende, hvilket icke kan dö, emedan det kan tänka; och att han för öfrigt om honom ej kunde tänka klart, utan blott dunkelt, emedan han ej haft någon kunskap om den från annat håll än från sig sjelf, och något litet*) äfven från de forngamle. För öfrigt är Aristoteles ibland de sunda andarne i det andra lifvet, och flere af hans anhängare ibland de fäniga.

39. En gång såg jag, att vårt jordklots andar voro hos jordklotet Merkurius' andar. Och jag hörde dem samtala sins emellan, och då tillfrågade vårt jordklots andar dem bland andra ting, på hvilken de trodde. De svarade, att de trodde på Gud. Men när de ytterligare sporde om den Gud på

*) »Något litet», *parumper*, eljest begagnadt om tid och kan således återges — kanske med rätta — med: »för en liten tid». Tillämpningen på tiden synes dock vara senare. *Öfvers:s anm.*

hvilken de trodde, ville de icke säga det: alldenstund det är efter deras sed, att de icke skola svara direkt på frågor. Men då frågade andarne från jordklotet Merkurius å sin sida andarne från vårt jordklot, på hvilken de trodde. Desse sade, att [de trodde] på Herren Gud. Merkurius' andar sade då, att de förnummo dem tro på ingen Gud och hafva för sed att med munnen säga att de tro, och likväl dock icke tro. (Merkurius' andar hafva en utsökt förnimmelse, på grund deraf att de oupphörligt medelst förnimmelse utforska hvad andra veta.) Vårt jordklots andar voro ibland dem, som i verlden bekant tron på grund af församlingens lära, men dock icke lefvat ett trons lif, och de som icke lefva ett trons lif, hafva i det andra lifvet ej tro, emedan hon icke är i menniskan¹⁷). När de hörde detta, förstummades de, emedan de utaf dem då gifven varseblifning erkände att det var så.

40. Somlige andar visste från himmelen, att det varit jordklotet* Merkurius' andar en gång lofvadt att få se Herren; hvarföre de tillfrågades af andarne omkring mig, huruvida de ihågkommo detta löfte. De sade, att de ihågkomme det; men att de icke visste, om det blifvit lofvadt så, att intet tvifvel derom kunde hysas. När de så talade sins emellan, då tedde sig för dem himmelens Sol. (Himmelens Sol, som är Herren, se icke andra än de som äro i den innersta eller tredje himmelen; de öfriga se ljuset derifrån.) Vid åsynen af solen sade de, att detta icke var Herren Gud, emedan de ej sågo [något] ansigte. Men under tiden talade andarne sins emellan, men hvad de talade, hörde jag icke. Plötsligt tedde sig emellertid då åter solen, och i dess midt Herren omgjordad med solringen. När detta blifvit sedt ödmjukade sig Merkurius' andar djupt, och sjönko ned. Då syntes jemväl Herren ur den solen för andar af detta jordklot, hvilka, när

¹⁷) Att de, som bekänna tron på grund af läran, och icke lefva ett trons lif, hafva ingen tro, n. 3865, 7766, 7778, 7790, 7950. 8094. Och att deras inre ting äro emot trons sanningar, fastän de icke veta detta i verlden, n. 7790, 7950.

de voro menniskor, sågo Honom i verlden, och de tillstodo den ene efter den andre utaf desse, och sålunda i ordning flere, att det var Herren Sjelf; och detta tillstodo de inför hela samlingen. Då syntes jemväl Herren ur solen för planeten Jupiters andar, hvilka med tydlig röst sade, att det var Han sjelf, som de hade sett på sitt jordklot, när verldsalltets Gud tedde sig för dem¹⁸⁾.

41. Somliga fördes, sedan Herren blifvit sedd, hän emot de främre [områdena] åt höger, och när de skredo fram sade de, att de sågo ett mycket klarare och renare ljus, än de någonsin förr hade sett, och att större ljus aldrig kan ses: och då var det aftontid här. De som sade detta voro flere¹⁹⁾.

42. Man bör veta, att verldens sol alldeles icke synes för någon ande, ej heller något ljus derifrån; ljuset af den solen är för andar och änglar liksom ett tjockt stockmörker. Den solen qvarblifver allenast i förnimmelsen hos andarne på grund af att hon blifvit sedd, när de voro i verlden, och framställes för dem i föreställningen såsom någonting stockmörkt, och detta bak ryggen på ett ansenligt afstånd, i höjd litet öfver hufvudets plan. Planeterna, som äro inom den

¹⁸⁾ Att Herren är himmelens Sol, från hvilken är allt ljus derstädes, n. 1053, 3636, 4060. Och att Herren så ter sig för dem, som äro i Hans Himmelska rike, hvarest kärleken till Honom råder, n. 1521, 1529, 1530, 1531, 1837, 4696. Att hon ter sig vid medel-höjd ofvan högra ögats plan, n. 4321, 7078. Att derföre med »solen» i Ordet betecknas Herren med hänsyn till den gudomliga kärleken, n. 2495, 4060, 7083. Att verldens sol icke ter sig för andar och änglar, utan i hennes ställe liksom något fullt af mörker bak ryggen från motsatt håll mot himmelens Sol eller mot Herren, n. 9755.

¹⁹⁾ Att ett stort ljus är i himlarna, hvilket många grader öfvergår middagsljuset på jorden, n. 1117, 1521, [1529.] 1533, 1619 till 1632, 4527, 5400, 8644. Att allt ljus i himlarna är ifrån Herren såsom Sol der, n. 1053, 1521, 3195, 3341, 3636, 3643, 4415, 9548, 9684, 10809. Att det Gudomliga sanna, som utgår från Herrens Gudomliga kärleks Gudomliga goda, ter sig i himlarna såsom ljus, och framställer allt ljus derstädes, n. 3195, 3222, 5400, 8644, 9399, 9548, 9684. Att himmelens ljus upplyser änglarnas både syn och förstånd, n. 2776, 3138. Att himmelen säges vara i ljus och värme, att det betecknar [att han är] i vishet och i kärlek, n. 3643, 9399, 9401.

solens värld, synas enligt ett visst (bestämdt) läge i förhållande till solen: Merkurius bak ryggen litet mot höger; planeten Venus till venster litet bakåt; planeten Mars till venster framåt, planeten Jupiter likaledes till venster framåt men på ett större afstånd; planeten Saturnus alldeles framåt på ett anseeligt afstånd; månen till venster temligen högt: drabanterna äfven till venster i förhållande till sin planet. Sådant är dessa planets läge i andars och änglars föreställningar; och jemväl andarne synas bredvid sin planet, utanför densamma. Men hvad Merkurius' andar i synnerhet angår, så synas icke de åt ett visst väderstreck, ej heller på visst afstånd, utan synas än framåt, än åt venster, än litet åt ryggen. Orsaken är den, att det är dem tillåtet att genomströfva verldsalltet för att förvärfva sig kunskaper.

43. En gång syntes Merkurius' andar till venster i ett klot, och derefter i en rulle*) som utsträckte sig på längden. Och jag undrade hvart de ville, om till detta jordklot, eller åt annat håll; och strax märkte jag, att de böjde sig åt höger och, rullande sig om, närmade sig till jordklotet eller planeten Venus, till dess främre väderstreck. Men när de kommo dit, sade de, att der ville de icke vara, emedan [invånarne] vore onda; hvarföre de böjde sig omkring till bakre delen af det jordklotet, och då sade de, att der ville de dväljas, »emedan de, som äro der, äro goda». När detta skedde, kände jag i hjernan en märkelig förändring, och en stark verkning derifrån. Derutaf gafs att sluta, att Venus' andar, som äro å den delen af planeten, öfverensstämda med Merkurius' andar, och att de förre förestälde Minnet af materiella**) saker som öfverensstämma med Minnet af immateriella ting, hvilket Merkurius' andar föreställa: derföre kändes en starkare verkning ifrån dem när de voro der.

*) Jfr n:o 37.

**) Här skulle enligt originalet stå »immateriella», men detta är tryckfel, såsom man tydligt ser af n:o 107.

44. Jag åstundade veta, af hvad [utseende till] ansigte och kropp menniskorna på jordklotet Mercurius äro, om de äro lika menniskorna på vårt. Då framställdes inför mina ögon en qvinna alldeles lik dem som äro på jordklotet. Hon var af ett vackert ansigte, men mindre [sådan] än på vårt jordklots qvinnor; till kroppen var hon äfven spensligare, men af en jemnlik höjd; till hufvudet var hon omklädd med en linneduk, icke med konst påsatt, men dock anständigt. Det framställdes äfven en man, hvilken jemväl var af en spensligare kropp än vårt jordklots män äro. Denne var iförd en dunkelt himmelsblå klädnad, tätt afpassad till kroppen, utan veck och utsprång på någondera sidan. Det sades, att det jordklotets menniskor voro af en sådan gestalt och kroppshållning. Derefter framställdes gestalterna af deras oxar och kor, hvilka visserligen icke mycket skilde sig ifrån dem på vårt jordklot, men voro mindre, och på visst sätt närmade sig till gestalten af hindar och hjortar.

45. De tillfrågades äfven om verdens sol, huru hon ser ut från deras jordklot. De sade att hon är stor, och att hon synes större der än från andra jordklot. De sade sig veta detta utaf andra andars föreställning om solen. Vidare sade de, att de hade en medeltemperatur, hvarken allt för varm eller kall. Det gafs då att säga dem, att så blifvit ombesörjdt för dem af Herren, på det att de icke skulle hafva allt för stor värme i följd deraf att deras jordklot var närmare solen än andra jordklot, alldenstund värmen icke kommer från närheten till solen, utan af luft-atmosferens höjd och täthet, såsom är uppenbart af kölden på höga berg äfven i varma klimat; äfvensom ock att värmen vexlar allt efter solstrålarnas räta eller sneda infall[svinkel], såsom är uppenbart af vinter- och sommartiderna i hvarje trakt.

Dessa äro de ting, som det blifvit [mig] gifvet att veta om jordklotet Mercurius' andar och inbyggare.

Jordklotet eller planeten Jupiter samt dess andar och inbyggare.

46. Med planeten Jupiters andar och änglar har det blifvit [mig] gifvet att längre pläga umgänge, än med andar och änglar som äro från de öfriga planeterna, hvarföre det är tillåtet att om deras samt den planetens inbyggares lifstillstånd omtala flera ting. Att de andarne voro derifrån, var uppenbart af många saker, och blef jemväl sagdt från himmelen.

47. Sjelfva jordklotet eller planeten Jupiter synes visserligen icke för andar och änglar; förty aldrig för några derstädes synes något jordklot, utan blott de andar och änglar som äro derifrån. De som äro från planeten Jupiter, synas framåt till venster på ett någorlunda ansenligt afstånd, och detta beständigt, se ofvanföre n. 42; der är ock planeten. Hvert jordklots andar äro bredvid sitt jordklot, af den orsak att de äro utaf inbyggarne, (förty hvarje människa blifver efter döden en ande) och emedan de sålunda äro af lika skaplynne [med] och kunna vara hos inbyggarne samt vara dem till tjenst.

48. De berättade, att i den trakt af jordklotet, hvarest de lefde medan de voro i verlden, var en stor mängd af menniskor, så stor som jordklotet kunde nära; samt att det var fruktbart och hade öfverflöd af allting; och att de der ej åtrådde mera än så mycket som var till lifvets nödvändigheter — och de ting som ej voro till nödvändigheter, hänförde de ej heller till nyttigheter — och att derföre mängden af menniskor var så stor. De sade, att deras största omsorg var barnens uppfostran, och att de älskade dem på det ömmaste.

49. Vidare berättade de, att de der äro åtskilda i släcter (folkslag), familjer och hus, och att alla bo afsöndradt med de sina; och att umgängen derföre ega rum inom fränd-

skaperna. Äfvensom att aldrig någon åtrår den andres gods; och att det ej heller kommer [någon] i hågen att ha begärelse till något af den andres gods, mindre att med något konstgrepp tillvälla sig, och ännu mindre att tränga in och bortröfva [dem]. Detta anse de såsom en illgerning emot den menskliga naturen, samt såsom rysligt. När jag ville säga, att på detta jordklot förekomma krig, utplundringar och mord, då vände de sig bort och afskydde att höra. Att de fornäldste på detta jordklot bodde på lika sätt, har blifvit mig sagdt af änglarna, nemligen att [de voro] åtskilda i slägter (folkslag), familjer och hus, och att alla då voro nöjda med sina gods; och att det att blifva rik af andras gods, såsom ock att herska utaf sjelfkärlek, var alldeles okänt. Och att derföre de forngamla tiderna, samt i synnerhet de fornäldsta, voro för Herren täckeliga framför de följande. Och att, emedan tillståndet var sådant, då äfven rädde oskuld, och med henne vishet; att en hvar då verkade det goda utaf det goda samt det rättvisa utaf det rättvisa; att de ej visste hvad det var att göra det goda och rättvisa för egen heders eller för vinnings skull; och att de då icke talade annat än sant, och detta icke så [mycket] på grund af det sanna som af det goda, det är, icke på grund af det förståndsmessiga afsöndradt, utan af det viljeliga förbundet med det förståndsmessiga.

Sådana voro de forngamla tiderna; för den skull kunde änglarna då umgås med menniskorna samt till himmelen bortföra deras [ande]-sinnen nästan afsöndrade ifrån de kroppsliga tingen, ja, föra desamma omkring derstädes och visa der [varande] präktiga ting och lycksaligheter, såsom ock meddela dem sina lycksaligheter och angenämheter. Dessa tider voro äfven bekanta för de forngamla skrifställarne, och af dem kallade de »gyllene», och jemväl de »saturniska».

Orsaken, att de tiderna voro sådana, var, såsom sagdt, att de lefde åtskilda i slägter (folkslag), samt slägterna i familjer, och familjerna i hus, samt hvart och ett hus bodde för sig sjelft; och att det då ej kom någon i sinnet att tränga

in i den andres arf samt deraf förvärfva sig förmögenhet och herravälde. Långt borta var då sjelfkärleken och verldskärleken; en hvar var då glad af sitt, och icke mindre af den andres goda. Men denna scen blef förändrad, och vänd till motsatsen, under den påföljande tiden, då begäret att herska och att besitta många ting trängde in i hägen*). Då församlade sig människosläktet, för att skydda sig, i konungariket och kejsardömen; och emedan människokärlekens och samvetets lagar, hvilka voro inskrifna i hjertana, upphörde, så var det nödvändigt att stifta lagar för att stäfja våldsamheter, och i dem voro hedersposter och fördelar belöningar, samt beröfvanden af desamma straff. När tillståndet blef så förändradt, aflägsnade sig sjelfva himmelen ifrån människan, och detta mer och mer ända till dessa tidsåldrar, då man icke vidare vet, om himmelen och om helvetet finnas, ja, af några förnekas det att de finnas. Detta är sagdt, för att genom en parallelism (jmförelse) må belysas, hurudant deras tillstånd är, som befinna sig på jordklotet Jupiter, samt hvarifrån deras redlighet och jemväl vishet härrör, om hvilken mera i det följande.

50. Genom långvarigt umgänge med jordklotet Jupiters andar blef det mig tydligt, att de voro redligare än flera andra jordklots andar. Deras framglidande när de kommo, qvardröjandet och inflytandet då, var så lent och ljuft, att det icke kan uttryckas. Hvarje andes beskaffenhet uppenbarar sig i det andra lifvet genom inflytelsen, som är ett meddelande af hans böjelse; redligheten genom lenhet och ljufhet: genom lenhet emedan han fruktar att skada, och genom ljufhet emedan han älskar att göra godt. Lenheten och ljufheten af inflytelsen ifrån vårt jordklots goda andar kunde jag ganska klart åtskilja ifrån deras. De sade, att när någon lätt oenighet emellan dem uppstår, synes liksom en fin hvit-

*) Då vi läst *animum* i st. f. *animus*, som måste vara tryckfel. Möjligen menades *animos*, i flertal: sinnelagen, sinnena.

Öfvers: s anm.

glänsande stråle, sådan som blixstens plägar vara, eller en liten diadembindel i hvilken förekomma skimrande och irrande stjernor; men oenigheten emellan dem bilägges hastigt. Skimrande och tillika kringirrande stjernor beteckna det falska, men skimrande och fasta (*fix*-)stjernor beteckna det sanna; de förra således oenighet²⁰).

51. Närvaron af Jupitersandar kunde jag känna ej blott utaf framglidandets och inflytelsens lenhet och ljufhet, utan äfven deraf att de inflöto som mest på ansigtet, och anordnade det [till] muntert och leende, och detta oafbrutet medan de voro tillstädes. De sade, att de så anordna sitt jordklots inbyggares ansigten, när de komma till dem, viljande sålunda ingifva (*inspirera* hos) dem hjertats lugn och angenämhet. Detta lugn och denna angenämhet, som af dem ingafs mig, uppfylde kämbart bröstborg och hjerta; då aflägsnades de begär och bekymmer om tillkommande ting, hvilka införa olugnt och oangenämt*), och uppegga hägen till åtskilliga rörelser.

Deraf kunde vara tydligt för mig, huru beskaffadt jordklotet Jupiters inbyggares lif var; ty utaf andarne kännas inbyggarnes sinnesart, förty hvar och en har sitt lif med sig från världen, samt lefver det när han blifver ande. Det märktes att de hade ett tillstånd af en ännu inre sällhet eller lycksalighet. Detta märktes derigenom att det förnams, att deras inre [delar] ej voro tillslutna utan öppna åt himmelen till; ty ju mera öppna åt himmelen till de inre [delarna] äro, desto mottagligare äro de att bekomma det Gudomliga goda, och med detta sällhet samt inre lycksalighet. Helt annorlunda hos dem, som icke lefva i himmelens ordning; hos

²⁰) Att »stjernor» i Ordet beteckna kunskaper om godt och sant, således sanningar, n. 2495, 2849, 4697. Och att i det andra lifvet sanningar förebildas genom fasta stjernor, falskheter deremot genom irrande stjernor, n. 1128.

*) I originalet står här *jucundum*, »angenämt», hvilket uppenbarligen är tryckfel. *Öfvers:s anm.*

dem äro de inre [delarna] tillslutna, och de yttre öppna åt världen till.

52. Af hurudant ansigte jordklotet Jupiters inbyggare äro, blef mig äfven visadt: ej att inbyggarna sjelfva syntes för mig, utan att andarna [tedde sig] i likadant ansigte hvare de voro, när de befunno sig på sitt jordklot. Men innan detta visades, tedde sig bakom en hvitglänsande sky en af deras änglar, som gaf tillstånd. Och då visades tvenne ansigten. De voro såsom vårt jordklots människors ansigten, hvitglänsande, sköna; det framlyste från dem uppriktighet och sedesamhet.

När Jupitersandar voro hos mig, syntes mig vårt jordklots människors ansigten mindre än vanligt; hvilket kom deraf, att från nämnde andar inflöt den föreställning som de hade om sina ansigten, att de voro större. De tro nemligen, när de lefva som människor på sitt jordklot, att efter dädanfärden deras ansigten skola blifva större, och till formen runda. Och emedan denna föreställning är dem inpräglad, derföre förblifver hon också, och när de blifva andar, synas de sig med större ansigte. Att de tro sina ansigten skola blifva större, är emedan de säga ansigtet icke vara kropp, af den orsak att de genom det se, höra samt tala och framställa tankar; och emedan sålunda genom det [ande-]sinnet skiner fram; derföre hafva de om ansigtet en föreställning såsom om [ande-]sinnet i form. Och emedan de veta, att de skola blifva visare efter lifvet i världen, derföre tro de att [ande-]sinnets form eller ansigtet blifver omfångsrikare. De tro äfven att de efter dädanfärden skola förnimma en eld, som skall värma deras ansigten. Detta härleda de deraf, att de visare af dem veta att »eld» i andlig mening betecknar kärlek, och att kärleken är livets eld samt att från denna eld änglarna hafva lif²¹). De utaf dem, som lefvat i himmelsk

²¹) Att »eld» i Ordet är kärlek i hvardera meningen [god och ond], n. 934, 4906, 5215. Att den heliga och himmelska elden är den Gudomliga kärleken, och all böjelse som tillhör den

kärlek, ernå äfven sin önskan och förnimma sitt ansigte blifva varmt, och då upptändas deras sinnes inre [delar] af kärlek. För den orsakens skull tvätta och rena [det] jordklotets inbyggare äfven sitt ansigte mycket, och skydda [det] jemväl sorgfälligt för solens hetta. De hafva en beklädnad, gjord utaf bast eller bark som går i himmelsblått, hvarmed de omgjorda hufvudet, och sålunda täcka ansigtet. Om vårt jordklots människors ansigten, hvilka de sågo genom mina ögon²²), sade de, att de icke voro sköna; och att den skönhet de hade bestod i den utvertes huden, men icke i fibrerna ifrån det invertes. De förundrade sig att någras ansigten voro vårtfulla och blemmiga, eller på annat sätt vanställda; de sade att hos dem syntes aldrig sådana ansigten. Somliga ansigten behagade*) dock, nämligen de som voro muntra och leende; och de som stodo litet ut omkring läpparna.

53. Att de ansigten behagade*), hvilka stodo ut omkring läpparna, dertill var orsaken den, att det mesta af deras tal sker genom ansigtet, och i synnerhet genom dess trakt omkring läpparna, och jemväl emedan de aldrig hyckla, det är, tala annorlunda än de tänka, för den skull tvinga de icke sitt ansigte, utan släppa ut det fritt. Annorlunda hos dem, som ifrån gosseåldern lärt sig att hyckla. Deras ansigte sammandrages deraf ifrån det inre, på det att icke derifrån något af tanken må framlysa; ifrån det yttre utsläppes det icke heller, utan hålles beredt till att utsläppa och sammandraga sig, allt efter som slugheten tillstyrker. Utaf beskådandet af

kärleken, n. 934, 6314, 6832. Att den helvetiska elden är sjelf- och verldskärleken, och all begärelse som tillhör dessa kärlekar, n. 965, 1861, 5071, 6314, 6832, 7575, 10747. Att kärleken är lifvets eld, och att sjelfva lifvet verkligen är derifrån, n. 4906, 5071, 6032.

²²) Att andar och änglar icke se de ting som äro i denna solverld, men att de hafva sett dem genom mina ögon, n. 1881 [1880].

*) Det latinska ordet *arridere* måste vara att fatta så — hvilket för öfrigt ej är ovanligt, ehuru det egentligen betyder »le åt eller mot», ofta i betydelsen »falla i smaken». Öfvers:s anm.

fibrerna i läpparna och rundt omkring desamma kan sanningen [häraf] vara tydlig; ty fibrernas ordningsföljder (*serier*) der äro mångfaldiga, hopvecklade och sammanflätade, hvilka icke äro skapade allenast till ätande och till tal medelst ord, utan äfven till att uttrycka hågens föreställningar.

54. Det visades ock, huruledes tankarna framställas genom ansigtet: böjelserna som tillhöra kärleken uppenbaras genom anletsdragen (minerna) och deras förändringar, och tankarna i dem genom omvexlingar med hänsyn till formerna hos de inre tingen derstädes; vidare kunna de icke beskrifvas. Jordklotet Jupiters inbyggare hafva också ett tal med ord, men ej så ljudligt som hos oss; det ena talet hjälper det andra, och i talet med ord insmyges lif genom ansigtets tal. Jag har blifvit underrättad af änglarna, att allas första tal på hvartenda jordklot varit ett tal medelst ansigtet, och detta från de tvenne ursprungen derstädes, ifrån läpparna och ifrån ögonen. Orsaken att ett sådant tal varit det första är den, att ansigtet är formadt till att afbilda de ting, som menniskan tänker och som hon vill: derföre har ansigtet äfven blifvit kalladt en sinnelagets (hågens) afbildning och angifvare; äfvensom den, att i de fornäldsta eller första tiderna fans uppriktighet, och menniskan ej tänkte, icke heller ville tänka, annat än det, som hon ville skulle framlysa ur ansigtet. Således kunde ock hågens böjelser och deraf tankarna framställas lifligen och fullt; sålunda syntes de äfven för ögat, såsom ganska många ting på en gång i form. Och det talet utmärkte sig derföre framför talet med ord så mycket, som synen framför hörseln, det är, såsom det är att se ett fält, eller att höra och fatta det beskrifvet genom ord.

De tillade, att ett sådant tal sammanstämde med änglarnas tal, med hvilka menniskorna på de tiderna äfven hade gemenskap. Äfven är, när ansigtet talar eller [ande-]sinnet genom ansigtet, ett änglatal hos menniskan i yttersta, naturlig form, men ej när munnen talar medelst ord. En hvar kan äfven begripa, att tal med ord ej kunde tillkomma de forn-

äldste, alldenstund språkets ord icke blifvit omedelbart ingjutna, utan måste uppfinnas och tillämpas på sakerna; hvilket icke kunde ske annat än under tidens lopp.²³⁾

Så länge uppriktighet och rättskaffenhet fans hos människan, så länge förblef äfven ett sådant tal; men så snart [ande]-sinnet började tänka *ett* och tala ett annat, hvilket skedde när människan började älska sig sjelf och icke nästan, då tog språket med ord fart, under det ansigtet teg eller ljög. Deraf förändrades ansigtets invertes form, sammandrog sig, hårdnade till och började blifva nästan liflös, men den utvertes, satt i låga utaf sjelfkärlekens eld, att synas liksom lefvande inför människors ögon: förty det der liflösa, som är inunder, ter sig icke inför människors ögon, men [väl] inför änglarnas ögon, alldenstund desse se de inre tingen. Sådana äro deras ansigten, som tänka *ett* och tala ett annat; ty förställning, skrymteri, list och svek, hvilka äro den nutida klokheten, införa sådana ting. Men annorlunda förhåller sig saken i det andra lifvet; der är det icke tillåtet att tala så och tänka annorlunda. Oenigheten förnimmes der äfven klarligen i hvartenda ord; och när den förnimmes, utkastas den ande, i hvilken en sådan oenighet finnes, ur samqvämet och bestraffas. Sedermera bringas han på åtskilliga sätt till att tala såsom han tänker, och till att tänka såsom han vill, ända till dess att han har *ett* sinne, och ej ett deladt: om han är god, att han vill det goda, och tänker och talar sant utaf det goda; och om han är ond, att han vill det onda och tänker och talar falskt utaf det onda. Den gode upplyftes icke förr till himmelen, och den onde kastas icke heller förr i helvetet; och detta för det ändamåls skull, att i helvetet ej må finnas annat än ondt samt det ondas falska,

²³⁾ Att de Fornäldste på detta jordklot hade ett tal genom ansigtet och läpparna, förmedelst en invertes utandning, n. 607, 1118, 7361. Att ett likadant tal tillkommer inbyggarna på vissa andra jordklot, n. 4799, 7359, 8248, 10587. Om det ifrågavarande talets fullkomlighet och förträfflighet, n. 7360, 10587, 10708.

samt i himmelen ej må finnas annat än godt och det godas sanna.

55. Vidare har jag af andar, som voro från det jordklotet, blifvit underrättad om åtskilliga ting som förekomma hos inbyggarna derstädes, såsom om deras gång, om födoämnen och hemvist. Hvad deras gång beträffar, så gå de icke omkring raka, såsom detta jordklots inbyggare och flera andras, icke heller krypa de på djurens vis, utan när de gå, underhjelpa de sig med flathänderna och upplyfta sig gång efter annan till hälften på fötterna, och jemväl skåda de under gåendet hvar tredje steg med ansigtet till sidan och bakom sig, och då böja de äfven litet på kroppen, hvilket sker plötsligt; förty hos dem är det ohöfviskt att af andra skådas annat än framifrån (i ansigtet). När de så gå omkring, hålla de alltid ansigtet upplyft, såsom hos oss, för att de sålunda må skåda äfven himmelen när [de skåda] jorden. De hålla det icke nedsänkt att de må skåda jorden: detta kalla de fördömdt; de ringaste hos dem göra så, och om de icke vänja sig vid att upplyfta ansigtet, så utdrifvas de ur deras samfund. När de deremot sitta, se de ut såsom vårt jordklots menniskor, raka till öfre delen af kroppen, men sitta korsvis med fötterna. Sorgfälligt akta de sig, icke blott när de gå omkring, utan äfven när de sitta, att de icke må skådas bakifrån, utan framifrån (i ansigtet). Gerna vilja de äfven, att deras ansigten skola ses, emedan deraf deras sinne synes; förty aldrig visa de ett ansigte främmande för [deras] sinne, hvilket de icke heller kunna. De närvarande veta äfven uppenbart deraf, af hvilket sinnelag de äro mot dem, hvilket de icke heller undagömma; i synnerhet om en synbar vänlighet härrör af uppriktighet, eller om af tvång. Dessa saker hafva blifvit mig visade af deras andar och bekräftade af deras änglar. Derföre ses ock deras andar icke såsom andra gå omkring upprätt, utan nästan såsom simmare underhjelpa framfarten med händerna, samt gång efter annan blicka omkring.

56. De som lefva i deras varma luftstreck (*zoner*), gå nakna, dock likväl med ett omhölje kring länderna, och rodna icke öfver nakenheten, förty deras sinnen äro kyska, och de älska endast makarna, och rysa för äktenskapsbrott. De blefvo högst förundrade öfver, att vårt jordklots andar, när de hörde dem gå omkring så och jemväl vara nakna, begabbade och tänkte lösaktigt; och att de alldeles intet aktade på deras himmelska lif, utan blott på sådana ting. De sade, att detta vore ett tecken, att kroppsliga och jordiska ting framför himmelska vore [föremål] för omsorg för dem, och att opassande ting intoge sinnena. Det sades dem, att nakenhet ej är till blygsel ej heller till anstöt för dem, som lefva i kyskhet och oskulds-tillstånd; men att den är det för dem, som [lefva] i lösaktighet och okyskhet.

57. När det jordklotets inbyggare ligga i säng, vända de sitt ansigte framåt eller inåt rummet, men ej bakåt eller åt väggen. Detta berättade deras andar för mig, och de sade orsaken vara, att de tro sig sålunda vända ansigtet åt Herren; om deremot bakåt, att de vände det bort. Sådant hade vederfarits mig några gånger, då jag var i säng, men hvarifrån detta härrörde hade jag icke förr vetat.

58. De förlusta sig med att äta länge, icke så [mycket] på grund af det angenäma i födan, som af det angenäma i samtalet då. Medan de sitta till bords, sitta de icke på stolar eller bänkar, eller upphöjda grässoffor, ej heller på gräset, utan på löf af ett visst träd. De ville icke säga af hvad träd löfven voro, men när jag af gissning nämnde flera, bejakade de omsider när jag sade fikon-löf. Dessutom sade de, att de icke tillreda födan enligt smaken, utan framför allt enligt nyttan; de påstodo att nyttig föda vore för dem smaklig. Om denna sak blef det ett samtal mellan andarne, och det sades att detta passade för människan, förty sålunda ligger henne om hjertat, att ett sundt sinne är i en sund kropp; annorlunda än hos dem, hos hvilka smaken befaller: deraf är kroppen sjuk, åtminstone matt innantill, följaktligen äfven

sinnet, förty detta skickar sig allt efter det inre tillståndet hos de mottagande delar som tillhöra kroppen, såsom synen och hörseln efter ögats och örats tillstånd. Deraf den galenskapen, att i yppighet och vållust sättes allt lifvets nöje; derutaf äfven slöheten i sådana ting som höra till tanke och omdöme, och skickligheten i sådana som höra till kroppen och världen. Härutaf åstadkommes en människans likhet med ett oskäligt djur, hvarmed äfven sådane icke olämpligen jemföra sig.

59. Deras bostäder visades mig äfven. De äro låga utaf trä, men innantill öfverdragna med hvitt-himmelsblå bast eller bark, samt rundt omkring och ofvan punkterade såsom med små stjernor till en bild af himmelen; förty de vilja innantill bibringa sina hus en likhet af den åskådliga himmelen med sina stjernbilder: orsaken är den, att de tro stjernbilderna vara änglarnas hemvist. De hafva äfven tält, hvilka upptill äro rundade, samt utsträckta på längden, äfven innantill punkterade med små stjernor i himmelsblått fält. In i dem begifva de sig om dagen, på det att icke deras ansigten må skadas af solhetten. Mycken är deras omsorg att [väl] forma och rena dessa sina tält. I dem äta de äfven.

60. När Jupitersandarne sågo det här jordklotets hästar, tedde sig hästarna för mig mindre än vanligt, fastän de voro temligen starka och höga. Detta var i följd af de andarnes föreställning om hästarna der. De sade, att äfven hos dem voro de lika, ehuru mycket större, men att de äro vilda eller i skogarna, och att när de synas, förskräcka de dem, fastän de i intet hänseende skada. De tillade, att för dem förefinnes en ingrodd eller naturlig fruktan. Deraf gafs tillfälle att tänka på orsaken till denna fruktan. Ty häst betecknar i andlig mening det förståndliga (*intellektuela*) bildadt utaf vetenskapliga ting²⁴); och emedan de frukta att uppodla det för-

²⁴) Att »häst» betecknar det förståndliga (förståndiga), n. 2760, 2761, 2762, 3217, 5321, 6125, 6400, 6534, 7024, 8146, 8148. Och att den »hvita hästen» i Uppenbarelseboken är Ordets förstånd, n. 2760.

ständliga genom vetenskaper från världen, derföre [förekommer] en inflytelse af fruktan. Att de ej bekymra sig om de vetenskapliga ting, som höra till mensklig lärdom, skall ses i det följande.

61. Nämnda jordklots andar vilja icke vara i samqväm med vårt jordklots andar, emedan de skilja sig till sinnelag och seder. De säga, att vårt jordklots andar äro listiga, samt flinka och snillrika till att anstifta onda ting; och att de veta och tänka föga om det goda. Dessutom äro jordklotet Jupiters andar mycket visare än vårt jordklots andar; om våra säga de äfven, att de tala många ting och tänka föga, och sålunda att de icke kunna inombords förnimma många ting, och icke ens hvad godt är. De sluta deraf, att vårt jordklots människor äro utvertes människor. En gång tilläts det äfven onde andar af vårt jordklot att verka genom sina onda konster, och att ofreda de Jupitersandar, som voro hos mig. Desse uthärdade dem öfvermåttan länge; men omsider tillstodo de, att de icke kunde det vidare, och att de trodde värre [andar] icke gifvas, förty de förvände deras inbillning och jemväl tanke så, att de tyckte sig likasom bundna, och ej utom genom Gudomlig hjälp kunna derifrån lösgöras och befrias.

När jag läste i Ordet några saker om vår Frälsares lidande, då införde Europeiska andar gräsliga anstötligheter (*scandala*), i sinne att förleda Jupitersandarne. Det undersöktes hvilka de vore och hvad de i världen hade förrättat, och det utröntes att somlige af dem varit predikanter, och flera utaf dem, som kalla sig efter Herrens Sällskap eller Jesuiter. Jag sade, att desamme, när de lefde i världen, då kunde genom predikningar om Herrens lidande röra menigheten till tårar; jag tillade äfven orsaken, att de i världen tänkte på ett sätt och talade annorlunda, således buro ett i hjertat och förde ett annat i munnen, och att det nu ej tillätes dem att tala så bedrägligt; förty när de blifva andar, drifvas de till att tala alldeles såsom de tänka. Jupiters andar häpnade

på det högsta, att en sådan oenighet mellan inre och yttre ting hos människan kunde gifvas, nemligen att tala helt anorlunda än hon tänker, hvilket för dem vore omöjligt. De förundrade sig, när de hörde, att flera, som äro från vårt jordklot, äfven blifva änglar, och att desamme äro af ett helt annat hjerta. De förmodade då, att på vårt jordklot alla voro lika de förre; men det sades, att många icke äro sådana, och att de äfven finnas som tänka utaf det goda, och ej utaf det onda såsom de förre, och att de, som [tänka] utaf det goda, blifva änglar.

För att de måtte veta att så var, kommo från himmelen af änglar från vårt jordklot körer, den ena efter den andra, hvilka samtidigt med *en* röst och med samklang förhärligade Herren ²⁵⁾. Dessa körer förlustade så synnerligen de Jupitersandar som voro hos mig, att de tyckte sig likasom ryckta till himmelen. Detta förhärligande genom körerne påstod under omkring en timme. Deras njutningar, som de mottogo deraf, blefvo mig meddelade, och gafs [mig sålunda] att känna dem. De sade, att de skulle säga detta för de sina som voro annanstädes.

62. Jordklotet Jupiters inbyggare sätta visheten i att tänka väl och rättvist om de saker som möta i lifvet. Denna vishet hemta de af föräldrarna ifrån barndomen, och hon öfverföres steg för steg på afkomman, och utaf kärleken till henne, emedan hon finnes hos föräldrarna, växer hon. Om vetenskaper, sådana som förekomma på vårt jordklot, veta de alldeles intet, icke heller vilja de veta: de kalla dem skuggor, och jemföra dem med moln som äro emellan solen [och åskådaren]. Denna föreställning om vetenskaperna hafva de härledt från några från vårt jordklot, hvilka inför dem bjudit ut sig som visa på grund af vetenskaper. De

²⁵⁾ Att det kallas en »kör», när flere andar samtidigt och enhälligt tala, om hvilka i n. 2595, 2596, 3350. Att i deras tal finnes samklang, hvarom i n. 1648, 1649. Att genom körer i det andra lifvet sker invigning till enhällighet, n. 5182.

andar från vårt jordklot, som så bjudit ut sig, voro de som satt visheten i sådana ting som höra till rena minnet, såsom i språk, företrädesvis det hebreiska, grekiska och latinska, i de minnesvärdigheter som höra till den litterära världen, i kritik, i nakna erfarenhetsrön samt i termer, i synnerhet filosofiska, och dylika andra ting, och icke brukat dem såsom medel till att blifva visa, alldenstund de satt visheten i sjelfva de der sakerna. Emedan desse genom vetenskaperna, såsom genom medel, icke hafva uppodlat sin förnuftiga förmåga, hafva de i det andra lifvet föga förnimmelse, förty de se allenast i termer och från termer, och för dem, som så se, äro förenämnda ting såsom jordhögar, samt såsom moln framför den förståndliga synen, se ofvanföre n. 38. Och de som varit högmödiga på grund af lärdom derifrån, förnimma ännu mindre. Och de som hafva brukat vetenskaperna såsom medel att försvaga och tillintetgöra de ting, som tillhöra församlingen och tron, de hafva alldeles förstört sitt förståndliga [sinne] samt se i stockmörker såsom nattugglor, det falska för sant och det onda för godt.

Jupitersandarne slöto utaf umgänget med sådane till, att vetenskaperna införa skugga och förblinda. Men dem sades, att på detta jordklot äro vetenskaperna medel att öppna den förståndliga synen, hvilken syn är i himmelens ljus; men emedan sådana ting råda, som tillhöra ett blott och bart naturligt samt sinligt lif, derföre äro vetenskaperna för dem medel att blifva galna, nemligen att bestyrka [sig] för naturen emot det Gudomliga, och för världen emot himmelen. Vidare sades det, att vetenskaperna i sig sjelfva äro andliga rikedomar, och att de, som besitta dem, äro såsom de som besitta världsliga rikedomar, hvilka likaledes äro medel att uträtta nyttor åt sig sjelf, åt nästan och åt fäderneslandet, och jemväl medel att göra illa; äfvensom att de äro såsom kläder, hvilka tjena till nytta och prydnad, och jemväl till högmöd, såsom hos dem som vilja hedras [på grund] af dem allena. Jordklotet Jupiters andar förstodo dessa saker väl; men de för-

undrade sig, att, då de vore menniskor, de stannade vid medlen samt föredrogo sådana ting, som leda till visheten, framför sjelfva visheten; och att de icke sågo, att det att i dem nedsänka sinnet, och ej upplyfta sig vidare, var att beskugga och förblinda [detsamma].

63. En viss ande, som uppsteg från den lägre jorden, kom till mig och sade, att han hört de ting som jag talat med andra andar, men att han ej något förstått de saker som sagts om det andliga lifvet och dess ljus. Han tillfrågades om han ville undervisas om detsamma, [men] sade, att han ej kommit i det sinnet; hvarutaf jag kunde sluta till, att han ej fattade sådana ting; han var högligen dum. Det sades af änglarna, att denne, när han lefde som menniska i världen, var ibland de mera firade för lärdoms skull. Han var kall, hvilket uppenbart kändes af andedräkten. Och det var ett tecken till ett blott och bart naturligt ljus, och till intet andligt [sådan]; således att han genom vetenskaperna icke öppnat, utan tillslutit för sig vägen till himmelens ljus.

64. Emedan jordklotet Jupiters inbyggare förvärfva sig förståndighet genom en annan väg, än vårt jordklots inbyggare, och dessutom äro af en annan sinnesart på grund af lifvet, derföre kunna de icke vara länge tillsammans [med desse], utan antingen fly de dem eller aflägsna de dem. Det finnes sferer, som böra kallas andliga sferer, hvilka oafbrutet utströmma, ja, bölja fram från hvarenda ande. De flyta från det verksamma i böjelser och deraf tankar, således från sjelfva lifvet²⁶). Sammanslutningarna i det andra lifvet ske alla enligt sfererna: de som öfverensstämma förbindas enligt öfverensstämmelsen; de som äro osamstämmiga, aflägsnas enligt osamstämmigheten. Andar och änglar, som äro ifrån jordklotet

²⁶) Att en andlig sfer, som är lifvets sfer, utflödar och böljar fram från hvarenda menniska, ande och ängel, och tätt omgifver dem, n. 4464, 5179, 7454. Att den utflödar från deras böjelses och deraf tankes lif, n. 2489, 4464, 6206. Att i det andra lifvet sammanslutningar ske enligt sfererna, och jemväl fränkiljanden, n. 6206, 9606, 9607, 10312.

Jupiter, föreställa i Största Menniskan TANKENS INBILLNINGS-FÖRMÅGA, och sålunda ett verksamt tillstånd hos de inre delarna; men vårt jordklots andar föreställa åtskilliga förrättningar af kroppens yttre delar, och när dessa vilja herska, kan det verksamma eller till inbillningen hörande af tanken ifrån det inre icke inflyta. Deraf stridigheterna emellan beggaderas lifs-sferer.

65. Hvad deras Guds-dyrkan angår, så är det hufvudsakliga, att de erkänna vår Herre för den Högste, som regerar himmel och jord. Honom kalla de den Ende Herren. Och emedan de i kroppslifvet erkänna och dyrka Honom, derföre söka de Honom efter döden, samt finna [Honom]. Det är densamme som vår Herre. De blefvo tillfrågade, om de visste att den Ende Herren är Menniska. De svarade, att alla veta att Han är Menniska, emedan Han på deras jordkrets blifvit af många sedd såsom Menniska; och att Han undervisar dem om sanningen, bevarar dem, och att Han gifver evigt lif åt dem, som utaf det goda dyrka Honom. De sade vidare, att det af Honom blifvit för dem uppenbaradt, huruledes de skola lefva och huruledes de skola tro; och att det, som blifvit uppenbaradt, af föräldrarna öfverlemnas åt barnen, och derifrån läran utgår till alla familjerna, och sålunda i hela den släkt (det folkslag) som är af *en* fader. De tillade, att det synes dem såsom hade de läran inskrifven i sina [ande-]sinnen; hvilket de sluta derutaf, att de förnimma genast och erkänna såsom utaf sig sjelfva, huruvida det är sant eller icke, som af andra säges om himmelens lif hos menniskan.

De veta icke, att deras ende Herre blifvit född Menniska på vårt jordklot; de sade, att det ej för dem är [föremål] för omsorg att veta detta, blott att Han sjelf är Menniska och regerar verldsalltet. När jag sade, att Han på vårt jordklot nämnes Kristus Jesus, och att Kristus betecknar Smord eller Konung, och Jesus Frälsare, sade de att de icke dyrka Honom såsom Konung, emedan det konungsliga smakar utaf verldsligt; men att de dyrka Honom såsom Frälsare. Emedan

från vårt jordklots andar inkastades tvifvel, huruvida deras Ende Herre vore densamme som vår Herre, aflägsnade de detta derigenom, att de ihågkommo, att de sågo Honom i Solen och att de erkände, att Han sjelf var den som de sågo på sitt jordklot; må man se ofvanföre n. 40. En gång inflöt äfven hos de Jupitersandar, som voro hos mig, i ett ögonblick tvifvel, huruvida deras Ende Herre vore densamme som vår Herre; men detta tvifvel, som i ett ögonblick inflöt, förskingrades äfven i ögonblicket. Det inflöt från några andar från vårt jordklot. Och då, hvad jag förundrade mig öfver, fylles de af så stor blygsel, att de allenast i ett ögonblick tviflat på detta, att de sade till mig, att jag icke skulle bekantgöra detta, på det att de icke derföre skulle beskyllas för någon otro; då likväl nu de visste det framför andra. Desse andar intogos och fröjdade sig på det högsta, när de hörde sägas, att den Ende Herren är Ensam Menniska, och att alla hafva af Honom att de kallas menniskor; men att de i samma mån äro menniskor, som de äro Hans afbilder, det är, som de älska Honom och älska nästan, således som de äro i det goda; förty kärlekens och trons goda är Herrens afbild.

66. Hos mig voro [vissa] jordklotet Jupiters andar när jag läste 17:de kapitlet hos Johannes, om Herrens kärlek och om Hans förhäriligande; och när de hörde de saker som der förekomma, grep dem det heliga, och de bekände att alla ting der voro Gudomliga. Men då ingåfvo vårt jordklots andar, som varit otrogna, allt jemt anstötligheter, sägande, att Han blef född som ett barn, lefde som menniska, såg ut såsom en annan menniska, att Han blef korsfäst, och andra dylika ting. Men jordklotet Jupiters andar aktade ingenting derpå. De sade, att sådana vore deras djefflar, hvilka de rysa för; tilläggande, att alldeles intet himmelskt sutte qvar i deras sinnen, utan blott jordiskt, hvilket de kallade slagg. Att så vore, sade de sig också hafva uttrönt derutaf, att, när de [jordens andar] hörde att de på sitt jordklot gingo omkring

nakna, då intog genast oanständighet deras tankar, och att de alldeles intet tänkte på deras himmelska lif, om hvilket de äfven då fingo höra [se n. 56].

67. I huru klar förnimmelse om andliga saker Jupiters-andarne äro, har kunnat vara tydligt för mig utaf deras förebildning af, huruledes Herren omvänder skefva böjelser till goda. De förebildade det förståndliga (*intellektuela*) sinnet såsom en skön form, samt ingåfvo det en med formen öfverensstämmande verksamhet, för böjelsens lif. Och de gjorde detta på ett sätt, som ej kan med ord beskrifvas, så behändigt att de samfäldt berömdes af änglarna. Lärda från vårt jordklot voro då tillstädes, hvilka hade nedsänkt det förståndliga [sinnet] i vetenskapliga tings termer, och skrifvit och tänkt många saker om form, om substans, om materielt och immaterielt, och om dylika ting, samt använt sådana saker till ingen nytta; desse kunde icke ens begripa denna förebildning.

68. På deras jordklot förebyggdes på det högsta, att icke någon må falla i skefva meningar om den Ende Herren; och om de märka att några begynna att tänka bakvänt om Honom, förmana de honom först, derefter afskräcka de genom hotelser, och omsider genom straff. De sade, att de hafva iakttagit, att om något sådant smyger sig in i någon familj, så bortskaffas hon ur [deras] midt, ej genom döds-straff af kamraterna, utan genom andedrägtens och deraf lifvets beröfvande af andar, sedan desse först förkunnat dem döden. Förty på det jordklotet tala andarne med dem, och de tukta dem om de gjort ondt, och jemväl om de åsyftat att göra ondt, om hvilken sak i det följande [n. 72 f.]. Derföre om de tänka illa om den Ende Herren, så förkunnas dem döden, om de icke bättra sig. På detta sätt bevaras der dyrkan af Herren, som för dem är det Högsta Gudomliga.

69. De sade, att de icke hafva högtidsdagar, men att de hvar morgon, då solen går upp, och hvar afton, då solen går ned, hålla i sina tält en helig gudstjänst åt den Ende Herren; och att de äfven på sitt sätt sjunga psalmer.

70. Vidare undervisades jag, att på det jordklotet äfven finnas de, som kalla sig »heliga» (helgon) samt under straff befälla [sina] drängar, hvilka de [till antalet] mångdubbla, att de skola benämna dem herrar. De förbjuda dem äfven att tillbedja verldsalltets Herre, sägande att de äro medlare-herrar, och att de skola framföra deras bönfällanden till verldsalltets Herre. Verldsalltets Herre, som är vår Herre, kalla de icke den Ende Herren, såsom de öfrige, utan den Högste Herren, af den orsak att äfven de säga sig vara herrar. Desamme kalla världens sol den Högste Herrens ansigte, och der tro de Hans hemvist vara, hvarföre de äfven tillbedja solen. Dem afsky de öfriga inbyggarna, och med dem vilja de icke umgås, såväl emedan de tillbedja solen, som emedan de kalla sig herrar och af sina drängar dyrkas såsom medlare-gudar. Mig vardt af andarne visad deras hufvud-betäckning, hvilken var en tornformig hatt af dunkel färg. I det andra lifvet synas sådane till venster i någon höjd, samt sitta der såsom afgudabilder, och jemväl dyrkas de i början af de drängar, som varit hos sådane; men sedermera hållas de i åtlöje af dem också. Hvad jag förundrade mig öfver, der lysa de i ansigtet, såsom af eld, hvilket de härleda derutaf, att de trott sig hafva varit heliga; men fastän de synas till ansigtet såsom eldadtade, så äro de dock kalla, och de åtrå ifrigt att blifva varma. Deraf är uppenbart, att den eld, utaf hvilken de lysa, är sjelfkärlekens och en sken-eld. Desamme tycka sig hugga ved, att de må blifva varma, och när de hugga, synes under vedträna något af en menniska, hvilken de då tillika försöka att genomhugga. Detta sker på grund deraf, att de tilldela sig förtjenst och helighet. De som göra detta i verlden, tycka sig i det andra lifvet hugga ved; såsom också några från vårt jordklot, om hvilka annanstädes blifvit handladt. För att saken må belysas, är det tillåtet att anföra erfarenheten om dessa också:*)

*) Från Arc. Cœl. n. 4943. Jfr n. 1110. *Öfvers:s anm.*

»På den lägre jorden, under fotsulorna, äro äfven de, som hafva satt förtjenst i goda handlingar och verk. Flere af dem förefalla sig hugga ved. Stället, der de äro, är mera kallt, och de tycka sig förvärfva värme genom sitt arbete. Med dem har jag äfven talat, och det gafs att säga [fråga] dem, om de icke ville utgå från det stället. De sade att de ännu genom arbete icke förtjenat [det]. Men när detta tillstånd är bragt till slut, tagas de ut derifrån. Desamme äro naturliga, emedan det att vilja förtjena frälsningen icke är andligt, ty det kommer af egenheten, ej af Herren. Och dessutom föredraga de sig framför andra, och somlige af dem förakta andra. Om desamme icke i det andra lifvet erhålla fröjd framför de öfriga, så harmas de emot Herren, hvarföre, när de hugga ved, det ser ut likasom något af Herren vore under vedträna: detta i följd af harmen²⁷⁾.»

71. Vanligt är på det jordklotet, att andarne tala med inbyggarna, och undervisa dem, och jemväl tukta [dem] om de handlat illa; och emedan om denna sak flera ting blifvit mig af deras änglar berättade, så vill jag i ordning om-tala desamma. Att andarne der tala med menniskorna, der-till är orsaken den, att de tänka mycket på himmelen och på lifvet efter döden, och att de om verdens lif äro jemförelsevis föga bekymrade; ty de veta att de skola lefva, när de gå dädan, och i ett lyckligt tillstånd allt efter det tillstånd hos sin invertes menniska som blifvit bildadt i världen. Att tala med andar och änglar var äfven vanligt på detta jordklot i de forngamla tiderna, af lika orsak, nemligen att de tänkte på himmelen och föga på verlden. Men denna lifliga gemenskap med himmelen blef med tiden tillsluten, allt efter

²⁷⁾ Att Herren allena tillkommer förtjenst och rättfärdighet, n. 9715, 9975, 9979, 9981, 9982. Att de, som sätta förtjenst i verken, eller genom de goda ting, som de göra, vilja förtjena himmelen, i det andra lifvet vilja tjenas, och att de aldrig äro nöjda, n. 6393. Att de förakta nästan, och vredgas på Herren Sjelf, om de icke erhålla lön, n. 9976. Hurudan deras lott är i det andra lifvet, n. 942, 1774, 1877, 2027. Att de äro utaf dem, som på den lägre jorden synas hugga ved, n. 1110, 4943.

som menniskan ifrån invertes blef utvertes, eller hvad som är detsamma, allt efter som hon började tänka mycket på världen, och föga på himmelen; och mera när hon icke vidare trodde att en himmel gifves, ej heller ett helvete, icke heller att i henne finnes en menniska-ande som lefver efter döden. Ty nu för tiden tros det, att kroppen lefver utaf sig sjelf, och ej utaf sin ande; hvarföre om menniskan nu icke hade den tron, att hon skulle uppstå med kroppen, så skulle hon ej hafva någon tro på en uppståndelse.

72. Hvad i synnerhet andarnes närvaro hos jordklotet Jupiters inbyggare angår, så finnas de andar som tukta, de som undervisa och de som styra dem. De andar, som tukta, ansluta sig till venstra sidan, och luta sig hän emot ryggen, och när de äro der, framtaga de ur människans minne alla hennes gerningar och tankar: detta är nemligen för andarne lätt, förty när de anlända till en menniska, komma de in i hela hennes minne⁹⁾. Om de finna att hon handlat illa, eller tänkt illa, tillrättavisa de henne, och jemväl tukta de med smärta i lederna, fötterna eller händerna, eller med smärta kring öfre magtrakten; detta kunna också andarne behändigt, när det tillåtes. När sådane komma till menniskan, injaga de en rysning med fruktan; deraf vet menniskan deras ankomst. Injaga fruktan kunna onde andar, när de gå hän till någon, i synnerhet de, som, medan de lefde i världen, voro röfvere.

För att jag måtte veta, huruledes desse andar göra, när de komma till en sitt jordklots menniska, var det tillåtet, att en sådan ande gick hän äfven till mig. När han var nära, intog mig en rysning med fruktan uppenbarligen, men jag ryste icke invändigt utan utvändigt, emedan jag kände till att det var en sådan ande. Han sågs äfven, och han tedde sig såsom ett dunkelt moln med rörliga stjernor i molnet; rörliga stjernor beteckna falskheter, men fasta stjernor sanningar²⁰⁾. Han anslöt sig till min venstra sida hän emot ryggen, och han begynte också att tillrättavisa mig på grund af gerningar och tankar, hvilka han framtog ur mitt minne och

jemväl bakväntadt tolkade; men han hindrades af änglarna. När han varseblef, att han var hos en annan än sitt jordklots menniska, började han tala med mig och säga, att när han kommer till en menniska, vet han alla samtliga och enskilda ting, som hon bedrifvit och tänkt; äfvensom att han strängt tillrättavisar henne, och jemväl tuktar med åtskilliga smärtor.

Vid ett annat tillfälle kom äfven en sådan tuktare-ande till mig, och han anslöt sig till min venstra sida nedanför midten af kroppen, såsom den förre, och denne ville äfven straffa; men äfven han afhölls af änglarna. Han visade mig dock de slag af straff, som tillåtas dem att pålägga sitt jordklots menniskor, om de handla illa och åsyfta att handla illa. De voro, förutom smärta i lederna, äfven en smärtsam sammantryckning kring midten af magen, hvilken kännes såsom en sammantryckning af en hvass gördel; äfvenså var det ett uppbäfvande af andedräkten gång efter annan ända till qväfningar; och jemväl ett förhinder att de till en tid icke måtte äta något utom bröd; slutligen ett förkunnande af döden, om de icke afbröte att göra dylika ting, och då ett beröfvande af fröjden från make, barn och medkamrater; smärta i följd deraf insmyges då också.

73. De andar åter, som undervisa, ansluta sig också till deras venstra sida, men mera framåt; tillrättavisa äfven, men lindrigt, och lära strax huruledes de skola leva. Desamme te sig äfven dunkla, men ej som de förre såsom moln, utan liksom iklädda säckar: desse kallas Undervisare, de förre deremot Tuktare. När nämnde andar äro tillstädes, äro äfven ängla-andar tillstädes; desse sitta vid hufvudet och uppfylla det på ett säreget sätt; deras närvaro derstädes förnimmes äfven såsom en len påandning, förty de frukta att menniskan skall utaf deras framglidande och inflytelse förnimma det allra minsta af smärta eller ängslan. Desamme styra tuktare- och undervisare-andarne, de förre att de icke må göra värre åt menniskan än det tillåtes af Herren, de senare att de må

säga sant. När tuktare-anden var hos mig, då voro äfven ängla-andar tillstädes, och de höllo mitt ansigte oafbrutet muntert och leende, samt trakten kring läpparna utstående och min mun litet öppen. Detta göra änglarna lätt genom inflytelse, när det af Herren tillåtes. De sade, att de bibringa sitt jordklots inbyggare ett sådant ansigtsuttryck, då de äro tillstädes.

74. Om människan efter tuktandet och undervisningen åter igen gör ondt, eller tänker att göra ondt, och ej på grund af sanningens föreskrifter håller sig sjelf tillbaka, då straffas hon strängare, när tuktare-anden återkommer; men ängla-andarne moderera bestraffningen efter afsigten i gerningarna och efter viljan i tankarna. Härutaf kunde vara tydligt, att deras änglar, hvilka sitta vid hufvudet, hafva en art domsrätt öfver människan, alldenstund de tillstådja, moderera, förhindra och inflyta; men det blef sagdt, att icke de döma, utan att Herren allena är domare, och att af Honom inflyta hos dem alla de ting som de föreskrifva tuktare- och undervisare-andarne, och att detta ser ut såsom vore det af dem [sjelfva].

75. Andarne der tala med människan, men icke tvärtom människan med andarne, allenast dessa ord när hon undervisas, *att hon icke vidare skall göra så*. Icke heller är det henne tillåtet att säga åt någon, att en ande har talat med henne; om hon gör detta, så straffas hon sedermera. När dessa Jupitersandar voro hos mig, förmenade de i början, att de voro hos en människa af sitt jordklot; men när jag talade tillbaka med dem, och jemväl att jag tänkte vilja gifva sådana ting åt offentligheten, och sålunda säga dem för andra, och emedan det då icke var dem tillåtet att tukta ej heller att undervisa, så märkte de att de voro hos en annan.

76. Det är tvenne tecken, som synas för de andarne, när de äro hos en människa. De se en forngammal man med ett hvitlett ansigte; detta är ett tecken, att de icke må säga annat än sant samt göra [annat] än det rättvisa. De se äfven

ett ansigte i fönstret; detta är ett tecken att de må aflägsna sig derifrån. Den der forngamle syntes äfven för mig; och jemväl sågs ansigtet i fönstret, och vid åsynen deraf aflägsnade sig de andarne strax ifrån mig.

77. Utom de andar, om hvilka nu är nämndt, gifvas äfven andar som tillstyrka motstridiga (motsatta) saker. Dessa äro de, som, medan de lefde i verlden, blefvo utdrifna ur andras samfund, emedan de voro onda. När de anlända, synes likasom en flygande eld, hvilken faller ned nära ansigtet. De ställa sig nedanför vid de bakre [delarna] af menniskan, och derifrån tala de hän emot de öfre. De tala saker som strida emot dem, hvilka undervisare-anden sagt ifrån änglarna, nemligen att man icke skall lefva enligt undervisningen, utan efter godtycke och i sjelfsvåld, samt dylika ting. Som oftast komma de, sedan de förre andarne gått bort. Emellertid veta människorna der, hvilka och hurudana desse andar äro, och derföre bekymra de sig intet om dem. Men det oaktadt lära de sig på så sätt hvad ondt är, och sålunda hvad godt är; förty genom det onda lär man sig hvad det goda är, emedan ju det godas beskaffenhet blifver känd utaf sin motsats. Hvarje förnimmelse af en sak är enligt den reflexion som hänför sig till åtskilnaderna i följd af motsatser på åtskilligt sätt och i åtskillig grad.

78. Tuktare- och undervisare-andarne gå ej hän till dem, som kalla sig heliga och medlare-herrar — om hvilka ofvanföre i n. 70 — såsom till andra på det jordklotet, emedan de ej låta sig undervisas, och icke förbättras genom tukt (*disciplin*). De äro oböjliga, emedan de göra det utaf sjelfkärlek. Andarne sade, att de utaf kölden lära känna att det är de, och att när de varseblifva kölden, aflägsna de sig ifrån dem.

79. Det finnes äfven andar ibland Jupiters, hvilka de kalla skorstensfejare, emedan de synas i en klädnad lik dessa, och jemväl med sotigt ansigte. Hvilka dessa äro, och huru beskaffade, är tillåtet att äfven beskrifva. En viss sådan ande

kom till mig och begärde bekymradt att jag skulle träda emellan (medla) för honom att han måtte kunna komma in i himmelen. Han sade, att han icke visste att han bedrifvit ondt, allenast att han förebrått [sitt] jordklots inbyggare; han tillfogade, att sedan han förebrått dem, undervisade han dem. Han anslöt sig till min venstra sida under armbågen, och talade likasom tveklufvet; kunde äfven väcka medlidande. Men jag kunde icke annat svara, än att jag ingen hjälp kunde bringa, och att detta tillhörde endast Herren; icke heller medla, emedan jag icke vet om det är nyttigt, eller ej; men att om han vore värdig, kunde han hoppas. Då försattes han bland redlige andar, som voro från hans jordklot; men de sade, att han icke kunde vara i deras samqväm, emedan han ej var så beskaffad. Som han emellertid dock utaf stegrad åstundan pockade på att han måtte insläppas i himmelen, sändes han till ett samfund af det här jordklotets redlige andar; men äfven dessa sade, att han icke kunde vara med dem. Han var äfven af en svart färg i himmelens ljus, men sade sjelf att han ej var af en svart utan af myrra-färg (gulaktig).

Mig sades, att så beskaffade äro i början de, som sedan emottagas ibland dem som utgöra de små SÄDEBLÅSORNAS provins uti den Största Menniskan eller himmelen; ty i dessa små blåsor samlas säden samt omklädes med ett passande ämne, lämpligt till att bevara sädens alstringselement, att det icke må förskingras, men som kan afklädas i lifmoderhalsen, för att sålunda det som innantill är förvaradt må tjäna till aflelse, eller det lilla äggets befruktande. Derifrån har ock detta sädesämne ett bemödande och likasom en brinnande åstundan att afkläda sig och att lemna säden att hon må uträtta nytta. Något dylikt syntes äfven hos denne ande. Han kom ännu [en gång] till mig, i en ringa beklädnad, och sade åter igen att han brann [af begär] att komma in i himmelen, och att han nu förnam sig vara sådan att han kunde det. Det gafs då att säga honom, att till äfventyrs detta vore

ett kännetecken att han inom kort emottoges. Det sades då åt honom af änglarna, att han skulle bortkasta klädnaden. Han bortkastade den utaf åstundan så hastigt, att knappast något [kunde ske] hastigare: hvarmed förebildades huru beskaffade deras åstundanden äro, hvilka äro i den provins, som sädesblåsorna motsvara. Det sades, att sådane, när de äro förberedda till himmelen, afklädas sina kläder samt ikläddas nya, skinande, samt blifva änglar. Desse liknade de vid små maskar, hvilka, när det ringa tillståndet är genomgånet, förändras till puppor och sålunda till fjärilar, åt hvilka då gifves en annan dräkt, samt jemväl vingar af himmelsblå, gul, sifver- eller guld-färg; och då frihet att flyga i luften såsom i sin himmel, samt att fira äktenskap och lägga ägg, och sålunda sörja för sitt släktes fortplantning; och då tillerkännes dem tillika ljufva och behagliga födoämnen utaf åtskilliga blommors safter och vällukter.

80. I det föregående är ännu icke sagdt, hurudana änglarna äro, hvilka äro från det jordklotet; ty de som komma till sitt jordklots menniskor och sitta vid hufvudet, om hvilka ofvanföre i n. 73, äro icke änglar i deras inre himmel, utan äro ängla-andar eller änglar i deras yttre himmel. Och emedan det för mig blifvit upptäckt, huru beskaffade äfven de änglarna äro, så är tillåtet att omtala, hvad som om dem också blifvit [mig] gifvet att veta. En viss af de Jupiters andar, som injaga fruktan, förfogade sig till min venstra sida under armbågen, och derifrån talade han, men hans tal var gnisslande; orden voro icke heller tillräckligt åtskilda samt sins emellan afsöndrade, derhän att jag måste vänta länge innan jag samlade (inhemtade) meningen, och när han talade, inblandade han äfven något af fruktan; förmanande äfven sålunda att *jag* måtte väl upptaga änglarna, när de komma. Men det gafs att svara, att detta icke vore min sak, utan att hos mig upptoges alla allt efter som de sjelfva äro. Strax kommo det jordklotets änglar, och det gafs att förnimma utaf talet med mig, att de alldeles skilde sig ifrån vårt jordklots änglar. Ty

deras tal skedde icke genom ord, utan genom föreställningar (ideer) som utgöto sig genom mina inre [delar] på alla håll; och i följd deraf hade de också inflytelse på [mitt] ansigte, så att ansigtet medverkade vid alla enskilda ting, begynnande ifrån läpparna och fortgående hän emot omkretsen på alla håll. Ideerna, som voro i stället för ord, voro åtskilda, men ganska litet. Sedermera talade de med mig genom ideer ännu mindre åtskilda, till den grad att knappast något mellanstånd förnams; det var i min förnimmelse liksom meningen af orden hos dem, som allenast gifva akt på meningen med bortseende ifrån orden. Detta tal var för mig begripligare än det förra, och jemväl var det fullare. Det inflöt lika som det förra på ansigtet; men inflytelsen var enligt talets beskaflenhet mera sammanhängande; dock begynte den icke såsom den förra ifrån läpparna, utan ifrån ögonen. Sedermera talade de ännu mera sammanhängande och fullt; och då kunde icke ansigtet med en passande rörelse medverka; men det kändes en inflytelse på hjernan, och att denna då på lika sätt sattes i verksamhet. Till sist talade de så, att samtalet allenast föll in i det inre förståndet; dess rörlighet var såsom en fin vindfläkts (*auras*); sjelfva inflytelsen kände jag, men icke åtskiljbart enskildheterna. Dessa slag af talet förhöllo sig såsom flytande [ämnen], första slaget såsom flytande vatten, det andra såsom tunnare vatten; det tredje såsom atmosfären jemförelsevis, och det fjerde såsom en fin vindfläkt. Anden, som var på venstra sidan — om hvilken ofvanföre [nämnes] — föll då och då i talet, i synnerhet förmanande att jag skulle handla hofamt med hans änglar; ty det var andar från vårt jordklot som införde sådana saker som skulle misshaga. Han sade, att han ej förstod hvad änglarna talade, men att han sedermera [gjorde det], då han närmat sig mitt venstra öra. Då hade han också ej ett gnisslande tal såsom förut, utan sådant som andra andar hafva.

81. Derefter talade jag med änglarna om nämnvärdheter på vårt jordklot, företrädesvis om tryckstilarna här, om

Ordet, om åtskilliga församlingens lärostycken ur Ordet, och sade, att Ordet och lärostyckena förefinnas offentliggjorda och sålunda inläras. De förundrade sig högligen, att sådana ting kunde offentliggöras genom skrifter och genom tryckstilar.

82. Det blef [mig] gifvet att se, huruledes det sker när det jordklotets andar, sedan de blifvit förberedda, föras hän till himmelen och blifva änglar. Då synas vagnar och hästar, lysande såsom eldartade, af hvilka de bortföras på lika sätt som Elias. Att vagnar och hästar, lysande såsom eldartade, synas, är emedan så förebildas, att de blifvit undervisade och förberedda att de må inträda i himmelen; alldenstund »vagnar» beteckna församlingens lärostycken, och »lysande hästar» ett upplyst förstånd²⁸).

83. Himmelen, hän till hvilken de föras, synes på höger vid deras jordklot, således afsöndrad ifrån vårt jordklots änglars himmel. Änglarna, hvilka äro i den himmelen, synas iklädda glänsande himmelsblått, punkteradt med små gyllene stjernor; och detta af den orsak, emedan de i verlden älskade den färgen, trodde äfven den vara sjelfvaste den himmelska, i synnerhet emedan de äro i ett sådant kärlekens goda, som den färgen motsvarar²⁹).

84. Mig syntes en flintskalle, men blott dess öfversta del, hvilken var benartad; och det sades, att sådant se de, som skola dö inom året, och att de då förbereda sig. Der frukta de icke döden, om icke för den skull att de lemna

²⁸) Att »vagnar» beteckna församlingens lärostycken, n. 2760, 5321, 8215. Att »hästar» [beteckna] det förståndiga, n. 2760, 2761, 2762, 3217, 5321, 6125, 6400, 6534, 7024, 8146, 8148, 8381. Att den »hvita hästen» i Uppenbarelseboken [betecknar] Ordets förstånd, n. 2760. Att med Elias i den förebildande meningen förstås Ordet, n. 2762, 5247. Och att, emedan från Ordet är all församlingens lära och dess förstånd (förstående), Elias kallades »Israels vagn och hans ryttare», n. 2762. Att derföre denne blef upptagen genom en elds-vagn och elds-hästar, n. 2762, 8029.

²⁹) Att det »himmelsblå» från rött eller flammande motsvarar den himmelska kärlekens goda; och det himmelsblå från hvitt eller lysande motsvarar den andliga kärlekens goda, n. 9868.

make, barn eller föräldrar, förty de veta att de skola leva efter döden; och att de icke gå bort från lifvet emedan [de gå] till himmelen; hvarföre de icke kalla dö att dö, utan att »förhimlas».

De som på det jordklotet lefvat i en sant äktenskaplig kärlek och haft, såsom det höfves föräldrar, omsorg om [sina] barn, de dö icke genom sjukdomar, utan lugnt såsom i en sömn; och så flytta de öfver från världen till himmelen. Menniskornas ålder der är som oftast trettio års, enligt vårt jordklots år. Orsaken, att de dö inom en så kort tids-rymd, härrör från Herrens Försyn, på det att icke människomängden der må växa utöfver det antal som af det jordklotet kan underhållas; och emedan de, sedan de fyllt dessa år, icke låta sig ledas genom andar och änglar, såsom de som ännu icke fyllt dem, hvarföre andar och änglar sällan gå hän till äldre. De mogna äfven hastigare än på vårt jordklot. Äfven afsluta de äktenskap i ungdomens första blomma; och då äro deras förnöjelser att älska maken och att hafva omsorg om [sina] barn. Öfriga förnöjelser kalla de visserligen förnöjelser, men jemförelsevis utvertes.

Jordklotet eller planeten Mars samt dess andar och inbyggare.

85. **M**ars' andar äro ibland de andar, som äro från jordkloten af denna sols verd, de bästa af alla, ty de äro till större delen såsom »himmelska» människor, icke olika dem som voro af den Fornäldsta församlingen på detta jordklot³⁰⁾. När de förebildas hurudana de äro, förebildas de

³⁰⁾ Att den Första och Fornäldsta församlingen på detta jordklot var en Himmelsk församling, hvilken är den förnämsta af alla, om hvilken, n. 607, 895, 920, 1121, 1122, 1123, 1124, 2896,

med ansigtet i himmelen och med kroppen i andarnes värld; och de af dem, som äro änglar, med ansigtet mot Herren, och med kroppen i himmelen.

86. Planeten Mars synes i andars och änglars föreställning, liksom planeterna annanstädes, beständigt på sitt ställe, och just till venster framåt på något afstånd i bröstets plan, och sålunda utanför den sfer hvarest vårt jordklots andar äro. Det ena jordklotets andar äro afsöndrade ifrån ett annat jordklots andar, af den orsak, att hvar jordklots andar föreställa någon säregen provins i den Största Menniskan⁶⁾; och derföre äro de i ett annat och vidt skildt tillstånd; och den vida skilnaden i tillstånd gör att de synas afsöndrade ifrån hvarandra inbördes antingen till höger eller till venster, på större eller mindre afstånd³¹⁾.

87. Andar derifrån kommo till mig samt anslöto sig till min venstra tinning; och der fläktade de på mig med tal, men detta förstod jag icke. Det var med hänsyn till strömmingen mycket mjukt; ett mjukare hade jag icke förut förnummit, det var såsom den mjukaste vindfläkt (*aura*). Det samma fläktade först på min venstra tinning och på det venstra örat upptill; och fläkten fortgick derifrån till venstra ögat, och småningom till det högra, samt nedflöt sedan, i synnerhet ifrån venstra ögat, till läpparna; och när [den kom] till läpparna, inträdde den genom munnen, och genom en väg inom munnen — och just genom Eustachiska röret — in i hjernan. När fläkten kom fram dit, då förstod jag deras tal, och det blef gifvet att tala med dem. Jag iakttog, när de talade med mig, att läpparna hos mig rördes, och för en

4493, 8891, 9942, 10545. Att Himmelsk församling kallas den, i hvilken det hufvudsakliga är kärleken till Herren, Andlig församling deremot den i hvilken det hufvudsakliga är människokärlek mot nästan och tro, n. 3691, 6435, 9468, 9680, 9683, 9780.

³¹⁾ Att afstånd i det andra lifvet äro verkliga (sakliga) skenbarheter, hvilka af Herren framställas att ses allt efter tillstånden af änglarnas och andarnes inre [delar], n. 5604 [5605], 9104, 9440, 10146.

liten stund äfven tungan, detta för det inre talets motsvarighets skull med det yttre talet; det yttre talet är [det] af ett artikuleradt ljud som faller mot örats utvertes hinna, och derifrån föres det medelst småorganer, hinnor och fibrer, hvilka äro inuti örat, hän till hjernan. Härutaf blef det gifvet att veta, att Mars' inbyggares tal var vidt skildt ifrån vårt jordklots inbyggares tal, nemligen att det icke är ljudligt, utan nästan tyst, insmygande sig till den inre hörseln och synen genom en kortare väg; och att, emedan det var sådant, det var fullkomligare, fullare af tanke-föreställningar, således kommande närmare till andars och änglars tal. Äfven förebildas talets sjelfva böjelse hos dem uti ansigtet, och dess tanke uti ögonen; förty tanken och talet, äfvensom böjelsen och ansigtet, verka hos dem som *ett*. De anse för skändligt att tänka *ett* och tala ett annat, samt att vilja *ett* och med ansigtet visa ett annat. De veta icke, hvad skrymteri samt hvad bedräglig föreställning och svek är.

Att äfven de Fornäldste på vårt jordklot hade ett sådant tal, har det genom umgänge med vissa utaf dem i det andra lifvet blifvit [mig] gifvet att veta. Och för att denna sak må upplysas, är tillåtet att berätta de ting som blifvit hörda, hvilka äro följande*):

»Genom en inflytelse, som jag icke kan beskrifva, visades mig, huru beskaffadt tal de haft, som voro af den Fornäldsta församlingen³⁰⁾: att det nemligen icke var artikuleradt, såsom vår tids tal med ord, utan tyst, hvilket skedde icke genom utvertes andedrägt, utan genom en invertes; således var det ett tanke-tal — det blef [mig] äfven gifvet att varseblifva, huru beskaffad deras invertes andedrägt var: att den framgick ifrån naflen hän emot hjertat, och sålunda genom läpparna utan ljudande när de talade — och att [talet] icke inträdde i en annans öra genom den utvertes vägen och stötte på något, som kallas örats trumhinna, utan genom en viss inver-

*) Jemför A. C. n. 1118.

Öfverss anm.

tes väg, och just genom något der, som nu för tiden kallas Eustachiska röret. Det visades, att de genom ett sådant tal kunde mycket fullare uttrycka hagens känslor och tankens föreställningar, än det någonsin kan ske genom artikulerade ljud eller ljudande ord, hvilket tal likaledes bestämmes genom andedrägten, men [genom] den utvertes, förty intet ord finnes, ja icke heller något i ett ord, som icke bestämmes genom lämpanden af andedrägten; men hos dem mycket fullkomligare, emedan det var genom den invertes andedrägten, hvilken, emedan hon är en inre, äfven är fullkomligare, och lämpligare för samt likstämmigare med sjelfva tanke-föreställningarna; förutom äfven genom små rörelser af läpparna, och motsvarande förändringar af ansigtet. Förty, alldenstund de voro 'himmelska' menniskor, så, hvad helst de tänkte, framlyste detta ur deras ansigte och ögon, hvilka på likstämmigt sätt förändrades, ansigtet med hänsyn till formen enligt böjelsens lif, och ögonen med hänsyn till ljuset [enligt tanken]. Aldrig kunde de visa en annan uppsyn, än i enlighet med de ting som de tänkte. Emedan de hade ett tal genom den invertes andedrägten, som är människans sjelfva andes, derföre kunde de hafva samqväm och tala med änglar.»

Mars' andars andedrägt vardt mig äfven meddelad³²⁾, och det förnams, att deras andedrägt framgick från bröstkorgens trakt hän emot nafen, och derifrån flöt uppåt genom bröstet med en omärklig fläktning mot munnen. Och har härutaf kunnat vara mig tydligt, såsom ock af andra erfarenhets-bevis, att de voro af ett himmelskt skaplynne, således att de icke voro olika dem, som voro af den Fornäldsta församlingen på detta jordklot.

88. Jag har blifvit undervisad om, att Mars' andar uti den Största Menniskan föreställa midten emellan det förståndliga och det viljeliga, således TANKEN FRÅN BÖJELSEN, och de, som äro de bästa af dem, TANKENS BÖJELSE. Deraf härrör det,

³²⁾ Att andarne och änglarna hafva andedrägt, n. 3884, 3885, 3891, 3893.

att deras ansigte verkar som *ett* med deras tanke, och [att] de icke kunna hyckla inför någon. Och emedan de föreställa detta uti den Största Menniskan, så svarar den mellan-provins, som är emellan stora och lilla hjernan, mot dem — förty hos dem, hos hvilka stora och lilla hjernan äro förbundna med hänsyn till andliga verkningar (förrättningar), verkar ansigtet som *ett* med tanken, så att ur ansigtet framlyser tankens sjelfva böjelse, och från böjelsen, under det några tecken också framträda ur ögonen, det allmänna af tanken — hvarföre, när de voro hos mig, jag känbart varseblef en tillbaka-dragning af hufvudets främre del mot bakhufvudet, således af stora hjernan mot lilla hjernan³³).

89. En gång, då Mars' andar voro hos mig och intogo mitt [ande]-sinnes sfer, ankommo andar från vårt jordklot och ville också ingjuta sig (tränga sig in) i den sferen. Men då blefvo vårt jordklots andar såsom galna; af den orsak, att de [två slagen] alldeles icke öfverensstämde. Vårt jordklots andar föreställa nemligen i den Största Menniskan det Utvertes Sinnet (sinliga varseblifvandet); derföre voro desse i en föreställning vänd till verlden och till sig sjelfva, Mars' andar deremot i en föreställning vänd ifrån sig sjelfva till himmelen och till nästan: derifrån härrörde motstridigheten. Men då ankommo Mars' ängla-andar, i följd af hvilkas ankomst gemenskapen blef borttagen; och sålunda veko vårt jordklots andar bort.

90. Ängla-andarne talade med mig om inbyggarnes lif på deras jordklot, att de icke äro under välden, utan att de äro åtskilda i större och mindre samfund, och att de der-

³³) Att de menskliga ansigtena på vårt jordklot i de forn-gamla*) tiderna emottogo inflytelse från lilla hjernan, och att ansigtena då verkade som *ett* med människans inre böjelser; men att de sedermera emottogo inflytelse från stora hjernan, när människan började hyckla samt ljuga med ansigtet böjelser som icke voro hennes; om de deraf under tidens lopp ansigtena bibringade förändringar, n. 4325 till 4328.

*) Torde vara tryckfel i st. f. fornäldsta. Se ock de citerade ställena. *Öfvers:s ann.*

städes sammansluta med sig sådane, som öfverensstämma till sinnelagen; och att de veta detta genast utaf ansigtet och talet; samt att det [sättet] sällan bedrager dem: de äro då genast vänner. De sade äfven, att deras sammanslutningar äro angenäma, och att de sins emellan tala om de saker som ske i samfundet; i synnerhet dem som [tima] i himmelen, förty flere af dem hafva en uppenbar gemenskap med himmelens änglar.

De som i deras samfund begynna att tänka bakvänt, och derföre att vilja illa, de fränkiljas. Man lemnar dem åt sig sjelfva allena, hvadan de dväljas utanför samfundet öfvermåttan eländigt, på klippor eller annanstädes, förty man bekymrar sig icke vidare om dem. Vissa samfund försöka på åtskilliga sätt att tvinga sådane till sinnesändring (bättring); men när detta blifver fäfängt, skilja de sig ifrån dem. Så förebygga de, att begär efter herravälde och begär efter vinning icke må smyga sig in, det är, att icke några utaf begär efter herravälde må lägga under sig något samfund, och derefter flera andra, och att icke några utaf begär efter vinning må fränrycka andra [deras] gods. En hvar der lefver nöjd med sina gods, och en hvar med sin heder, den att han får heta rättvis och en som älskar nästan. Detta nöje och lugn i hågen skulle komma att förgås, om icke de, som tänka illa och vilja illa, utkastades, och om man icke klokt och strängt ginge sjelfkärleken och verldskärleken i sjelfva begynnelseerna till mötes. Det är nemligen dessa kärlekar, för hvilkas skull kejsardömen och konungariken åstadkommits, inom hvilka de äro få, som icke vilja herska samt besitta andras gods; förty de äro få, som göra det rättvisa och billiga utaf kärlek till det rättvisa och billiga, än färre*) de som [göra] det goda utaf sjelfva människokärleken, utan utaf fruktan för lagen, för lifvet, för förlusten af vinning, af heder, och af ryktet för dessas skull.

*) I grundtexten *minus*, i st. f. *pauciores*. Öfvers:s anm.

91. Om [sin] jords invånares Guds-dyrkan sade de, att de erkänna och tillbedja vår Herre, sägande att Han är Ensam Gud, och att Han regerar både himmelen och verldsalltet, samt att allt godt är af Honom, och att Han sjelf leder dem; äfvensom att Han rätt ofta ter sig hos dem på jordklotet. Det gafs då att säga dem, att äfven de Kristne på vårt jordklot veta att Herren regerar himmel och jord, utaf Herrens egna ord hos Matteus: »*Gifven är åt Mig all makt i himmel och på jord*», 28: 18; men att de icke tro det såsom de, som äro från jordklotet Mars. De sade äfven, att de derstädes tro, att hos dem ingenting annat än smutsigt och helvetiskt finnes, och att allt godt är Herrens; ja, de sade vidare, att de af sig sjelfva äro djeftar, och att Herren drager dem ut ur helvetet, och oafslåtigen afhåller dem derifrån. En gång, då Herren nämndes, såg jag att de andarne ödmjukade sig så innerligt och djupt att det icke kan beskrifvas. I ödmjukandet hade de nemligen den tanken, att de af sig sjelfva vore i helvetet, och att de sålunda vore alldeles ovärdiga att skåda till Herren, som är Sjelfva det Heliga. I den tanken voro de utaf tro så djupt, att de voro likasom utom sig, och i den förblefvo de på [sina] knän, ända till dess Herren skulle upplyfta dem, och då likasom draga dem ut ifrån helvetet. När de sålunda komma upp ur ödmjukandet, äro de fulla af godt och af kärlek, och derföre af hjertats fröjd. Då de så ödmjuka sig, vända de icke ansigtet till Herren, ty detta våga de icke då, utan vända det bort. De andar, som voro omkring mig, sade att de aldrig sett ett sådant ödmjukande.

92. Visse andar, som voro från det jordklotet, förundrade sig, att så många andar från helvetet voro omkring mig, och att desamme också talade till mig. Men det blef gifvet att svara, att detta tillåtes dem för den orsaks skull, att jag må veta huru beskaffade de äro, och hvarföre de äro i helvetet, och att detta är allt efter deras lif. Äfven blef det gifvet att säga, att det ibland dem var flera, som jag

hade känt när de lefde i verlden, och att somlige af dem då voro anställda i stor värdighet, hvilka då ingenting annat än verlden låg om hjertat; men att aldrig någon ond ande, äfven den mest helvetiske, kan tillfoga mig skada, emedan jag oafslåtliga är skyddad af Herren.

93. Det framställes för mig en inbyggare af det jordklotet; han var visserligen icke en inbyggare, utan lik en sådan. Hans ansigte var sådant som ansigtet hos vårt jordklots inbyggare, men nedre trakten af ansigtet var svart, ej af skägg, hvilket han icke hade, utan af en svarthet i dess ställe. Denna svarthet utsträckte sig ända under öronen å begge sidor. Öfre delen af ansigtet var gulaktigt, såsom ansigtet hos vårt jordklots inbyggare, hvilka icke äro alldeles hvitglänsande. Vidare sade de, att de på [det] jordklotet föda sig med träd-frukter, i synnerhet med en viss rund frukt, som skjuter fram ur deras jord; förutom äfven med skidfrukter. Att de klädas derstädes med kläder, hvilka de tillverka utaf vissa träds barkfibrer, hvilka hafva den hållbarhet, att de kunna sammanväfvas och jemväl sammanlimmas genom ett slag af gummi, som finnes hos dem. De berättade dessutom, att de der veta att göra flytande eldar, från hvilka de hafva ljus under aftonens och nattens tider.

94. Jag såg ett visst det skönaste flammande: det var af åtskillig färg, purpurartadt, äfvensom gående från hvitglänsande i rött; färgerna glimmade äfven skönt utaf flamman. Äfven såg jag en viss hand, vid hvilken detta flammande häftade, först vid dess omvända del, sedermera vid flathanden eller handlofven, och derifrån slickade det handen rundt omkring. Detta påstod under någorlunda lång tid. Derefter aflägsnades denna hand med det flammande på ett afstånd, och der den stannade var det ljust. I detta ljusa vek handen bort; och då förändrades det der flammande till en fågel, hvilken i början var af lika färger med det flammande, och färgerna skimrade på lika sätt, men dessa färger förändrades efter hand, och med färgerna lifskraften

hos fågeln. Han flög rundt omkring, och först omkring mitt hufvud, derefter framåt till ett visst trångt gemak, som såg ut likt ett helgedomskor, och allt efter som han flög framåt mera, så vek lifvet bort, och han blef slutligen af sten; först då med en perl-[grå], sedermera med en dunkel färg; men fastän utan lif, flög han dock.

När denna fågel flög omkring hufvudet, och ännu var vid lifskraft, sågs en ande höja sig nedifrån genom ländernas trakt till bröst-trakten. Han ville derifrån borttaga denna fågel; men emedan den var så skön, förhindrade de andar, som voro omkring mig, [detta,] ty alla höllo sin blick på dessa saker. Men denne ande, som höjde sig nedifrån, intalade dem starkt, att Herren var hos honom, och sålunda att han utförde detta från Herren. Fastän de fleste icke trodde detta, förhindrade de honom likväl det oaktadt icke vidare att borttaga fågeln. Men emedan himmelen i det ögonblicket inflöt, så kunde han icke qvarhålla den, utan släppte honom strax åter fri ur handen.

När detta blifvit afslutadt, talade de andar som voro omkring mig, hvilka spändt betraktade nämnda fågel och hans på hvarandra följande förändringar, om densamma sins emellan, och detta under en ansenlig tid. De förnummo, att en sådan syn ej kunde annat än beteckna något visst himmelskt. De visste, att det flammande betecknar himmelsk kärlek och dess böjelser; att handen, vid hvilket det flammande häftade, [betecknar] lifvet och dess makt; färgernas förändringar lifvets omvexlingar med hänsyn till vishet och förståndighet; dylikt äfven fågeln, men med den åtskilnad, att det flammande betecknar himmelsk kärlek och de ting som tillhöra den kärleken, och att fågel betecknar andlig kärlek och de ting som tillhöra den kärleken (»himmelsk kärlek» är kärlek till Herren, och »andlig kärlek» är menniskokärlek mot nästan³⁰); och att förändringarna af färgerna och tillika af lifvet hos fågeln, ända till dess han blef af sten, beteckna på hvarandra följande förändringar af det andliga lifvet med hänsyn till förständig-

heten. De visste äfven, att andar, som uppstiga nedifrån genom ländernas trakt till bröst-trakten, äro i en stark intalelse, att de äro i Herren, och därför tro, att alla ting som de göra, änskönt onda, göra de med Herrens vilja. Men de kunde likväl icke deraf veta, hvilka som skulle förstås med denna syn. Omsider undervisades de från himmelen, att Mars' inbyggare förstodos [dermed]; att deras himmelska kärlek, i hvilken ännu flera äro, betecknades med det flammande som häftade vid handen; och att fågeln i början, när han var i sina färgers skönhet samt i sitt lifskraft, betecknade deras andliga kärlek: att deremot den fågeln blef liksom af sten samt utan lif, och omsider af en dunkel färg, att detta betecknade de inbyggare, hvilka hafva aflägsnat sig ifrån kärlekens goda, samt äro i det onda, och likväl det oaktadt tro att de äro i Herren. Enahanda betecknades med anden, som höjde sig och ville borttaga fågeln.

95. Genom sten-fågeln förebildades äfven de inbyggare af det jordklotet, hvilka på ett främmande sätt förbyta sina tankars och böjelsers lif till nästan intet lif, om hvilken sak jag har hört följande.

Det var just en ande ofvan mitt hufvud, hvilken talade med mig. Utaf tonen varseblefs likasom han vore i ett tillstånd af sömn. Uti detta tillstånd talade han flera saker, och dessa med en sådan klokhet att en vaken ej [kunnat göra det] klokare. Det gafs att förnimma, att han var ett subjekt genom hvilket änglar talade, och [att] han i det tillståndet uppfattade detta och framförde det³⁴⁾. Ty han talade icke annat än hvad som var sant; om något skulle inflyta annanstädes ifrån, så lemnade han det visserligen tillträde, men framförde det icke. Jag tillfrågade honom om hans tillstånd. Han sade, att detta tillstånd för honom var ett fridsamt tillstånd; och att han var utan allt bekymmer om till-

³⁴⁾ Att genom andar, utsända af andars och änglars samfund till andra samfund, ske meddelanden, och att dessa sände-andar benämnas »subjekter», n. 4403, 5856, 5983, 5985 till 5989.

kommande ting, samt att han tillika uträttade nyttor, genom hvilka han hade gemenskap med himmelen. Det blef mig sagdt, att sådane uti den Största Menniskan föreställa den *Långsträckta Håligheten* (*Sinum Longitudinalem**), som ligger i stora hjernan emellan dess tvenne halfsferer, och der uti ett lugnt tillstånd, huru hjernan å ömse sidor än må bullra.

När jag var stadd i samtal med denne ande, förfogade sig andar hän emot främre delen af hufvudet, hvarest han var, och de klämde honom, hvarföre han vek af till ena sidan och gaf plats åt dem. De tillkomne andarne talade sins emellan, men hvarken andarne omkring mig förstodo, ej heller jag, hvad de talade. Jag undervisades af änglarna, att det var andar från jordklotet Mars, hvilka voro kunniga i att sins emellan tala så, att närvarande andar icke skulle förstå, ej heller förnimma, något. Jag förundrade mig, att ett sådant tal kunde gifvas, emedan alla andar hafva ett enda tal, hvilket flyter från tanken och består utaf föreställningar, hvilka höras såsom ord i den andliga verlden. Det sades, att desse andar på ett visst sätt bilda föreställningar, uttryckta genom läpparna och genom ansigtet, [men] icke begripliga för andra, och att de i det ögonblicket med konst undandraga tankarna, genom att i synnerhet akta sig att icke något af böjelsen må uppenbara sig, af den orsak att, om något af böjelsen förnimmes, tanken då skulle vara uppenbar, ty tanken flyter från böjelsen och likasom uti denna.

Vidare undervisades jag, att de inbyggare af jordklotet Mars, som sätta det himmelska lifvet i blotta kunskaper, och ej i ett kärlekens lif, utbildat ett sådant tal, likväl icke alla; och att de, när de blifva andar, bibehålla detta [sätt]. Det är desse, som i synnerhet betecknades med sten-fågeln; förty att genom ansigtsuttryckets formningar och läpparnas rullningar, med aflägsnande af böjelserna, och undandragande

*) Jfr A. C. n. 4048.

Öfvers: s ann.

af tankarna ifrån andra, framställa ett tal, det är att göra talet själlöst och att göra det likt ett beläte, samt gradvis sig sjelfva också likadana. Men fastän de förmena, att de icke förstås af andra, [beträffande] hvad de tala sins emellan, så förnimma likväl det oaktadt ängla-andarne alla samtliga och enskilda ting, som de tala. Orsaken är den, att ifrån dem icke kan undandragas någon tanke.

Detta visades dem också genom lefvande erfarenhet. Jag tänkte derpå, att vårt jordklots onde andar icke intagas af blygsel, när de ofreda andra. Detta inflöt hos mig ifrån ängla-andar, som förnummo deras tal. Dessa Mars' andar erkände då, att det var detta om hvilket de talade sins emellan, samt förundrade sig. Dessutom upptäcktes af en ängla-ande flera saker, både som de talade och som de tänkte, huru de än mödade sig att undandraga honom tankarna. Sedermera inflöto desse andar ofvanifrån på mitt ansigte. Inflytelsen kändes likt ett fint strimmigt regn, hvilket var ett tecken, att de icke voro i böjelse för sant samt för godt, ty detta förebildas genom det strimmiga.

De talade då med mig uppenbart, sägande, att deras jordklots inbyggare tala på lika sätt sins emellan. Det sades dem då, att detta är ondt, emedan de sålunda tillspärra de invertes [delarna] och vika bort ifrån dessa till de utvertes, hvilka de också beröfva sitt lif; och i synnerhet, emedan det icke är uppriktigt att tala så. Förty de som äro uppriktiga, vilja ingenting tala, icke ens tänka, utom sådant som andra, ja om det vore alla, äfven hela himmelen, må veta; hvaremot de som icke vilja, att andra skola veta hvad de tala, de döma om andra, känna (mena) illa om dem, och väl om sig sjelfva, samt dragas omsider i följd af vanan ända derhän, att de känna och tala illa om församlingen, om himmelen, ja om Herren Sjelf.

Det blef sagdt, att de, som älska kunskaper och icke så [mycket] ett lif enligt desamma, föreställa i den Största Menniskan Hufvudskålens inre Hinna; att deremot de, som

vänja sig att tala utan böjelse, och att draga tanken till sig sjelfva och undandraga andra [densamma], föreställa samma hinna, men vorden benartad, emedan ifrån något andligt lif det för dem blifver intet lif.

96. Emedan genom sten-fågeln äfven förebildades de, som äro i blotta kunskaper, och ej uti något kärlekens lif, och emedan de i följd deraf hafva intet andligt lif, derföre är det tillåtet att här såsom bihang visa, att de allena hafva andligt lif, hvilka äro uti en himmelsk kärlek, och deraf i kunskaper; samt att kärleken uti sig innehåller allt kunskaps-artadt som hör till den kärleken. Till ett exempel vare jordens djur, och jemväl himmelens djur eller fåglarna: de ega vet-skap om alla ting som tillhöra deras kärlek. Deras kärlekar äro: att nära sig, bo tryggt, fortplanta afföda, uppföda ungarna, somligas att förse sig för vintern. Och derföre hafva de all erforderlig vet-skap — denna innebor nemligen i dessa kärlekar, och inflyter i dem såsom i sjelfva sina mottag — hvilken vet-skap för somliga djur är sådan, att människan icke kan annat än häpna. Vet-skapen är dem medfödd, och den kallas instinkt, men tillhör den naturliga kärlek i hvilken de äro.

Om människan vore uti sin kärlek, som är kärleken till Gud och mot nästan; (denna kärlek är människans egen, genom hvilken hon åtskiljes ifrån djuren, samt är en himmelsk kärlek) då skulle människan icke allenast vara i all erforderlig vet-skap, utan äfven i all förståndighet och vishet, förty dessa skulle från himmelen, det är, genom himmelen ifrån det Gudomliga, inflyta i nämnda kärlekar. Men emedan människan icke födes i dessa kärlekar, utan i de motstridiga, nemligen i sjelf- och verldskärlekarne, för den skull kan hon ej annat än födas i all okunnighet och ovetenhet; men genom gudomliga medel ledes hon fram till något af förståndighet och vishet, men dock icke verkligen in i något [deraf], om icke sjelf- och verldskärlekarne aflägsnas, och sålunda vägen öppnas för kärleken till Gud och mot nästan. Att

kärleken till Gud och kärleken mot nästan hafva uti sig all förståndighet och vishet, kan vara tydligt utaf dem, som i verlden varit i dessa kärlekar. När desamme efter döden komma i himmelen, veta de der och äro visa på sådana ting, som de aldrig förr hade känt till; ja, de tänka och tala der såsom de öfriga änglarna, hvilka ting äro sådana, som aldrig öra hört, ej heller [ande]-sinne vetat, hvilka äro out-sägliga. Orsaken är den, att dessa kärlekar hafva uti sig förmågan att emottaga sådana ting.

Jordklotet eller planeten Saturnus samt dess andar och inbyggare.

97. **A**ndarne från det jordklotet synas, der sjelfva jordklotet är, framåt på ett ansenligt afstånd, längre ned i knänas plan. Och när ögat upplåtes dit, kommer en myckenhet af andar i ögonsigte, hvilka alla äro från det jordklotet. De skönjas på denna sidan af det jordklotet, och till, höger derom. Det har ock blifvit [mig] gifvet att tala med dem och att deraf lära känna, huru beskaffade de äro i förhållande till andra. De äro redliga, och de äro blygsamma; och emedan de anse sig små, derföre synas de ock i det andra lifvet små.

98. I [sin] dyrkan äro de ganska ödmjuka, förty i den anse de sig för ingenting. De dyrka vår Herre, och Honom erkänna de för den ende Guden. Herren synes äfven stundom för dem under änglaform, och sålunda som Menniska, och då framlyser det Gudomliga ur ansigtet och intager hågen. Inbyggarne tala äfven, när de hinna fram till [mogen] ålder, med andar, af hvilka de undervisas om Herren, och huruledes Han bör dyrkas, äfvensom huruledes man skall

lefva. När några vilja förleda de andar, som äro derifrån, och draga dem bort ifrån tron på Herren, eller ifrån ödmjukandet mot Honom, och ifrån lefvernets redlighet, säga de sig vilja dö; då synas i deras händer små knifvar, medelst hvilka de tyckas vilja genomsticka sina bröst. När de tillfrågas hvarföre de göra så, säga de att de vilja hellre dö, än ledas bort ifrån Herren. Vårt jordklots andar beskratta dem stundom för den skull, och ofreda dem med skymford att de göra så; men då svara de, att de väl veta att de icke taga sig af daga, utan att detta allenast är en skenbarhet som härflyter från viljan i deras håg, att de vilja hellre dö, än dragas bort ifrån Herrens dyrkan.

99. De sade, att några gånger komma till dem andar från vårt jordklot, hvilka fråga dem, hvilken Gud de dyrka. Dem svara de, att de äro galna, och att en större galenskap icke kan finnas än att fråga hvilken Gud någon dyrkar, då det likväl är en enda Gud för alla i verldsalltet, och att de äro ännu mera galna deruti, att de icke säga Herren vara denne Ende Guden; och att Han regerar hela himmelen, och derföre hela världen; förty den som regerar himmelen, regerar äfven världen, emedan världen regeras genom himmelen.

100. De sade, att på deras jordklot äfven finnas de, som kalla Natt-skenet, hvilket är stort, Herren, men att desse afsöndras ifrån de öfriga och icke tålas af dem. Detta natt-sken kommer ifrån den stora gördeln (»ringen»), som på afstånd omgifver det jordklotet, och ifrån månarne, hvilka kallas Saturnus' drabanter.

101. De berättade, att ett annat slag af andar, hvilka vandra hopvis, ideligen komma till dem, åstundande att veta huruledes saken förhåller sig hos dem; och att de på åtskilliga sätt locka ut af dem hvad de veta. Om desse sade de, att de icke äro galna [eljest], blott deruti, att de åstunda veta så mycket för ingen annan nyttas skull, än att de må veta det. Sedermera undervisades de, att desse andar äro från planeten

Merkurius eller från det solen närmast varande jordklotet, och att dem förlusta allenast kunskaper, och icke så [mycket] nyttorna utaf desamma.

102. Planeten Saturnus' inbyggare och andar föreställa i den Största Menniskan MEDEL-SINNET EMELLAN DEN ANDLIGA OCH DEN NATURLIGA MENNISKAN, men som aflägsnar sig ifrån den naturliga och närmar sig till den andliga. Deraf härrör, att desse andar synas bortföras eller ryckas till himmelen, samt strax släppas tillbaka; förty hvad helst som tillhör det andliga sinnet (sinnesförnimmandet), det är i himmelen, men hvad helst som tillhör det naturliga sinnet, det är nedanför himmelen. Alldenstund vårt jordklots andar uti den Största Menniskan föreställa det Naturliga och Kroppsliga sinnet (sinnesförnimmandet), har af en uppenbar erfarenhet blifvit gifvet att veta, huruledes den andliga människan samt den naturliga strida och stöta samman sins emellan, när den senare icke är i tro och människokärlek.

Andar af jordklotet Saturnus kommo på långt håll i ögonsigte, och då gafs en liflig gemenskap emellan dem och sådana vårt jordklots andar. När de förre sålunda blifvit förnumna, blefvo de senare liksom galna, och begynte ofreda dem, genom att ingjuta ovärdiga ting om tron och jemväl om Herren. Och när de voro stadda i utfaranden och oförätter, kastade de sig äfven midt ibland dem, och utaf den galenskap, i hvilken de voro, försökte de att tillfoga ondt; men Saturnus' andar fruktade ingenting, emedan de voro trygga och i lugn. Men när dessa vårt jordklots andar voro midt ibland dem, begynte de att ängslas, samt att andas med möda, och sålunda kastade de sig ut, den ene hit och den andre dit, samt försvunno.

De närstående varseblefvo deraf, huru beskaffad den naturliga människan, skild ifrån den andliga, är, när hon kommer in i den andliga sfären, nemligen att hon blifver galen. Ty den naturliga människan, afsöndrad ifrån den andliga, är vis allenast utaf verlden, och ingenting utaf him-

melen. Och den som är vis allenast utaf verlden, han tror ingenting utom hvad sinnena fatta, och hvad han tror, tror han på grund af sinnenas bedrägligheter, hvilka, i fall de icke aflägsnas genom inflytelse från den andliga verlden, frambringa falskheter. Deraf härrör, att andliga ting för honom ej äro något, ända derhän att han knappast uthärdar att höra [ordet] andligt nämnas; hvarföre sådane äro galna, när de hållas i den andliga sferen. Annorlunda när de lefva i verlden; då tänka de antingen naturligt om andliga ting, eller vända de bort örat, det är, höra och icke gifva akt. Af denna erfarenhet var det äfven tydligt, att den naturliga människan icke kan förfoga sig in i den andliga, det är, uppstiga [till denna], men att, när människan är i tro, och deraf i ett andligt lif, den andliga människan inflyter i den naturliga och tänker der. Det gifves nemligen en andlig inflytelse, det är, från den andliga verlden på den naturliga, men icke tvärtom ³⁵⁾.

103. Vidare underrättades jag af det jordklotets andar om inbyggarna, huru beskaffade deras sammanslutningar äro, förutom andra saker. De sade, att de lefva åtskilda i familjer, en hvar familj afsöndrad ifrån en annan; således man och hustru med sina barn; och att de senare, när de knyta äktenskap, afsöndras ifrån föräldrarnas hus och icke bekymra sig vidare om det: hvarföre andarne från det jordklotet synas två och två. Att de angående lifsuppehälle och beklädnad äro föga bekymrade; att de föda sig med frukter och skidfrukter, hvilka deras jordklot frambringa; och att de kläda sig lätt, alldenstund de äro omgjordade med en tjock hud eller lifrock, som afvärjer kölden. Dessutom, att alla på deras jordklot veta, att de skola lefva efter döden; och att

³⁵⁾ Att inflytelsen är andlig, och ej fysisk eller naturlig, således att inflytelsen eger rum från den andliga verlden på den naturliga och ej från den naturliga på den andliga, n. 3219, 5119, 5259, 5427, 5428, 5477, 6322. Att det ser ut liksom inflytelsen egde rum ifrån de utvertes på de invertes tingen hos människan, men att det är en villa, n. 3721.

de derföre äfven hålla sina kroppar af intet värde, blott så mycket som är [af nöden] för lifvets skull, hvilket de säga skall förblifva och tjena Herren; att de derföre också icke begravna de dödes kroppar, utan kasta bort dem, och betäcka dem med grenar af träd från skogen.

104. Tillfrågade om den der stora gördeln (»ringen»), som ifrån vårt jordklot synes lyfta sig ofvan den planetens horisont och vexla lägen, sade de, att den för dem icke synes såsom en gördel, utan allenast såsom [något] snöhvitt på himmelen i vexlande riktning.

Jordklotet eller planeten Venus samt dess andar och inbyggare.

105. Planeten Venus synes i andars och änglars föreställning till venster litet bakåt, på någorlunda stort afstånd ifrån vårt jordklot. »I andars föreställning» säges det, emedan för ingen ande synes verldens sol, ej heller någon planet, utan andarne hafva blott den föreställningen att de finnas [här eller der]. På grund af blotta föreställningen om dem framställes verldens sol bak ryggen såsom någonting stockmörkt, planeterna icke såsom i verlden irrande, utan beständigt på sina ställen; må man se ofvanföre n. 42.

106. På planeten Venus finnas två slag af menniskor, med mot hvarandra stridig sinnesart; de finnas som äro milda och menskliga, och de finnas som äro omilda och nästan vilddjursartade. De som äro milda och menskliga, synas å den andra sidan af [det] jordklotet; de som äro omilda och nästan vilddjursartade, synas å den delen deraf som vetter hit. Men man bör veta, att de synas så enligt deras lifstillstånd, förty lifstillståndet framställer all skenbarhet (företeelse) af rymd och afstånd derstädes.

107. Somliga utaf dem, som synas å den andra delen af planeten, och äro milda och menskliga, kommo till mig, och framställes för mig att ses ofvan hufvudet. Med dem talade jag åtskilliga ting. Ibland andra saker sade de, att de, när de voro i verlden, erkände, och att de än mera nu erkänna vår Herre för sin Ende Gud. De påstodo, att de på sitt jordklot sågo Honom, och jemväl förebildade de huruledes de hade sett Honom. Desse andar föreställa uti den Största Menniskan *Minnet af materiela saker som öfverensstämmar med Minnet af immateriela saker*, hvilket Merkurius' andar föreställa: hvarföre Merkurius' andar i högsta grad öfverensstämma med dessa Venus' andar. När de voro tillsammans, kändes derföre utaf inflytelsen derifrån en märklig förändring, och en stark verkning i min hjerna; må man se ofvanföre n. 43.

108. Med de andar deremot, hvilka synas å den del som vetter hit, samt äro omilda och nästan vilddjursartade, har jag icke talat, men det har berättats af änglarna, huru beskaffade de äro och hvarifrån de hafva en sådan vilddjursartad natur; att de nemligen derstädes öfvermåttan förlustas af rof, och på det högsta att äta af rofven. Angenämheten derifrån, när de tänka på att äta af rof, vardt mig meddelad, och förnams att hon var den högsta. — Att inbyggarna hafva varit af en sådan vilddjursartad natur äfven på vårt jordklot, är uppenbart utaf åtskilliga folkslags historia; äfvensom utaf Kanaans lands inbyggare, 1 Sam. 30: 16; och jemväl utaf Judiska och Israelitiska folkslaget äfven på Davids tid, att de årligen gjorde ströftåg och utplundrade folkslagen (»hedningarna»), och förtjusta åto af bytet. — Det blef äfven sagdt, att dessa inbyggare till större delen äro jettar, och att vårt jordklots menniskor blott hinna till deras nafle. Äfvensom ock, ätt de äro dumma, icke frågande efter hvad himmelen, eller hvad evigt lif är, utan att de allenast bry sig om de ting som höra till deras jord och till deras boskapshjor.

109. Emedan de äro så beskaffade, ofredas de äfven,

när de komma i det andra lifvet, der på det högsta af ondskor och falskheter. De helveten, som äro för dem, synas bredvid deras jordklot, och hafva icke gemenskap med vårt jordklots ondes helveten, af den orsak att de äro af helt annat skaplynne och annan sinnesart; derföre äro också deras ondskor och falskheter af helt annat slag.

110. De åter som äro så beskaffade, att de kunna frälsas, äro på ödeläggelses-ställen, samt bringas der till det yttersta af förtviflan; ty detta slags ondskor och falskheter kunna icke annorlunda kufvas och aflägsnas. När de äro i ett tillstånd af förtviflan, ropa de att de äro djur, att de äro styggelser, att de äro hätskheter, och sålunda att de äro fördömda. Somlige af dem ropa äfven, när de äro i ett sådant tillstånd, emot himmelen, men detta ursäktas dem, emedan [det sker] af förtviflan; Herren länkar (*modererar*), att de icke må utgjuta sig i klander utom till bestämda gränser. När desse hafva lidit det yttersta, så, emedan de kroppsliga [delarna] då hos dem äro likasom döda, frälsas de omsider. Om desse blef ock sagdt, att de, när de lefde på sitt jordklot, trodde på en viss högste Skapare utan Medlare, men när de frälsas, undervisas de äfven, att Herren är Ensam Gud, Frälsare och Medlare. Jag har sett somliga utaf dem, sedan de lidit det yttersta, upplyftas till himmelen, och när de blefvo emottagna der, varseblef jag en glädjens ömhet ifrån dem så beskaffad, att den frampressade tårar ur mina ögon.

Månens andar och inbyggare.

111. Någre andar syntes ofvan hufvudet, och derifrån hördes röster såsom åskdunder, förty icke annorlunda duntrade deras röster, än såsom från molnen åskdunder efter blixnar. Jag förmodade, att det var en ofantlig mängd af

andar, hvilka voro förfarne i konsten att frambringa röster med sådant dån. Mera enfaldige andar, som voro hos mig, beskrattade dem; hvilket jag högligen förundrade mig öfver. Orsaken till åtlöjet upptäcktes strax, hvilken var, att de andar, som dundrade, icke voro många utan få, och jemväl små såsom gossar; och att desamme förut hos dem injagat förskräckelse genom sådana dån, och likväl alldeles icke kunde tillfoga någon skada.

För att jag måtte veta, huru beskaffade de vore, sänkte sig somliga ned ifrån höjden, der de dundrade; och hvad som var förunderligt, den ene bar den andre på ryggen, och sålunda nalkades tvenne till mig. De tedde sig med ett ansigte icke utan täckhet, men längre än öfrige andars ansigte; med en kroppsstorlek lik en sju års gosses, men med starkare kropp; således voro de pyslingar. Det sades mig af änglarna, att de voro från Månen. Den som blef buren af den andre kom till mig, anslutande sig till venstra sidan under armbågen, och derifrån talade han, sägande, att när de höja rösten, dundra de så; och att de sålunda skrämma de andar, som vilja tillfoga dem ondt, och drifva somliga på flykten, och att de således färdas trygga hvart hän de vilja. För att jag måtte veta för visso, att deras ljud var sådant, vek densamme bort ifrån mig till vissa andra, men icke alldeles utom ögonsigte, och dundrade på lika sätt. Och vidare visade de, att deras röst, utsläppt från buken (*abdomen*) i likhet med en rapning, dundrade fram så. Det förnams, att detta uppstod deraf, att Månens inbyggare icke tala så från lungan, såsom andra jordklots inbyggare, utan från buken, och sålunda utaf någon der samlad luft; af den orsak, att Månen icke är kringgjuten med lika atmosfär, som andra jordklot*).

*) Att Månen verkligen har en atmosfär, blef ådagalagdt vid observationer, som af en expedition franska, italienska och engelska vetenskapsmän gjordes i Nildalen några mil sydost från Siût i öfra Egypten vid den totala solförmörkelsen af den 17 Maj 1882. Se härom Dagens Nyheter för den 23 Maj 1882. *Öfvers:s anm.*

Jag har blifvit undervisad, att Månens andar uti den Största Menniskan föreställa Sköldformiga brosket eller *Xiphoides*, till hvilket framtill refbenen anknytas, och från hvilket Hvita bandet nedstiger, som är stödet för bukmusklerna.

112. Att äfven på Månen finnas inbyggare, veta andar och änglar; sammalunda att [sådana finnas] på månarna eller drabanterna omkring jordklotet Jupiter och jordklotet Saturnus. De som icke sett andar derifrån samt talat med dem, tvifla dock icke, att ju äfven på dem finnas menniskor, emedan de lika mycket äro jordklot. Och hvarest ett jordklot är, der är menniskan; ty menniskan är ändamålet för hvars skull jordklotet finnes, och af den Högste Skaparen har intet blifvit gjordt utan ändamål. Att skapelsens ändamål är menniskoslägtet, för att utaf detta himmelen [må bildas], kan för en hvar, som tänker af ett någorlunda upplyst förnuft, vara tydligt.

Orsakerna hvarföre Herren ville födas på vårt jordklot, och ej på ett annat.

113. Att det behagat Herren att födas och att antaga Menskligt [väsen] på vårt jordklot, och ej på ett annat, dertill äro flera orsaker, om hvilka jag blifvit underrättad från himmelen. HUFVUD-ORSAKEN har varit för Ordets skull, att detta kunnat sammanskrifvas på vårt jordklot; och, skrifvet, derefter offentliggöras öfver hela jordklotet; samt, en gång offentliggjordt, bevaras till all framtid; och att sålunda kunnat ådagaläggas, att Gud blifvit Menniska, äfven för alla i det andra lifvet.

114. Att Hufvud-orsaken varit för Ordets skull, är emedan Ordet är sjelfva det Gudomliga Sanna, som lär menniskan, att Gud är, att himmelen är och att helvetet är, att det är ett lif efter döden; och dessutom lär det, huruledes

hon skall lefva och skall tro, för att hon må komma i himmelen och sålunda för evigt vara lycklig. Alla dessa saker skulle utan uppenbarelse, således på detta jordklot utan Ordet, hafva varit alldeles obekanta, och likväl är människan så skapad, att hon med hänsyn till sina inre [delar] icke kan dö³⁶).

115. *Att Ordet kunnat sammanskrifvas på vårt jordklot*, är emedan skrifkonsten funnits här ifrån fornäldsta tid, först på trätaflor, derefter på pergament, sedermera på papper, och omsider offentliggöras genom tryckstilar (boktryck). Detta har blifvit ombesörjdt af Herren för Ordets skull.

116. *Att Ordet derefter kunnat offentliggöras öfver hela detta jordklot*, är emedan här gifves umgänge mellan alla folkslag, icke blott genom utrikes resor, utan äfven genom skeppsfärder till alla ställen af hela jordkretsen. I följd deraf har Ordet, en gång sammanskrifvet, kunnat föras öfver ifrån det ena folkslaget till det andra, och öfverallt läras.

117. *Att Ordet, en gång sammanskrifvet, kunnat bevaras till all framtid*, följaktligen till tusenden och tusenden af år, och jemväl att det blifvit bevaradt, är bekant.

118. *Att sålunda kunnat ådagaläggas, att Gud blifvit Menniska*; detta är nemligen det första och väsendtligaste för hvars skull Ordet är; förty ingen kan tro på en Gud, och älska en Gud, som han icke under någon skepnad kan fatta, hvarföre de som erkänna ett osynligt och sålunda ofattligt, falla med tanken på naturen, och sålunda tro på ingen Gud. Därföre har det behagat Herren att födas här, och att göra detta uppenbart genom Ordet, icke blott för att detta

³⁶) Att man af det naturliga ljuset allena vet ingenting om Herren, om himmelen och helvetet, om människans lif efter döden, samt om de Gudomliga sanningarna, genom hvilka människan har andligt och evigt lif, n. 8944, 10318, 10319, 10320. Att detta kan vara tydligt derutaf, att flera, samt ibland dem lärda, icke tro på dessa saker, fastän de äro födda, der Ordet är samt genom detta undervisning om desamma eger rum, n. 10319. Att det därför varit nödvändigt, att en uppenbarelse skulle ega rum från himmelen, emedan människan är född till himmelen, n. 1775.

skulle blifva bekant på denna jordkrets, utan äfven för att det *derigenom skulle blifva uppenbart för andar och änglar äfven från andra jordklot, och jemväl för hedningarna från vårt*³⁷⁾.

119. Man bör veta, att Ordet på vårt jordklot, gifvet genom himmelen af Herren, är himmelens och världens för-ening; för hvilket ändamåls skull det är motsvarighet mellan alla ting, som finnas i bokstafven uti Ordet, och de Gudomliga tingen i himmelen: och att Ordet i sin högsta samt innersta mening handlar om Herren, om Hans rike i himlarna och på jorden*), samt om kärleken och tron af Honom och till Honom, följaktligen om lifvet af Honom och i Honom. Sådana saker framställas för änglarna i himmelen, när vårt jordklots Ord läses och predikas³⁸⁾.

120. På hvarje annat jordklot uppdagas (uppenbaras) det Gudomliga Sanna muntligen genom andar och änglar, såsom sades i det föregående, der [det talades] om jordklotens i denna solverld inbyggare; men detta sker inom familjerna. Förty menniskoslägtet på de flesta jordklot bor åtskildt enligt familjer; hvarföre det Gudomliga Sanna, så uppenbaradt genom andar och änglar, icke öfverföres långt utöfver familjerna, och om icke allt jemt följer en ny uppenbarelse efter,

³⁷⁾ Att hedningarna i det andra lifvet undervisas af änglar, och att de, som lefvat väl enligt sitt religionssätt, emottaga trons sanningar, och erkänna Herren, n. 2049, 2595, 2598, 2600, 2601, 2603, 2661 [2861], 2863, 3263.

*) Egentligen »på jordarna», *in terris*, hvilket uttryck dock i allmänhet tjänar att beteckna vårt »på jorden» (liksom »i världens länder»).

Öfvers: s anm.

³⁸⁾ Att Ordet förstås annorlunda af änglarna i himlarna, än af menniskorna på jorden, och att för de förre är den invertes eller andliga meningen, för de senare deremot den utvertes eller naturliga, n. 1769 till 1772, 1887, 2143, 2333, 2396 [2395], 2540, 2541, 2545, 2551. Att Ordet är himmelens och jordens förenande [medel], n. 2310, 2495, 9212, 9216, 9357, 10375. Att Ordet derföre är skrifvet genom idel motsvarigheter, n. 1404, 1408, 1409, 1540, 1619, 1659, 1709, 1783, 8615, 10687. Att i Ordets innersta mening handlas endast om Herren samt om Hans rike, n. 1873, 2249, 2523, 7014, 9357.

så förvändes eller förgås det. Annorlunda på vårt jordklot, der det Gudomliga Sanna, som är Ordet, förblifver i sin oskaddhet för beständigt.

121. Man bör veta, att Herren erkänner och emotager alla, från hvilket jordklot de än må vara, hvilka erkänna och dyrka Gud under Menniskoform, alldenstund Gud under Menniskoform är Herren. Och emedan Herren ter sig för inbyggarna på jordkloten uti änglaform, som är den menskliga formen, derföre, när andar och änglar från de jordkloten höra af vårt jordklots andar och änglar, att Gud verkligen är Menniska, emottaga de det Ordet, erkänna, och fröjda sig att så är.

122. Till de orsaker, som ofvan äro anförda, kommer, att vårt jordklots inbyggare och andar föreställa uti den Största Menniskan det Naturliga och Utvertes sinnet [se n. 102], och det naturliga och utvertes sinnet är det yttersta (sista), i hvilket lifvets inre ting sluta, och i hvilket, såsom i sitt gemensamma, de hvilat. Lika beskaffadt är det Gudomliga Sanna i bokstafven, hvilket kallas Ordet, hvilket för den orsakens skull äfven blifvit gifvet på detta jordklot, och ej på ett annat³⁹⁾. Och emedan Herren är Ordet, och det Första och det Sista deraf, derföre, på det att alla ting*) skulle vara till enligt ordningen, ville Han äfven födas på detta jordklot och blifva Ordet; enligt följande hos Johannes: »I en begynnelse var Ordet, och Ordet var hos Gud, och Ordet var Gud. Detta var i en begynnelse hos Gud. Alla ting blefvo genom Det, och utan Det blef intet som har blifvit. Och Ordet blef kött, och bodde ibland oss, och vi sågo Dess härlighet, en

³⁹⁾ Att Ordet i bokstafs-meningen är naturligt, n. 8783. Af den orsak, att det naturliga är det yttersta (sista), i hvilket andliga och himmelska ting sluta, och på hvilket såsom på sin grundval de bestå, och att eljest Ordets invertes eller andliga mening utan den utvertes eller naturliga vore såsom ett hus utan grundval, n. 9430, 9433, 9824, 10044, 10436.

*) I originalet står här *omnium* (alla tings), hvilket allmänt uppfattas som tryckfel i st. f. *omnia*. *Öfvers:s anm.*

härlichkeit såsom en Enfödds ifrån [sin] Fader. Gud har ingen sett någonsin, den Enfödde Sonen, som är i Fadrens sköte, Han har framställt [Honom]», 1: 1, 2, 3, 4, 14, 18. »Ordet» är Herren med hänsyn till det Gudomliga Sanna, således det Gudomliga Sanna af Herren⁴⁰⁾. Men detta är en hemlighet, som faller in i förståndet blott hos få.

⁴⁰⁾ Att Ordet är Herren med hänsyn till det Gudomliga Sanna, således det Gudomliga Sanna af Herren, n. 2859, 4692, 5075, 9987. Att genom det Gudomliga Sanna alla ting äro skapade och gjorda, n. 2803, 2884 [2894], 5272, 7835.

Jordkloten i Stjernhimmelen.

123. De som äro i himmelen, de kunna tala och umgås icke allenast med änglar och andar, hvilka äro från jordkloten i denna solverld, utan äfven med dem som äro från jordkloten utanför denna verld i verldsalltet; och icke blott med andar och änglar der, utan äfven med sjelfva inbyggarne, men blott med dem, för hvilka de inre [delarna] blifvit upplåtna, så att de kunna höra dem som tala från himmelen. Likaledes kan en menniska, när hon lefver i verlden, [göra,] åt hvilken det af Herren blifvit gifvet att tala med andar och änglar; förty menniskan är en ande med hänsyn till sina inre ting: kroppen, som hon i verlden bär omkring, tjenar henne blott för förrättningarna i denna naturliga eller jordiska sfer, hvilken är den yttersta. Men med änglar och andar gifves åt ingen att tala såsom en ande, så framt hon icke är sådan, att hon kan sammanslutas med änglarna med hänsyn till tro och kärlek. Och hon kan icke sammanslutas [med dem], om icke tron och kärleken äro till Herren, förty menniskan förbindes genom tron på och kärleken till Honom,

det är, genom lärans sanningar, och genom lefvernets godheter af Honom; och när hon är förbunden [med Honom], är hon trygg för förolämpning af onde andar som äro ifrån helvetet. Hos andra kunna icke de inre [områdena] upplåtas ända derhän, alldenstund de icke äro i Herren. Detta är orsaken, att det är få nu för tiden, åt hvilka det gifves att tala och umgås med änglar. Ett uppenbart bevis på denna sak är, att det knappast tros nu för tiden att andar och änglar finnas, än mindre att de äro hos hvarenda menniska; samt att genom dem menniskan har samband med himmelen, och genom himmelen med Herren; och att det ännu mindre tros, att menniskan, när hon dör till kroppen, lefver som ande, äfven i menskelig form såsom förut.

124. Emedan nu för tiden uti församlingen hos många ingen tro finnes angående ett lif efter döden, och knappast någon angående himmelen, ej heller angående Herren att Han är himmelens och jordens Gud; derföre hafva de inre [områden], som tillhöra min ande, blifvit af Herren upplåtna, så att jag kan, medan jag är i kroppen, tillika (på samma gång) vara med änglarna i himmelen, och icke blott tala med dem, utan äfven der se häpnadsväckande ting och beskrifva desamma; på det att de icke till äfventyrs äfven hädanefter skola säga: »Hvem har från himmelen kommit till oss och berättat, att han finnes, och hvilka saker der äro?» Men jag vet, att de som i hjertat förut förnekat himmelen och helvetet samt lifvet efter döden, äfven skola förhärda sig emot desamma och förneka; förty det är lättare att göra en korp hvit, än att åstadkomma att de skola tro, som en gång i hjertat förkastat tron: orsaken är den, att de angående sådana ting alltid tänka från en förnekande och ej från en bejakande [ståndpunkt]. Vare dock dessa ting, som hittills blifvit sagda och ytterligare skola sägas om änglar och andar, för de få, som äro i tro. Men för att äfven de öfriga må bringas till något erkännande, har det blifvit medgifvet att omtala sådana saker, som förlusta och locka en vetgirig men-

niska, nu jemväl [sådana] som skola vara om jordkloten i Stjernhimmelen.

125. Den som icke vet himmelens hemligheter, kan icke tro att menniskan kan se så aflägsna jordklot och i följd af sinlig erfarenhet berätta något om dem. Men må han veta, att rymder och afstånd, och följaktligen framskridanden, som uppkomma i den naturliga verlden, i sitt ursprung och sin första orsak äro tillstånds-förändringar hos de inre [delarna], samt att de hos änglar och andar te sig i enlighet med dem⁴¹⁾; och att desse sålunda genom dem kunna skenbart förflyttas ifrån det ena stället till det andra, och ifrån det ena jordklotet till det andra, äfven till jordklot som äro vid verldsalltets ände. På lika sätt äfven menniskan med hänsyn till sin ande, under det dock hennes kropp förblifver på sitt ställe. Så har det skett med mig; alldenstund, i kraft af Herrens Gudomliga barmhertighet, mig blitvit gifvet att umgås med andar såsom en ande, och tillika (på samma gång) med menniskor såsom en människa. Att menniskan med hänsyn till anden kan så förflyttas, kan en sinlig människa icke fatta, alldenstund hon är i rymd och i tid samt mäter sina framskridanden enligt dem.

126. Att flera verldar finnas, kan vara tydligt för en hvar derutaf, att så många fixstjernor synas i verldsalltet; och det är bekant i den lärda verlden, att hvarenda fixstjerna är lika med en sol på sin plats, ty hon förblifver fast (*fix*) såsom vårt jordklots sol på sin; och att afståndet gör att hon synes i liten form såsom en stjerna: följaktligen att hon på lika sätt som vår verlds sol har omkring sig planeter, hvilka äro jordklot; och att dessa icke synas inför våra ögon, härrör af det omätliga afståndet, och af ljuset allenast

⁴¹⁾ Att rörelser, framskridanden och rum-förändringar i det andra lifvet äro tillstånds-förändringar hos lifvets inre [delar], och att det dock verkligen ser ut för andarne och änglarna såsom de faktiskt egde rum, n. 1273 till 1277, 1377, 3356, 5606 [5605], 10734.

från deras stjärna, hvilket ljus icke kan å nyo återkastas ända hit.

Hvartill skulle annars en så stor himmel med så många stjernor vara? Ty ändamålet med verldsalltets skapelse är människan, för att af människan må vara en änglahimmel. Hvad vore människosläktet och deraf änglahimmelen från ett enda jordklot för den Oändlige Skaparen, för hvilken icke tusen jordklot, ja icke heller myriader (tiotusenden) vore nog? Beräkning har anstälts, att om det vore 1,000,000 jordklot i verldsalltet, och på hvartenda jordklot människor till ett antal af 300,000,000, eller 300 millioner, och 200 generationer inom 6,000 år, och åt hvarje människa eller ande gäfves en rymd af 3 kubikalnar, så skulle antalet af så många människor eller andar, samladt i en summa, dock icke uppfylla en rymd af en tusendedel af detta jordklot, således till äfventyrs rymden af en enda drabant omkring planeten Jupiter eller Saturnus, hvilket vore en rymd uti verldsalltet af osynbar litenhet, förty en drabant synes knappt inför blotta ögat. Hvad vore detta för verldsalltets Skapare, för hvilken det icke vore nog om hela verldsalltet vore uppfyllt, ty Han är oändlig. Om dessa saker har jag talat med änglarna, hvilka hafva sagt, att *de* hafva en likadan föreställning om människosläktets fåtalighet i förhållande till Skaparens oändlighet, men att dock de tänka, icke från [synpunkten af] rymder, utan från tillstånd, och att efter deras föreställning jordklot till ett antal af så många myriader (tiotusenden), som någonsin kunde tänkas, dock vore alldeles intet [i förhållande] till Herren. Men om jordkloten i Stjernhimmelen skall i det nu följande talas på grund af sjelfva erfarenheten; utaf hvilken äfven skall blifva tydligt, på hvad sätt förflyttningarna dit hafva skett med hänsyn till min ande, under det kroppen förblef på sin plats.

**Första jordklotet i Stjernhimmelen
samt dess andar och inbyggare;
på grund af hvad som blifvit
hördt och sedt.**

127. Jag fördes genom änglar af Herren till ett visst jordklot i Stjernhimmelen, hvarest det blef [mig] gifvet att blicka in på sjelfva jordklotet, men ej att tala med inbyggarna der, utan med andar som voro derifrån. Alla inbyggare eller människor af hvilket jordklot som helst blifva, efter tillryggalagd lefnad i verlden, andar, och förblifva bredvid sitt jordklot. Utaf dem gifves likväl underrättelse om jordklotet och om dervarande inbyggares tillstånd; ty människorna, som gå bort ur kroppen, föra med sig allt det förre lifvet och allt minne⁴²⁾.

Att föras till jordklot i verldsalltet är ej att föras och förflyttas dit med hänsyn till kroppen, utan med hänsyn till anden, och anden föres genom omvexlingar (förändringar) af det inre lifvets tillstånd, hvilka (förändringar) synas för honom såsom framskridanden genom rymder⁴¹⁾. Annalkanden ske äfven enligt lifstillståndens öfverensstämmelser eller likheter, förty lifvets öfverensstämmelse eller likhet förbinder, och osamstämmighet och olikhet söndrar. Deraf kan vara tydligt på hvad sätt förflyttningen sker med hänsyn till anden, och hans annalkande till aflägsna [ställn], under det dock människan förblifver på sin plats. Men att föra anden genom omvexlingar af hans inre [delars] tillstånd utom hans jordkrets och göra, att omvexlingarna framskrida efter hand ända till ett tillstånd som är öfverensstämmande med eller likt dem, till hvilka han föres, är i Herrens makt allena; ty det skall vara ett oafbrutet riktande och ett förut-

⁴²⁾ Att människan efter döden har med sig minnet af alla sina saker i verlden, n. 2476 till 2486.

seende ifrån det första till det sista, fram och tillbaka; i synnerhet för att detta må ske med en menniska, som ännu till kroppen är i verldens natur, och derigenom uti rymd. Att så har skett, kunna de, som äro i kroppsliga sinliga ting, och tänka från dem, ej förmås till att tro. Orsaken är den, att de kroppsliga sinliga tingen [d. ä. förmögenheterna] icke kunna fatta framskridanden utan rymder. Men det oaktadt kunna de, som tänka från sin andes sinliga [del], någorlunda aflägsnad eller undandragen ifrån kroppens sinliga, således längre in i sig, förmås till att tro och [kunna] fatta [det], alldenstund i deras inre tankes föreställning icke är rymd ej heller tid, utan i stället för dem sådana ting från hvilka rymder och tider härröra. För desse alltså äro dessa saker, som följa om Jordkloten i Stjernhimmelen, och ej för andre, så framt de icke äro så beskaffade att de låta sig undervisas.

128. I vaket tillstånd fördes jag med hänsyn till anden genom änglar af Herren till ett visst jordklot i verldsalltet, under det visse andar från denna jordkrets beledsagade [oss]. Framskridandet skedde åt höger och påstod i två timmar. Inemot slutet af vår sols verld syntes först en hvit-skimrande, men tät sky; och efter den en eldartad rök, som uppsteg från ett stort gap. Det var ett ofantligt svalg, som på den sidan afsöndrade vår solverld ifrån vissa verldar af fixstjernhimmelen. Den der eldartade röken syntes på ett temligen stort afstånd. Bort öfver detta mellanrum fördes jag; och då syntes inunder i det gapet eller svalget flera menniskor, hvilka voro andar; (andarne synas nemligen alla i mensklig form, och äro verkligen menniskor) jag hörde dem äfven tala sins emellan; men hvarifrån de voro, och huru beskaffade, gafs [mig] icke att veta. En utaf dem sade likväl till mig, att de voro vakter, att icke andar må öfvergå ifrån denna verld till en annan uti verldsalltet utan gifvet tillträde. Att så var, bekräftades äfven; ty några andar, som voro i följet, hvilka det icke var tillstadt att gå öfver, började, när de kommo till det stora afbrottet, att högligen ropa att de

förginges. De voro nemligen såsom de, som kämpa i täflingsstrid med döden, hvarföre de stannade på den sidan af det svalget, och de kunde icke förflyttas vidare; ty den eld-artade rök, som utdunstades från svalget, angrep dem samt plågade så.

129. Sedan jag var förflyttad genom det der stora gapet, kom jag omsider fram till ett ställe, der jag dröjde; och då tedde sig för mig andar upptill, med hvilka det blef [mig] gifvet att tala. Utaf deras tal, och utaf skaplynnnet att varseblifva saker och framställa dem, märkte jag klart att de voro från ett annat jordklot, förty de skilde sig alldeles ifrån andarne af vår sols verld. De varseblefvo äfven utaf mitt tal, att jag var fjerran ifrån.

130. Sedan vi samtalat en stund om åtskilliga ting, frågade jag hvilken Gud de dyrkade. De sade, att det var någon ängel, som ter sig för dem såsom en Gudomlig människa, ty det blixtrar utaf ansigtet; och att han undervisar dem, och gifver [dem] att förnimma hvad som bör göras. De sade vidare, att de veta att den Störste Guden är i änglahimmelens Sol, och att Han ter sig för deras ängel, och ej för dem; samt att Densamme är större, än att de våga tillbedja Honom. Ängeln, som de dyrkade, var ett änglasamfund, åt hvilket det af Herren gifvits att stå i spetsen för dem samt lära [dem] det rättvisas och rättas väg. Derföre hafva de ljus från en viss låga, som synes likt en fackla, (lågan) temligen eldartad och gul. Orsaken kommer derutaf, att de icke tillbedja Herren: derföre hafva icke de ljus från änglahimmelens Sol, utan från ett änglasamfund. Förty ett änglasamfund kan, när det gifves af Herren, framställa ett sådant ljus för andarne som äro i det nedre området. Nämda änglasamfund syntes äfven för mig, det var högt ofvan dem; och jemväl sågs der det lågande hvarifrån ljustet härrörde.

131. För öfrigt voro de blygsamma, något enfaldiga, men tänkte dock temligen väl. Utaf ljustet hos dem kunde man sluta, huru beskaffad förståndsförmåga de hade; förty i enlig-

het med emottagandet af det ljus, som är i himlarna, är förståndet, alldenstund det Gudomliga Sanna, som utgår af Herren såsom Sol, är hvad som der lyser och gifver åt änglarna icke blott att se utan äfven att förstå⁴³⁾).

132. Jag undervisades, att det jordklotets inbyggare och andar föreställa i den Största Menniskan något i MJELTEN, angående hvilket jag bestyrktes genom inflytelse på mjelten, när de talade med mig.

133. De blefvo tillfrågade om deras verlds sol, hvilken upplyser deras jordklot. De sade, att solen der synes flammande; och när jag förebildade storleken af vårt jordklots sol, påstodo de att hon vore mindre. Förty solen för dem är inför våra ögon en stjerna; och af änglarna hörde jag, att det var en stjerna ibland de mindre. De sade äfven, att också från deras jordklot stjernhimmelen synes; och att en stjerna, större än de öfriga, synes för dem mot vester: det sades från himmelen, att denna är vår sol.

134. Sedermera öppnades mig synen, så att jag kunde någorlunda skåda på sjelfva jordklotet; och det syntes flera ängar, samt skogar med löfträd; äfvensom ulliga får. Der-efter såg jag åtskilliga inbyggare, hvilka voro af ringare stånd, höljda i en klädedräkt nästan sådan som bönderna i Europa. Det sågs äfven en man med sin qvinna. Denna tedde sig med en vacker växt och sirlig hållning; mannen likaledes. Men hvad jag förundrade mig öfver, denne spatserade stolt, med likasom högmödig gång; men qvinnan tvärtom med en ödmjuk gång. Det sades af änglarna, att sådan är seden på

⁴³⁾ Att det är ett stort ljus i himlarna, n. 1117, 1521, 1522, 1533, 1619 till 1632, 4527, 5400, 8644. Att allt ljus i himlarna är af Herren såsom Solen der, n. 1053, 1521, 3195, 3341, 3636, 4415, 9548, 9684, 10809. Att det Gudomliga Sanna som utgår af Herren synes i himlarna såsom*) ljus, n. 3195, 3222, 5400, 8644, 9399, 9548, 9684. Att detta ljus upplyser änglars samt andars både syn och förstånd, n. 2776, 3138. Att himmelens ljus äfven upplyser människans förstånd, n. 1524, 3138, 3167, 4408, 6608, 8707, 9126 [9127], 9399, 10569.

*) Här är i originalet ett uppenbart tryckfel, *et* (och) i st. f. *ut* (såsom).
Öfvers:s anm.

det jordklotet, och att män, som äro sådane, älskas, emedan de dock äro goda. Det sades vidare, att det icke är dem tillåtet att hafva flera hustrur, emedan detta är emot lagarna. Qvinnan, som sågs, hade framför bröstet en vid beklädnad, bakom hvilken hon kunde undangömma sig, och den var så gjord, att hon kunde sticka in armarna, samt bekläda sig med den, och sålunda gå bort. Den kunde till nedre delen dragas upp, och uppdragen samt ansluten till kroppen såg den ut likt ett bröstförkläde (*pectorale*), sådant som vårt jordklots qvinnor hafva. Men densamme tjenade äfven mannen till beklädnad: man såg att han tog den af qvinnan och lade den på sin rygg samt löste nedre delen, hvilken sålunda flöt ned till fötterna såsom en toga (lång mantel), och så klädd spatserade han. — De saker som blifvit sedda på ifrågavarande jordklot, hafva icke blifvit sedda med min kropps ögon, utan med min andes ögon, och en ande kan se de ting som finnas på ett jordklot, när sådant gifves af Herren.

135. Alldenstund jag vet, att man skall tvifla, om det någonsin är möjligt, att en menniska kan med sin andes ögon se något på ett så mycket aflägsset jordklot, är det tillåtet att säga huruledes saken förhåller sig. Afstånden i det andra lifvet äro ej såsom afstånden på jordklotet; afstånden i det andra lifvet förhålla sig alldeles enligt tillstånden af hvars och ens inre [delar]. De som äro i lika tillstånd, de äro tillika i ett [och samma] samfund och på ett ställe. Allt närvarande der härrör af tillståndets likhet, och allt på afstånd varande af dess olikhet. Deraf härrörde, att jag var bredvid det jordklotet, när jag af Herren bringats i ett tillstånd likt tillståndet hos andarne och inbyggarna der, och att jag då närvarande talade med dem. Deraf är uppenbart, att jordkloten i den andliga verlden icke äro på afstånd såsom i den naturliga verlden, utan blott skenbart enligt lifstillstånden hos inbyggarna och andarne derstädes. Lifstillståndet är böjelsernas tillstånd med hänsyn till kärlek och tro. [Hvad det beträffar,] att en ande, eller hvad som är det-

samma, en menniska med hänsyn till anden, kan se de ting som finnas på ett jordklot, så är det tillåtet att framställa, huruledes äfven denna sak förhåller sig. Andar kunna icke, ej heller änglar, med sin syn se något som finnes i verlden; ty för dem är verldens ljus eller solljuset liksom ett tjockt stockmörker; såsom menniskan med sin kropps syn icke heller kan se något som finnes i det andra lifvet, ty för henne är himmelens ljus liksom ett tjockt stockmörker. Men det oaktadt kunna andar och änglar, när det behagar Herren väl, se de ting, som finnas i verlden, genom en människas ögon; men detta medgifver Herren icke hos andra, än dem hvilka Herren gifver att tala med andar och änglar och att vara tillsammans med dem. Genom mina ögon har det blifvit dem gifvet att se de ting som finnas i verlden, och likaså uppenbart som jag; såsom äfven att höra menniskor tala med mig. Det har händt åtskilliga gånger, att några genom mig sett sina vänner, som de haft i kropps-lifvet, alldeles så närvarande som förut, och de hafva häpnat. De hafva sett äfven sina äkta män och små barn, och velat säga att de voro tillstädes och sågo dem, samt att jag måtte berätta om deras tillstånd i det andra lifvet. Men att säga för dem och uppenbara, att de voro så sedda, var mig förbjudet, äfven af den orsaken, att de skulle hafva sagt att jag var galen, eller tänkt att det var sinnets förrycktheter, emedan det var mig bekant, att fastän de med munnen sade, dock i hjertat icke trodde, att andar gifvas, samt att de döda hafva uppstått och äro ibland andar, och att dessa kunna se och höra genom en menniska.

När den inre synen först var öppnad för mig, samt de, som voro i det andra lifvet, genom mina ögon sågo verlden och de ting som voro i verlden, sattes de så i förvåning, att de sade detta vara underverkens underverk, och intogos af en ny fröjd, att sålunda gafs en jordens gemenskap med himmelen samt himmelens med jorden. Emellertid fortfor denna fröjd månader igenom; men sedan det blifvit välbekant,

förundra de sig nu intet. Jag har blifvit undervisad, att andar och änglar hos andra menniskor icke ett grand se de saker som finnas i verlden, utan blott förnimma deras tankar och höjelser, hos hvilka de äro. Härutaf har kunnat vara tydligt, att menniskan är så skapad, att när hon lefver i verlden ibland menniskor, hon tillika äfven skulle lefva i himmelen ibland änglar, och tvärtom, sålunda att himmelen och verlden hos menniskan skulle vara tillsammans och verka som *ett*, samt menniskorna veta hvad som är i himmelen, och änglarna hvad som är i verlden; och när menniskorna gå bort, skulle de sålunda öfvergå från Herrens rike på jorden*) till Herrens rike i himlarna, ej såsom till ett annat, utan såsom till detsamma, i hvilket de äfven voro när de lefde i kroppen. Men emedan menniskan blifvit så kroppslig, har hon för sig tillslutit himmelen.

136. Till sist talade jag med andar, som voro från nämnda jordklot, om åtskilliga saker på vårt jordklot, i synnerhet derom, att vetenskaper här finnas som ej förekomma annanstädes, såsom Astronomi, Geometri, Mekanik, Fysik, Kemi, Medicin, Optik, Filosofi; och dessutom Konster, som icke annanstädes äro kända, såsom att bygga skepp, gjuta metaller, skrifva på papper, och offentliggöra samma saker genom tryckstilar (boktryck), och sålunda dela dem med andra på jordklotet, äfven bevara dem till en framtid af tusentals år, och att så skett med Ordet, som är af Herren, samt att derföre en beständigt förblifvande Uppenbarelse finnes på vårt jordklot.

137. Omsider visades mig deras helvete, som äro ifrån det jordklotet. De, som sågos derifrån, förskräckte på det högsta; deras vidunderliga ansigten må jag icke våga beskrifva. Der sågos äfven trollqvinnor (*Mage*), hvilka utöfva gräsliga konster; dessa syntes iklädda grönt, och de in jagade rysning.

*) Eller »på jordarna». Jfr noten * sid. 78.

Andra jordklotet i Stjernhimmelen samt dess andar och inbyggare.

138. Sedan fördes jag af Herren till ett jordklot i verldsalltet, som var på längre afstånd ifrån vårt jordklot än det Första, om hvilket nu är handladt. Att det var på längre afstånd, blef uppenbart derutaf, att jag med hänsyn till min ande fördes fram dit på tvenne dagar. Detta jordklot var till venster, det förra deremot till höger. Emedan aflägsenheten i den andliga världen ej härrör från ställets afstånd, utan från tillståndets skiljaktighet, såsom ofvan blifvit sagdt, derföre kunde jag utaf dröjsmålet i framskridandet dit, hvilket var två dagars, sluta, att de inre [delarnas] tillstånd hos dem — hvilket är tillståndet af böjelser och derföre af tankar — så mycket skilde sig ifrån de inre [delarnas] tillstånd, som förefinnes hos andar från vårt jordklot. Då jag nu fördes fram dit med hänsyn till anden genom förändringar af de inre [delarnas] tillstånd, blef det [mig] gifvet att iakttaga sjelfva de på hvarandra följande förändringarna, innan man kom fram dit. Detta skedde då jag var vaken.

139. När man kom fram dit, sågs icke jordklotet, utan sågos andar från det jordklotet; förty, såsom också förut är sagdt, hvarje jordklots andar synas omkring sitt jordklot, af den orsak att de äro af lika skaplynne med infödingarne, förty de äro utaf dem, och för att de må tjena dem. Desse andar sågos öfvermåttan högt ofvanför hufvudet, och derifrån beskådade de mig genomträngande under det jag kom fram. Man bör veta, att de som i andra lifvet stå i höjden, kunna genomträngande beskåda dem som äro nedanför, och ju högre, desto vidsträcktare, och att de icke blott kunna genomträngande beskåda dem, utan äfven tala med dem. De iakttog derifrån, att jag icke var från deras jordklot, utan långt an-

nanstades ifrån; hvarföre de tilltalade mig derifrån, frågande om åtskilliga ting, på hvilka det äfven blef [mig] gifvet att svara. Och ibland andra saker berättade jag för dem från hvilket jordklot jag var, och huru beskaffadt det var. Och sedan ordade jag om jordkloten i vår solverld; och då jemväl om jordklotet eller planeten Mercurius' andar, att desse ströfva fram till flera jordklot för att förvärfva sig kunskaper om åtskilliga saker. När de hörde detta, sade de att de sett äfven dem hos sig.

140. Det sades mig af änglarna från vårt jordklot, att det jordklotets inbyggare och andar föreställa i den Största Menniskan SYNENS SKARPBlick, och att de derföre synas i höjden; och att de äfven äro af en öfvermåttan genomträngande skarpblick. Emedan de förestälde detta, och emedan de skarpsynt sågo de ting som voro nedanföre, jemförde jag dem under talandet äfven med örnar, hvilka flyga högt samt blicka omkring skarpsynt och vida. Men härvid harmades de, förmenande att jag trodde dem vara lika örnar med hänsyn till rof, och sålunda att de voro onda; men jag svarade, att jag icke liknade dem vid örnar med hänsyn till rof, utan med hänsyn till synens skarpblick.

141. De tillfrågades om den Gud de dyrkade, hvar till de svarade, att de dyrkade en synlig och en osynlig Gud, den synlige Guden under Menniskoform, samt den osynlige ej under någon form. Och det utröntes af deras tal, och jemväl af deras tankes föreställningar, som blefvo mig meddelade, att den synlige Guden var vår Herre Sjelf, och jemväl kallade de Honom Herre. Härtill blef det [mig] gifvet att svara, att äfven på vårt jordklot dyrkas en osynlig och en synlig Gud, och att den osynlige Guden kallas Fadren, och den synlige Herren; men att begge äro *ett*, såsom Han sjelf har lärt, sägande, att de aldrig sett Fadrens skepnad, men att Fadren och Han äro *ett*, och att den som ser Honom ser Fadren, och att Fadren är i Honom och Han i Fadren; följaktligen att hvartdera detta Gudomliga är i en

enda Person. Att dessa äro Herrens egna ord, kan ses Joh. 5: 37; 10: 30; 14: 7, 9, 10, 11.

142. Sedermera såg jag andre andar från samma jordklot, hvilka syntes på ett ställe nedanför de förre, och med dem talade jag äfven. Men desse voro afgudadyrkare, ty de dyrkade en afgudabild af ett stenblock, lik en menniska men ej en vacker. Man bör veta, att alla, som komma till det andra lifvet, i början hafva en dyrkan lik sin dyrkan i verlden, men att de efter hand aflägsnas ifrån den. Orsaken att så sker är den, att all dyrkan förblifver inplantad i menniskans inre lif, från hvilket den ej kan aflägsnas och utrotas utom efter hand. När detta sågs, gafs det [mig] att säga dem, att det ej är tillbörligt att tillbedja det döda utan det lefvande; hvartill de svarade, att de veta att Gud lefver och ej stenblocket, men att de tänka på den Lefvande Guden, när de åskåda ett klippblock likt en menniska, och att annars deras tankes föreställningar ej kunna fästas samt bestämmas (riktas) till den osynlige Guden. Då blef det gifvet att säga dem, att tankens föreställningar kunna fästas och bestämmas till den osynlige Guden, när [de riktas] till Herren, som är Gud synlig i tanken under Menniskoform; och sålunda att menniskan kan förbindas med den osynlige Guden i tanke och böjelse, följaktligen i tro och kärlek, när hon förbindes med Herren, men icke annars.

143. De andar, som sågos från höjden, spordes, om de på [det] jordklotet lefva under furstars eller konungars välden. Härtill svarade de, att de icke visste hvad »välden» vore, och att de lefde under sig sjelfva, åtskilda i släkter (folkslag), familjer och hus. De spordes, om de sålunda vore säkra. De sade att de voro säkra, alldenstund den ena familjen icke afundas den andra något, och ingenting vill fränkänna [den]. De harmades, att sådana saker spordes, liksom skulle de beskyllas för fiendtlighet, eller för något [behof af] beskydd emot rövare. Hvad mera är af nöden, sade de, än att hafva lifsuppehälle och beklädnad, och att sålunda bo lugna och nöjda under sig sjelfva?

144. Vidare tillfrågade om sitt jordklot, sade de, att de hafva ängar, blomstergårdar, skogar fulla med fruktbärande träd, och jemväl sjöar i hvilka finnas fiskar; samt att de hafva fåglar af en himmelsblå färg med gyllene vingfjädrar; och att de hafva större och mindre djur — ibland de mindre omtalade de [sådana], som hade upphöjd rygg likt kameler-nas på vårt jordklot — och likväl att de ej födde sig med de-ras kött utan allenast med köttet af fiskar, och dessutom med frukter från träden och skidfrukter från jorden. De sade vidare, att de icke bo i uppbyggda hus, utan i lundar, i hvilka de emellan löfqvistarna göra sig tak för störtregn och för solens hetta.

145. De tillfrågades om sin sol, hvilken är en stjärna inför ögonen från vårt jordklot. De sade, att hon synes eld-artad, till utseendet ej större än en människas hufvud. Af änglarna sades mig, att den stjärna, som för dem är sol, var ibland de mindre, icke långt aflägsen ifrån himmelens eqvator.

146. Andar sågos, hvilka voro lika sig sjelfva när de voro människor på sitt jordklot. De voro af ett ansigte icke olikt ansigtet hos vårt jordklots människor, utom det att de-ras ögon voro små, och jemväl näsan liten. Emedan detta syntes mig såsom något vanskapligt, sade de att små ögon och liten näsa vore för dem skönhet. En qvinna sågs, iklädd en toga (lång mantel), på hvilken voro rosor af åtskillig färg. Jag sporde, hvaraf de på det jordklotet bereda sig kläder. De svarade, att de samla från örter sådana [ämnena] som de sammanfoga till trådar; och att de derefter strax lägga trå-darna tillsammans i dubbel samt tredubbel ordning, samt fukta dem med lim-vatten, och sålunda bibringa dem hållbar-het; färgande denna väf sedermera med örtsafter. Det visades också, på hvad sätt de bereda trådarna; de (qvinborna) sitta lågt bakåtlutade på en karmstol och sammanrulla dem med tårna, och de sammanrullade draga de till sig och bearbeta med händerna.

147. De sade äfven, att på det jordklotet en äkta man

har allenast *en* hustru, och icke flera; och att de framalstra barn till ett antal af tio ända till femton. De tillade, att der äfven påträffas skökor, men att dessa efter kropps-lifvet, när de blifva andar, äro trollqvinor (*magæ*) och kastas i helvetet.

Tredje jordklotet i Stjernhimmelen samt dess andar och inbyggare.

148. P å långt håll syntes andar, hvilka icke ville nalkas. Orsaken var den, att de icke kunde vara tillsammans med vårt jordklots andar, hvilka då voro omkring mig. Deraf varseblef jag, att de voro från ett annat jordklot; och sedermera sades mig, att de voro från ett visst jordklot i verldsalltet; men hvarest det jordklotet var, blef mig icke tillkännagifvet. Dessa andar ville alldeles icke tänka på sin kropp, icke ens på någon kroppslig och materiel sak, helt annorlunda än andarne från vårt jordklot. Deraf var det, att de icke ville nalkas. Men efter aflägsnandet af några vårt jordklots andar trädde de dock närmare fram och talade med mig. Men då kändes en ängslan, härstammande från sferernas sammanstötning; ty andliga sfärer omgifva alla andar och andars samfund²⁶), och emedan de utströmma från böjelsernas och deraf tankarnas lif, derföre åstadkommes en sammanstötning, och deraf ängslan, der böjelserna äro motstridiga. Vårt jordklots andar berättade, att icke heller de vågade närma sig till dem, alldenstund, när de närma sig, de icke blott gripas af ängslan, utan äfven förefalla sig liksom bundna till händer och fötter med ormar, från hvilka de icke kunna lösas, förr än de vika bort. Att det så förefaller, leder [sin] orsak från motsvarighet; förty vårt jordklots andar föreställa uti den Största Menniskan det Utvertes sinnet [se not 102], så-

ledes det kroppsliga Sinliga, och detta sinliga förebildas i det andra lifvet genom ormar⁴⁴).

149. Emedan det jordklotets andar äro så beskaffade, derföre synas de inför andre andars ögon ej såsom andra i tydlig menniskoform, utan såsom en sky, de fleste likt en svartaktig sky, i hvilken ett hvitglänsande menskligt är insprängdt. Men de sade, att de innantill äro hvitglänsande och att, när de blifva änglar, detta svartaktiga vändes i vackert himmelsblått; hvilket äfven visades mig. Jag frågade om de äfven voro uti en sådan föreställning om sin kropp, när de lefde menniskor i världen. De sade, att deras jordklots menniskor akta för intet sina kroppar, utan blott anden i kroppen, emedan de veta att denne skall lefva för evigt, men att kroppen skall förgås. De påstodo äfven, att flere på deras jordklot tro, att kroppens ande varit af evighet, ingjuten i kroppen då de aflades; men de tillade, att de nu visste att så icke är, och att det ångrade dem äfven att hafva varit i en sådan falsk mening.

150. När jag sporde om de ville se några saker på vårt jordklot, och [sade] att detta kunde ske genom mina ögon (se ofvanföre n. 135), svarade de emellertid först att de icke kunde, derefter att de icke ville, alldenstund det icke vore andra saker som de skulle få se än jordiska och materiela, ifrån hvilka de, så mycket de kunna, aflägsna tankarna. Men det oaktadt förebildades inför dem präktiga palats, till en likhet af dem som på vårt jordklot finnas hos konungar och furstar; förty sådana ting kunna förebildas inför andarne, och när de förebildas synas de alldeles såsom vore de [verkliga]. Men andarne från det jordklotet värderade dem intet, de kallade dem marmor-beläten. Och då berättade de, att hos dem funnes präktigare, och att dessa voro deras heliga tempelhus,

⁴⁴) Att människans utvertes Sinliga uti den andliga världen förebildas genom ormar, emedan detsamma är i de lägsta [delarna], och i förhållande till de inre hos människan ligger på marken och likasom kryper; och att derföre de kallades »ormar», hvilka resonerade på grund af detta sinliga, n. 195, 196, 197, 6398, 6949.

ej af sten utan af trä. När det sades dem, att desamma ändock voro jordiska, svarade de att de icke voro det, utan himmelska, emedan de, när de beskåda dem, icke hafva en jordisk utan en himmelsk föreställning; troende, att de äfven skola få se dylika i himmelen efter döden.

151. De förebildade då sina heliga tempelhus inför vårt jordklots andar, hvilka sade att de icke sett präktigare; och alldenstund de äfven syntes för mig, derför kan jag beskrifva dem. De uppföras af träd, icke fälda, utan växande i sin naturliga mark. De sade, att på det jordklotet funnos träd af beundransvärd reslighet och höjd. Dem anordna de ifrån deras begynnelse i rader, att de må vara till gallerier (*portiker*) och till spatsergångar, och deras grenar afpassa och bereda de ifrån det de äro späda genom skärningar och putsningar, att de, medan de växa, må sammanfläta och förbinda sig till golf och golfbeläggning för det tempelhus som skall uppföras, och åt sidorna må lyfta sig till väggar, samt upp till inböja sig i bågar till tak. Deraf uppföra de med beundransvärd konst ett tempelhus, högt upplyft öfver jorden; och till detta bereda de äfven en uppgång genom sammanhängande trädgrenar, utsträckta och fast sammanbundna. Dessutom utsmycka de detta tempelhus utan och innan på åtskilliga sätt genom qvistarnas anslutningar i former. Så bygga de hela lundar. Men hurudana dessa tempelhus äro innantill, blef [mig] icke gifvet att se; det sades allenast, att deras sols ljus insläppes genom öppningar emellan grenarna, samt på skilda ställen framläppes genom kristaller, genom hvilka ljuset göres skiftande i färger likasom af en regnbåge omkring väggarna, i synnerhet i himmelsblåa och orangegula färger, hvilka de älska framför de öfriga. Dessa äro deras arkitektoniska [verk], hvilka de föredraga framför vårt jordklots präktigaste palats.

152. De sade vidare, att inbyggarna icke bo i höjderna, utan på jorden i låga kojor, af orsak enär de höga tingen äro för Herren som är i himmelen, och de låga för menniskorna som äro på jorden. Äfven deras kojor visades mig:

de voro aflånga, innantill bredvid väggarna var en sammanhängande säng, i hvilken de ligga den ene bakom den andre. I den dörren motsatta delen är en plats, böjd i rund, framför hvilken är ett bord, samt bakom detta en spisel, från hvilken hela denna kammare upplyses. I den spiseln är ej brinnande eld, utan det är lysande ved, som från sig sprider så mycket sken, som en spisellåga. De påstodo, att dessa vedträn vid aftnarne se ut såsom i dem vore en glödrök eld.

153. De sade, att de icke lefva [som] samfund, utan [som skilda] hus för sig sjelfva; och att de äro samfund när de sammankomma till gudstjenst; och att då de, som lära, lustvandra nedanför tempelhuset, samt de öfriga i gallerierna vid sidorna; och att de under dessa sammankomster hafva inre fröjder, utaf tempelhusets beskådande och utaf gudstjensten i detsamma.

154. Angående Guds-dyrkan sade de, att de erkänna Gud under Mensklig form, således vår Herre; förty hvilka som helst som erkänna verldsalltets Gud under Mensklig form, antagas af vår Herre och ledas; de öfriga kunna icke ledas, emedan de tänka [sig Gud] utan skepnad. De tillade, att deras jordklots inbyggare undervisas om himmelens saker genom något omedelbart umgänge med änglar och andar, i hvilket de kunna lättare än andra inledas af Herren, emedan de ur sin tanke och böjelse förkasta kroppsliga ting. Jag sporde, hvad som sker med dem, som hos dem äro onda. De sade, att det på deras jordklot ej är tillåtet att vara elak; men att om någon tänker illa och gör illa, så förebrås han af en viss ande, hvilken förkunnar honom döden, om han framhårdar i nämnda saker; och att han, när han framhårdar, dör genom svimning; samt att på det sättet det jordklots menniskor bevaras ifrån ondskornas smittor. En viss äfven så beskaffad ande blef sänd till mig, talande med mig såsom med dem; denne bibringade dessutom trakten af min buk (*abdomen*) något smärta, sägande att han så gör åt dem som tänka illa och göra illa, och som han förkunnar döden om de

framhärda. De sade, att de, som vanhelga heliga ting, straffas svårt; och att innan straffare-anden kommer, ter sig för dem i en syn ett vidt lejongap, af blygrå färg, hvilket tyckes likasom vilja uppsluka hufvudet och lösslita det ifrån kroppen: i följd deraf intager dem rysning. Straffare-anden kalla de djefvul.

155. Emedan de åstundade veta, huruledes det förhåller sig med Uppenbarelsen på vårt jordklot, sade jag att det sker genom skrift och predikande från Ordet, och ej genom omedelbart umgänge med andar och änglar; och att skriften kan allmängöras genom tryckstilar (boktryck), samt läsas och begripas af hela samlingar, och sålunda lefvernet förbättras. De förundrade sig högligen, att en sådan konst, den mest okända annanstädes, gifves. Men de begrepo, att på detta jordklot, hvarest kroppsliga och jordiska ting så mycket älskas, de Gudomliga från himmelen ej på annat sätt kunna inflyta och emottagas; och att det vore vådligt för dem att tala med änglar *).

156. Det jordklotets andar synas upptill i hufvudets plan mot höger. Alla andar kännas åtskils utaf läget i hänseende till människokroppen; hvilket sker, emedan hela himmelen motsvarar alla ting af människan⁶). Desse andar hålla sig i det planet, och på det afståndet, emedan deras motsvarighet ej är med de utvertes tingen hos människan, utan med de inre. Deras verkning är på venstra knäet, något litet ofvanför och nedanför, med en viss darning ganska kännbar; hvilket är ett tecken, att de motsvara *Förbindelsen af Naturliga och Himmelska ting*.

*) Jemför n. 160, slutet.

Öfvers:s anm.

Fjerde jordklotet i Stjernhimmelen samt dess andar och inbyggare.

157. Jag fördes fram till ännu ett annat jordklot som är i verldsalltet utanför vår solverld, hvilket skedde genom förändringar af mitt sinnes tillstånd, således med hänsyn till anden. Förty, såsom förut några gånger blifvit sagdt, anden föres icke annorlunda fram från ställe till ställe, än genom förändringar af hans inre [delars] tillstånd, hvilka förändringar synas honom alldeles såsom förflyttningar från ställe till ställe eller såsom resor. Dessa förändringar påstodo oafbrutet under tio timmar omkring, innan jag kom fram ifrån mitt lifs tillstånd till deras lifs tillstånd; således innan jag med hänsyn till min ande bragtes fram dit. Jag fördes mot öster, åt venster, och tycktes småningom upplyftas ifrån det horisontala planet. Äfven gafs det [mig] att iakttaga tydligt framskridandet och förflyttningen ifrån det förra stället, derhän omsider att icke de vidare syntes, ifrån hvilka jag aflägsnade mig. Och under tiden talade jag med de andar, som voro tillsammans med mig, om åtskilliga saker. En viss ande var äfven med oss, hvilken, medan han lefde i verlden, hade varit prelat (hög prest) och predikant, och jemväl en högligen känslfull (*patetisk*) skriftställare. Utaf föreställningen om honom hos mig förmenade, de åtföljande andarne, att han i hjertat vore en kristen framför de öfriga; förty i verlden fattar man en föreställning och dömer utaf predikande och skrifter, och ej utaf lifvet, om detta icke [synnerligen] framträder; och om någonting af ett icke öfverensstämmande lif visar sig, så ursäktas det dock; förty föreställningen eller tanken och förmannelsen om någon drager allting öfver på sin sida.

158. Sedan jag märkt att jag med hänsyn till anden var i Stjernhimmelen långt utom vår sols verld — ty detta

kan märkas utaf tillstånds-förändringarna och följaktligen det skenbara oafbrutna framskridandet, hvilket var nästan tio timmars — hörde jag omsider andar tala bredvid något jordklot, hvilket sedermera äfven syntes för mig. Och när jag nalkades till dem, sade de, efter något samtalande, att till dem då och då komma gäster annanstädes ifrån, hvilka tala med dem om Gud och förvirra deras tankes föreställningar. De utvisade äfven den väg genom hvilken de komma, utaf hvilken förnams, att de voro utaf andarne från vårt jordklot. De tillfrågades då hvaruti de förvirrade. De sade: derigenom att de säga att man bör tro på ett Gudomligt, åtskildt i tre Personer, hvilka de dock kalla *en* Gud; och när de utforska deras tankars föreställning, framställes denna såsom ett Trefaldigt, icke sammanhängande utan söndradt, och hos somliga såsom tre Personer talande sins emellan, den ene till den andre, och hos somliga som tvenne sittande, den ene nära bredvid den andre, och den tredje hörande dem och skridande fram ifrån dem. Och fastän de kalla hvar Person Gud, och om en hvar hafva annan föreställning, så säga de dock En Gud. De beklagade sig högligen, att de förvirra dem derigenom, att de tänka tre och säga *en*, då man likväl bör tänka såsom man säger, och säga såsom man tänker.

Anden, som i världen varit prelat och predikant, och jemväl var med mig, utforskades då äfven, hurudan föreställning han hade om *en* Gud och tre Personer. Han förebildade tre Gudar, men dessa [som] *en* genom oafbrutet sammanhang. Emellertid framställde han detta Ena Trefaldiga såsom osynligt, emedan det var Gudomligt; och när han framställde detta, förnams att han då blott tänkte på Fadren och ej på Herren, och att hans föreställning om en osynlig Gud icke var en annan än såsom om naturen i sina första ting, utaf hvilken framgick att det innersta af naturen för honom var hans Gudomliga, och sålunda att han kunde derifrån lätteligen föras fram till att erkänna naturen för Gud. Man bör veta, att en hvars föreställning om hvilken sak som helst

i det andra lifvet framställes lifligen, och att derigenom utforskas hvar och en, hurudan tanke och förnimmelse han har om trons saker; och att tankens föreställning om Gud är den förnämsta af alla; förty genom den, om hon är äkta, sker förbindelse med det Gudomliga, och derföre med himmelen.

Tillfrågade derefter, hurudan föreställning *de* hade om Gud, svarade de, att de icke fattade en osynlig Gud, utan en Gud synlig under Menniskoform; och att de visste detta icke blott utaf en inre förnimmelse, utan äfven derutaf att Han visat sig för dem såsom Menniska; tilläggande, att om de enligt vissa ankomlingars föreställning skulle fatta Gud såsom osynlig, således utan form och beskaffenhet, så skulle de ingalunda kunna tänka på Gud, alldenstund ett sådant osynligt icke faller in i tankens föreställning.

När detta var hört, gafs det [mig] att säga dem, att de gjorde väl att de tänkte på Gud under Menniskoform, och att många från vårt jordklot tänka på lika sätt, i synnerhet när de [tänka] på Herren; och att de forngamle icke tänkte annorlunda. Jag berättade då om Abraham, om Loth, om Gideon samt om Manoach och hans hustru, och hvad som omtalas om dem i vårt Ord, att de nemligen sågo Gud under Menniskoform, och erkände den sedde för verldsalltets Skapare, och kallade Honom Jehovah, och detta jemväl utaf en inre förnimmelse; men att nu för tiden denna inre förnimmelse gått förlorad i den Kristna världen, samt finnes kvar blott hos de enfaldige som äro i tro.

159. Innan detta blifvit sagdt, trodde de att äfven vårt följe var ibland dem som ville förvirra dem genom föreställningen om Tre angående Gud, hvarföre de vid åhörandet häraf intogos af fröjd och sade, att af Gud, hvilken de då kallade Herren, äfven blifvit sända [sådana] som lära dem om Honom; och att de icke vilja lemna tillträde åt ankomlingar som förbrylla dem, i synnerhet genom tre Personer i Gudomen, alldenstund de veta att Gud är *en*, följaktligen att det Gudomliga är *ett*, och icke ett enhälligt utaf tre, så framt de

icke vilja tänka om Gud såsom om en ängel, i hvilken det Innersta af lifvet är det som är osynligt, från hvilket han tänker och är vis, och det Utvertes af lifvet det som är synligt under menniskoform, från hvilket han ser och handlar, och det Utgående af lifvet det som är kärlekens och trons sfer ifrån honom, förty ifrån hvarenda ande och ängel utgår en lifs-sfer, utaf hvilken han kännes på afstånd²⁶); och med hänsyn till Herren, att det Utgående af lifvet ifrån Honom är Sjelfva det Gudomliga som uppfyller himlarna och utgör dem, emedan det utgår från Sjelfva Varat för kärlekens och trons lif. De sade, att de så, icke annorlunda, kunna förnimma det Trefaldiga och det Ena tillika.

Efter åhörandet häraf gafs det [mig] att säga, att en sådan föreställning om det Trefaldiga och tillika Ena öfverensstämmer med änglaföreställningen om Herren; och att den är från sjelfva Herrens lära om Sig Sjelf. Förty Han lär, att Fadren och Han äro *ett*, att Fadren är i Honom och Han i Fadren; att den som ser Honom, ser Fadren; samt den som tror på Honom, tror på Fadren och känner Honom; äfvensom att Hugsvalaren, hvilken Han kallar Sanningens Ande, såsom ock den Helige Ande, utgår af Honom, och icke talar af Sig utan af Honom, med hvilken (Ande) förstås det utgående Gudomliga. Vidare, att föreställningen om det Trefaldiga och tillika Ena öfverensstämmer med Herrens lifs Vara och Tillvara när Han var i verlden: Hans lifs Vara var Sjelfva det Gudomliga, förty han aflades af Jehovah. Och en hvars lifs Vara är det af hvilket han aflas; lifvets Tillvara från detta Vara är det menskliga i form. Hvarje menniskas lifs Vara, som hon har ifrån Fadren, kallas Själ, och lifvets Tillvara derifrån kallas Kropp. Själ och kropp utgöra *en* människa. Likheten emellan begge är såsom emellan det som är i bemödandet och det som är i handlingen derifrån, ty handling är ett handlande bemödande, och sålunda de två ett. Bemödandet i människan kallas Vilja, och det handlande bemödandet kallas handlande (handling). Kroppen är

det verktygliga genom hvilket viljan, som är det hufvudsakliga, handlar, och det verktygliga och det hufvudsakliga äro under handlandet ett; således själen och kroppen. En sådan föreställning om själ och kropp hafva änglarna i himmelen. Deraf veta de, att Herren gjorde sitt Menskliga Gudomligt utaf det Gudomliga i Sig, hvilket var för Honom själen från Fadren.

Äfven den öfver allt i Kristna verlden antagna tron afviker icke heller i mening, förty hon lär: »*Ehuru Kristus är Gud och Menniska, så är Han likväl icke två utan en Kristus; ja Han är alldeles en och en enda Person; emedan såsom kroppen och själen äro en menniska, så är ock Gud och Menniska en Kristus*»⁴⁵).

Emedan föreningen var sådan, eller det Ena (enheten) i Herren så beskaffadt, derföre uppstod Han icke blott med hänsyn till själen, utan äfven med hänsyn till kroppen, hvilken Han i verlden förhärligade, helt annorlunda än någon menniska; om hvilket Han äfven undervisade lärjungarna, sägande: »*Berören Mig och sen, förty en ande har icke kött och ben, såsom I sen Mig hafva*» [Luk. 24: 39]⁴⁶). Dessa ting förstodo de andarne väl, förty sådana saker falla in i ängla-andars förstånd. De tillade då, att Herren Ensam har makt i himlarna, och att himlarna äro Hans. Härtill blef det [mig] gifvet att svara, att äfven församlingen på vårt jordklot vet detta från Herrens egen mun innan Han uppsteg till himmelen, ty Han sade då: »*Gifven är åt Mig all makt i himmel och på jord*» [Matt. 28: 18].

160. Sedermera talade jag med desse andar om deras jordklot; förty sådant veta alle andar, när deras naturliga

⁴⁵) Ur Athanasius' trosbekännelse.

⁴⁶) Att menniskan strax efter döden uppstår med hänsyn till anden; och att denne är i mensklig form, och att han är menniska med hänsyn till alla samtliga och enskilda ting, n. 4527, 5006, 5078, 8939, 8991, 10594, 10597, 10758. Att menniskan uppstår blott med hänsyn till anden, och ej med hänsyn till kroppen, n. 10593, 10594. Att Herren Ensam uppstod äfven med hänsyn till kroppen, n. 1729, 2083, 5078, 10825.

eller utvertes minne upplåtes af Herren. Detta hafva de nemligen med sig från världen, men det upplåtes icke utom i kraft af Herrens välbehag. Andarne sade då om sitt jordklot, från hvilket de voro, att, när tillstånd gifves dem, synas de för sitt jordklots inbyggare, samt tala med dem såsom menniskor; och att detta sker derigenom att de försättas i sitt naturliga eller utvertes minne, och deraf i ett tänkande sådant som det hvori de voro när de lefde i världen, och att för inbyggarna då upplåtes den inre synen eller deras andes syn, i kraft af hvilken de (andarne) ses. De tillade, att inbyggarna icke veta annat, än att de äro deras jordklots menniskor, och att de då först varseblifva att de icke äro det, när de plötsligt borttagas från deras ögon. Jag sade dem, att det skedde likaledes på vårt jordklot i de forngamla tiderna, såsom inför Abraham, Sarah, Loth, Sodoms inbyggare, Manach och hans hustru, Joschua, Maria, Elisabeth, samt i allmänhet inför profeterna; och att Herren likaledes visade sig, och de som sågo [Honom] visste icke annat än att Han var en jordklotets människa, innan Han uppenbarade Sig. Men att nu för tiden detta sällan sker, af den orsak att icke menniskorna genom sådana ting må tvingas till att tro, förty en tvungen tro, sådan som den är hvilken inträder genom underverk, hänger icke fast, och skulle jemväl vara till skada för dem hos hvilka tron kan genom Ordet implantas under ett icke tvunget tillstånd.

161. Den ande, som i världen hade varit prelat och predikant, trodde alldes icke att andra jordklot gäfves än vårt, af den orsak att han hade tänkt i världen, att Herren allenast på det här jordklotet blifvit född, och ingen eger frälsning Herren förutan. Han blef derföre bragt i ett lika tillstånd, hvori andar bringas när de synas på sitt jordklot såsom menniskor, hvarom nyss ofvanföre, och sålunda sändes han till det jordklotet, för att han icke blott skulle se det, utan äfven tala med inbyggarna derstädes. Och när det skett, gafs äfven gemenskap derifrån med mig, för att jag likaledes skulle

se inbyggarna, och jemväl några saker på det jordklotet (må man se ofvanföre n. 135). Då syntes fyra slag af menniskor, men det ena slaget efter det andra i följd. Först sågos klädda menniskor, derefter nakna med mensklig köttfärg; sedermera nakna men med eldfärgad kropp; omsider svarta.

162. När anden, som hade varit prelat och predikant, var hos dem som voro klädda, syntes en qvinna med ett ganska vackert ansigte, iförd en enkel klädnad, en tunika (lifrock) som smakfullt hängde ned baktill, dragen äfven öfver armarna. Hennes hufvud-betäckning var skön, i form af en krans utaf blommor. Nämnde ande förtjustes högligen vid åsynen af denna jungfru och talade med henne, och jemväl grep han hennes hand. Men emedan hon varseblef att det var en ande, och ej från det jordklotet, slet hon sig lös ifrån honom. Sedermera tedde sig för honom på höger flera andra qvinnor, som betade får och lamm, hvilka de då ledde till en vattningsho, ned i hvilken vatten hade blifvit ledt genom en liten kanal från någon sjö. De voro klädda på lika sätt, hållande i händerna herdestafvar, med hvilka de ledde fåren och lammen till drickning. De sade, att fåren gå hvart hän de visa med sina stafvar. Fåren, som sågos, voro stora, med ulliga, breda och långsträckta svansar. Qvinnornas ansigten sågos närmare; de voro fylliga och sköna. Männen sågos äfven; deras ansigten voro af mensklig köttfärg, såsom på vårt jordklot, men med den skiljaktigheten, att nedre delen af deras ansigte i stället för skägg var svart, och näsan af en mera snöhvīt än köttartad färg.

Derefter fördes anden, hvilken, som sagdt, i verlden hade varit predikant, fram vidare, men ovilligt, emedan han ännu var i tanken på den qvinnan, af hvilken han förtjustes, hvilket var uppenbart derutaf, att allt jemt någonting af en skugga från honom syntes på förra stället. Han kom då till dem som voro nakna. Dessa sågos två och två lustvandrande tillsammans, de voro äkta man och hustru, omgjordade med ett omhölje kring länderna samt något täckelse

omkring hufvudet. När ifrågavarande ande var hos dessa, fördes han in i det tillstånd, hvori han var uti världen när han ville predika, och då sade han, att han inför dem ville predika den korsfäste Herren; men de sade, att de icke ville höra sådant, emedan de icke veta hvad detta är, och att de veta att Herren lefver. Han påstod då, att han ville predika den lefvande Herren, men också detta vägrade de, sägande att de varseblefvo i hans tal [något] icke himmelskt, emedan [der] var mycket för hans egen, hans ryktes och heders skull, och att de höra utaf sjelfva ljudet af talet om det är från hjertat, eller ej; och att, emedan han var sådan, han icke kunde lära dem; hvarföre han teg. Han hade i världen, när han lefde, varit högst känslofull (*patetisk*), så att han kunde särdeles röra åhörarne till helighet [i andakt]; men detta känslofulla hade varit med konst förvärfvadt, således af honom sjelf och från världen, och ej från himmelen.

163. De sade vidare, att de hafva en förnimmelse, huruvida äktenskaplighet finnes hos dem utaf deras folkslag som äro nakna. Och det visades, att de förnimma detta utaf en andlig föreställning om äktenskapet, hvilken, mig meddelad, var sådan, att en de inre [delarnas] likhet skulle vara bildad genom förbindelse af godt och sant, således af kärlek och tro, och att utaf denna förbindelse, nedflytande i kroppen, uppstår den äktenskapliga kärleken. Förty alla ting, som tillhöra sinnelaget, framställas i någon naturlig skepnad i kroppen, således i skepnad af äktenskaplig kärlek, när tvennes inre [delar] älska hvarandra inbördes, och de jemväl utaf denna kärlek åstunda att vilja och tänka den ene såsom den andre, således att med hänsyn till de inre ting, som tillhöra sinnet, vara tillsammans och förbindas. Deraf blifver den andliga böjelse, som tillhör [ande-]sinnena, naturlig i kroppen, samt ikläder sig den äktenskapliga kärlekens sinne. Den andliga böjelse, som tillhör [ande-]sinnena, är böjelsen för godt och sant, samt för deras förbindelse, förty alla ting af [ande-]sinnet, eller af tanken och viljan,

hänföra sig till sant och godt. De sade äfven, att äktenskaplighet alldeles icke gifves emellan *en* man och flera hustrur, alldenstund det godas och sannas äktenskap, som är [ande-]sinnenas, icke kan gifvas utom emellan tvenne.

164. Derefter kom den ande, om hvilken ofvan [är taladt], till dem som voro nakna men med eldfärgad kropp; och sist till dem som voro svarta, af hvilka några voro nakna, några klädda. Men desse och de förre bo annanstädes på samma jordklot. En ande kan nemligen i ögonblicket föras till aflägsna [delar] af ett jordklot, alldenstund han icke framskrider och föres såsom människan genom rymder, utan genom tillståndsförändringar, se ofvanföre n. 125, 127⁴¹).

165. Slutligen talade jag med det jordklotets andar om vårt jordklots inbyggares tro angående Uppståndelsen, att de icke kunna fatta, att människorna strax efter döden komma till det andra lifvet och då se ut såsom människor med hänsyn till ansigte, kropp, armar, fötter, och med hänsyn till alla utvertes och invertes sinnen; och ännu mindre att de då äro iförda kläder, och att de hafva vistelserum och bostäder. Och detta allenast af den orsak, att de fleste derstädes tänka på grund af de sinliga ting som tillhöra kroppen, samt derföre tro att de ting som de icke se och röra vid äro ingenting; och att få af dem kunna föras undan ifrån utvertes sinliga ting till inre ting och sålunda upplyftas till himmelens ljus, i hvilket sådana ting förnimmas. Deraf härrör, att de om själen eller sin ande icke kunna hafva någon föreställning af människa, utan en föreställning såsom om väder, luft eller ett andeväsen (*pneuma*) af ingen form, hvari likväl är någonting lifaktigt. Detta är orsaken, att de icke tro sig skola uppstå förr än vid verdens slut, som de kalla »yttersta domen», och att kroppen, fastän sammanfallen till stoft och förskingrad i alla väder, då skall återföras och förbindas med sin själ eller sin ande. Jag tillade, att detta tillstoddes dem att tro, alldenstund de, hvilka, såsom

sades, tänka på grund af utvertes sinliga ting, icke kunna fatta annorlunda, än att hennes själ eller ande icke kan lefva som menniska uti mensklig form, så framt hon icke återtoge den kropp som hon bar omkring i verlden; för den skull, om det icke sades att denne uppstår, skulle de såsom obegriplig ur hjertat förkasta läran om uppståndelsen och om ett evigt lif.

Men denna tanke om uppståndelsen har dock det nyttiga med sig, att de tro på ett lif efter döden, utaf hvilken tro följer, att när de ligga sjuka på sängen, och icke tänka på grund af verldsliga och kroppsliga, således icke på grund af sinliga ting, såsom förut, då tro de sig skola lefva strax efter hädanfärden. De tala äfven då om himmelen samt om hoppet om ett lif der strax efter döden, på ett ifrån lärosatsen om »yttersta domen» aflägsnande sätt. Jag berättade vidare, att jag några gånger förundrat mig öfver, att när de, som äro i tro, tala om lifvet efter döden samt om de sina som gå eller hafva gått hädan, och då icke tillika tänka på »yttersta domen», så tro de att desse skola lefva eller [redan] lefva som menniskor strax efter hädanfärden. Men så snart tanken på »yttersta domen» inflyter, förbytes denna föreställning till den materiela föreställningen om deras jordiska kropp, att han åter igen skall förbindas med sin själ. Ty de veta icke, att hvar och en menniska är ande med hänsyn till sina inre [delar], och att det är han som lefver i kroppen och i dess enskilda ting, och icke kroppen af sig sjelf; och att det är hvars och ens ande, utaf hvilken kroppen har sin menskliga form, följaktligen hvilken hufvudsakligen är menniska, och uti en lika form, men en osynlig inför kroppens ögon, deremot synlig inför andarnes ögon. I följd deraf synas äfven, när människans andes syn upplåtes, hvilket sker genom aflägsnandet af kroppens syn, änglarna såsom menniskor: så syntes änglarna för de forngamle, om hvilka [berättas] i Ordet. Jag har äfven talat några gånger med andar, hvilka jag kände, när de lefde menniskor i verlden, spörjande om de ville åter beklädas med sin jordiska kropp, såsom de

tänkte förut. När de hörde detta, flydde de vid blotta föreställningen om en förbindelse långt bort, slagna med häpnad, att de i världen utaf en blind tro utan allt förstånd tänkte så.

166. Dessutom sågos på det jordklotet deras bostäder, hvilka voro låga hus, utsträckta på längden, med fönster på sidorna efter antalet af de vistelserum eller kamrar i hvilka de voro afdelade. Taket var rundt, och en dörr i [gafvel-] änden å begge hållen. De sade, att de voro uppbyggda af jord och täckta med grästorfvor; och att fönstren voro af grästrådar, så sammanväfda, att ljuset sken igenom. Barn sågos också. De sade, att grannarne komma till dem, i synnerhet för barnens skull, på det att de må vara i samkväm med andra barn under föräldrarnas ögonsigte och öfverinseende. Äfven syntes åkrar, då vitnande utaf en nästan mogen skörd. Fröna eller kornen af den skörden visades, hvilka voro lika kornen af kinesiskt hvete. Äfven visades bröd utaf dem, hvilka voro små i fyrkantiga stycken. Dessutom syntes äfven gräsfält med blommor der; och jemväl träd med frukter som voro lika granatäpplen; äfvensom buskar, som icke voro vinrankor, men dock bärande bär, utaf hvilka de bereda vin.

167. Solen derstädes, hvilken för oss är en stjärna, synes der flammande, med en storlek af ungefär fjerdedelen af vår sol. Året för dem är af 200 dagar omkring, samt dagen af 15 timmar i förhållande till tiden af dagarne på vårt jordklot. Sjelfva jordklotet är ibland de minsta i stjernhimmelen, af knappt 500 tyska mil i omkrets. Detta sade änglarna på grund af gjord jemförelse med sådana saker på vårt jordklot, hvilka de sågo hos mig eller i mitt minne. De slöto till dem genom änglaföreställningar, genom hvilka man genast vet måtten af rymder och tider uti rätt förhållande i hänseende till rymder och tider annanstädes. Änglaföreställningarna, som äro andliga, öfvergå i sådana ting omätligt de menskliga föreställningarna, hvilka äro naturliga.

Femte jordklotet i Stjernhimmelen samt dess andar och inbyggare.

168. Åter blef jag förd fram till ett annat jordklot, som var utom vår solverld i verldsalltet, och detta jemväl genom tillstånds-förändringar, fortsatta i nära nog tolf timmar. I följe med mig voro flere andar och änglar från vårt jordklot, med hvilka jag talade under vägen eller detta framskridande. Jag fördes nu snedt uppåt och snedt nedåt, oupphörligen hän emot höger, hvilket i andra lifvet är hän emot söder. Blott på två ställen såg jag andar, och på det ena talade jag med dem. På vägen eller under detta framskridande gafs det [mig] att iakttaga, huru omätlig Herrens himmel var, hvilken är för andar och änglar. Utaf de icke bebodda [delarna] gafs det nemligen att sluta till, att han var så omätlig, att om det gäfvos flera tiotusenden (*myriader*) af jordklot, och på hvart och ett en så stor mängd människor som på vårt, så skulle det dock finnas boning för dem i evighet, och att*) han aldrig skulle uppfyllas. Detta kunde jag sluta till utaf gjord jemförelse med utsträckningen af den himmel som är omkring vårt jordklot och för detta, hvilken utsträckning var jemförelsevis så liten, att han icke skulle upphinna en enda tiotusendens tiotusendedel af den icke bebodda utsträckningen.

169. När ängla-andar, som voro ifrån det jordklotet, kommo i ögonsigte, tilltalade de oss, spörjande hvilka vi vore och hvad vi ville. Vi sade, att det var för en utrikes resas skull, och att vi blifvit förda ned dit, och de borde icke frukta för oss. De fruktade nemligen att vi voro utaf dem som förbrylla dem i fråga om Gud, om tron, och om

*) I originalet är här antagligen ett tryckfel, i det att *quod*, att, som synes böra stå här, fått sin plats i början af föregående sats, oaktadt dennas verb är styrdt af *ut*. *Öfvers:s anm.*

dylika ting, [och] för hvilkas skull de begifvit sig in i det väderstrecket till sitt jordklot, flyende dem hvar helst de kunde. Tillfrågade genom hvilka saker de förbrylla, svarade de: genom föreställningen om Tre, och genom föreställningen om det Gudomliga utan det Mänskliga, i Gud, då de likväl veta och förnimma, att Gud är En och att Han är Mänsklig. Det förnams då, att de, som förbryllat dem och hvilka de flytt, varit från vårt jordklot; äfvensom derutaf, att från vårt jordklot äro de som så ströfva omkring i det andra lifvet på grund af ett beflitande om och ett nöje af utrikes resa, som de ådragit sig i verlden; ty på andra jordklot förekomma icke sådana utrikes resor. Det blef derefter utrönt, att de voro munkar, hvilka utaf beflitande att omvända hedningar rest utrikes på vårt jordklot; hvarföre vi sade dem, att de gjorde väl att de fly dem, emedan deras afsigt icke är att lära (undervisa), utan att vinna [penningar] och herska; och att de vinnlägga sig om att genom åtskilliga medel först fånga sinnena, men derefter att lägga dem under sig såsom trälar. Dessutom, att de gjorde väl, att de icke tillåta sin föreställning om Gud förbryllas af sådane. Vidare sade de, att de äfven förvirra dem derigenom, att de säga att man måste hafva tro samt tro hvad de säga; men att de svarat dem, att de icke veta hvad »tro» är eller hvad det är att »tro», då de uti sig förnimma att så är. De voro af Herrens Himmelska rike, hvarest alla utaf en inre förnimmelse veta de sanningar, som hos oss kallas trons; ty de äro i upplysning af Herren; helt annorlunda än de, som äro i det Andliga riket.

Att det jordklotets ängla-andar voro af det Himmelska riket, gafs äfven att se utaf det flammande, från hvilket deras föreställningar härrörde; ty ett flammande ljus är i det Himmelska riket, och ett hvitglänsande ljus i det Andliga riket. De som äro af det Himmelska riket, de säga, när talet är om sanningar, icke mer än »ja ja», eller »nej nej», och resonnera aldrig om dem huruvida det är så eller icke är så. Det är de,

om hvilka Herren säger: »*Edert tal skall vara ja ja, nej nej, hvad utöfver är, är af det onda*» [Matt. 5: 37]. Deraf härrör, att nämnde andar sade, att de icke visste hvad det är att hafva tro eller att tro. De betrakta detta, såsom om någon skulle säga till en kamrat, hvilken med sina ögon ser hus eller träd, att han bör hafva den tron eller tro att det är hus samt träd, då han klart ser att så är. Så beskaffade äro de som äro af Herrens Himmelska rike, och så beskaffade voro dessa ängla-andar⁴⁷). Vi sade dem, att det är få på vårt jordklot som hafva en inre förnimmelse, af den orsak att de i sin ungdom lära sig sanningar och icke göra dem. Menniskan har nemligen tvenne förmögenheter, hvilka kallas förstånd och vilja. De som icke insläppa sanningarna vidare än i minnet och derifrån någorlunda i förståndet, och ej i lefvernet, det är i viljan, desamme säga, emedan de ej kunna vara uti någon upplysning eller inre syn af Herren, att de skola tros, eller att man skall hafva tro, och jemväl resonnera de om dem huruvida de äro sanningar eller icke, ja, de vilja icke heller att de skola förnimmas med någon inre syn eller en viss upplysning genom förståndet. Så säga de, emedan sanningarna hos dem äro utan ljus från himmelen, och för dem, som se utan ljus från himmelen, kunna falskheter se ut såsom sanningar, samt sanningar såsom falskheter. Derföre har en så stor blindhet intagit flere der, att fastän en människa icke gör sanningarna, eller lefver enligt dem, så säga de dock att hon genom blotta tron kan frälsas, liksom att människan icke vore människa utaf lefvernet och

⁴⁷) Att himmelen är åtskild i två Riken, af hvilka det ena kallas det Himmelska riket, det andra det Andliga riket, n. 3887, 4138. Att änglarna i det Himmelska riket veta oräkneliga ting och äro omätligt visa framför änglarna i det Andliga riket, n. 2718. Att de Himmelska änglarna icke tänka och tala utaf tro såsom de andliga änglarna, utan af en invertes förnimmelse, att det är så, n. 202, 597, 607, 784, 1121, 1387, 1398, 1442, 1919, 7680, 7877, 8780. Att de Himmelska änglarna om trons sanningar blott säga »ja ja», eller »nej nej», men att de Andliga änglarna resonnera huruvida det är så eller icke är så, n. 202, 337, 2715, 3246, 4448, 9196.

enligt detta, utan af vetskapen om sådana ting som tillhöra tron utan lefverne.

Sedermera talade vi med dem om Herren, om kärleken till Honom, om kärleken mot nästan, samt om pånyttfödelsen; sägande, att det att älska Herren är att älska de bud, som äro af Honom, hvilket vill säga att utaf kärlek lefva enligt desamma⁴⁸⁾. Att kärleken mot nästan är att vilja det goda och deraf göra det goda åt medborgaren, fäderneslandet, församlingen, Herrens rike, icke för sin egen skull att man må ses eller att man må förtjena, utan af böjelse för det goda⁴⁹⁾. Om Pånyttfödelsen, att de, som pånyttfödas af Herren och införsätta sanningarna genast i lefvernet, komma till en inre förnimmelse om dem; men att de, som emottaga sanningarna först i minnet, och derefter vilja dem och göra dem, äro de som äro uti tro; förty de handla utaf tro, hvilken då kallas samvete. Dessa ting sade de sig förnimma, att det vore så, följaktligen äfven hvad tro vore. Jag talade med dem genom andliga föreställningar, genom hvilka sådana ting kunna framställas och begripas i ljus.

170. Desse andar, med hvilka jag nu talade, voro ifrån norra delen af sitt jordklot. Sedan fördes jag fram till andra, hvilka voro ifrån vestra delen. Som desse också ville utforska hvilken jag var och huru beskaffad, sade de strax, att hos mig fans ingenting annat än ondt. De tänkte, att jag sålunda skulle afskräckas ifrån att träda närmare. Det varseblefs, att de säga så först till alla, som ankomma. Men det gafs att svara, att jag väl visste att så vore, och att hos dem likaledes funnes ingenting annat än ondt, af den orsak att en hvar födes i det onda, och derföre, hvad helst som kommer ifrån menniska, ande och ängel såsom ifrån sitt

⁴⁸⁾ Att det att älska Herren är att lefva enligt Hans bud, n. 10143, 10153, 10310, 10578, 10648.

⁴⁹⁾ Att det att älska nästan är att göra det goda, rättvisa och rätta i allt verk och i all förrättning, utaf böjelse för det goda, rättvisa och rätta, n. 8120, 8121, 8122 [—8124], 10310, 10336. Att ett lif af kärlek mot nästan är ett lif enligt Herrens bud, n. 3249.

eller det egna, är icke annat än ondt, enär allt det goda, som finnes hos hvem det vara må, är ifrån Herren. Deraf varseblefvo de, att jag var i sanningen, och jag insläpptes till att tala med dem. Då visade de mig sin föreställning om det onda hos människan, och om det goda ifrån Herren, huruledes de afskiljas ifrån hvarandra. De satte det ena bredvid det andra, nästan såsom vidrörande hvarandra, men dock åtskilda, ehuru likasom bundna på ett outsägligt sätt, således att det goda måtte leda det onda och tygla detta, att det ej måtte vara detsamma tillåtet att handla utaf godtycke, och att det goda sålunda böjde det onda, hvart det ville, utan att det onda fick veta det. Så framställde de det godas herravälde öfver det onda, och tillika det fria tillståndet.

Derefter frågade de, huruledes Herren ter sig hos änglarna från vårt jordklot. Jag sade, att Han ter sig i Solen såsom Menniska, omgifven der med ett sol-eldartadt [strålhölje], från hvilket härrör allt ljus för änglarna i himlarna, och att värmen som utgår derifrån är det Gudomliga Goda, och att ljuset som är derifrån är det Gudomliga Sanna, beggedera från den Gudomliga Kärleken, som är det eldartade som ter sig omkring Herren i den solen; men att den solen ter sig blott för änglarna i himmelen, och ej för andarne som äro nedanföre, alldenstund desse äro mera aflägsna ifrån emottagandet af kärlekens goda och trons sanna, än änglarna som äro i himlarna (se ofvanföre n. 40). Att de sporde om Herren, och om Hans företeende inför änglarna ifrån vårt jordklot, gafs dem [in], alldenstund det då behagade Herren att framställa Sig närvarande hos dem, samt att återbringa i ordning de ting som i följd af onde andar derstädes blifvit bragta i förvirring, angående hvilka de beklagade sig. Att jag måtte se dessa ting, var äfven en orsak att jag fördes fram dit.

171. Då sågs en dunkel sky från höjden nedstiga mot öster, hvilken under nedstigandet tedde sig gradvis ljus och i mensklig form, denna omsider i en flammande strålgans, omkring hvilken voro små stjernor af samma färg. Sålunda

framställde Sig Herren närvarande hos de andar med hvilka jag talade. Vid [denna] närvaro församlade sig då ifrån alla håll alle andar som voro der, och när de kommo, afskildes de gode ifrån de onde, de gode till höger och de onde till venster, och detta genast liksom sjelfmant; och de som voro till höger, ordnades enligt det godas beskaffenhet, och de som voro till venster enligt det ondas beskaffenhet, hos dem. De som voro goda, qvarlemnades, att de sins emellan måtte bilda ett himmelskt samfund; de onde deremot kastades i helvetena.

Sedermera såg jag, att nämnda flammande strålglass steg ned till de lägre [delarna] af jorden (landet) derstädes temligen djupt, och då tedde densamma sig än i ett flammande som småningom öfvergick till ljust, än i ett ljust som småningom öfvergick till dunkelt, och än i ett dunkelt. Och det sades mig af änglarna, att denna företeelse egde rum allt efter emottagandet af sant ifrån det goda, samt af falskt ifrån det onda, hos dem som bebo den jordens lägre [delar], och att alldeles icke den flammande strålglassen undergick sådana omvexlingar. De sade äfven, att den jordens lägre [delar] beboddes såväl af gode som af onde, men noga afskilda, för den orsaks skull att de onde måtte regeras genom de gode af Herren. De tillade, att de gode skiftevis derifrån upplyftas till himmelen af Herren, och i deras ställe andra följa efter, och sålunda allt jemt. Under nämnda nedstigande afskildes likaledes de gode ifrån de onde, och alla ting återbringades i ordning. De onde förfogade sig nemligen genom åtskilliga konster och listigheter in der i de godes bostäder, samt ofredade dem; och för den orsakens skull egde denna hemsökelse rum. Ofvannämnda sky, som under nedstigandet tedde sig gradvis ljus och i mensklig form, och sedan som en flammande strålglass, var ett änglasamfund, i hvars midt Herren var. Deraf gafs att veta, hvad som förstås med Herrens ord, der [det talas] om »yttersta domen», hos Evangelisterna, »Att Han skall komma med änglar i himmelens

skyar med härlighet och kraft» [Matt. 24: 30, 31; Mark. 13: 26, 27; Luk. 21: 27].

172. Sedermera sågos munk-andar, hvilka nemligen i verlden varit [sådana] resande munkar eller »missionärer», om hvilka ofvanföre sades, och jemväl sågs en skara af andar, som voro från det jordklotet, de fleste onda, hvilka de dragit öfver på sitt partis sida och förledt. Desse sågos åt östra väderstrecket af det jordklotet, från hvilket de drefvo bort de gode, som begåfvo sig till norra sidan af [samma] jordklot, om hvilka förut [är taladt]. Denna skara tillsammans med sina förledare samlades till *ett* till några tusen, och åtskildes [derpå]; de onde utaf densamma kastades i helvetena. Med *en* munk-ande gafs det [mig] äfven att tala, och att spörja hvad han gjorde der. Han sade, för att han skulle lära dem om Herren. »Hvad vidare?» »Om himmelen och helvetet.» »Hvad vidare?» »Om tron på alla de ting» som han komme att säga. »Hvad vidare?» »Om makten att förlåta synder samt att öppna och tillsluta himmelen.» Han utforskades då hvad han visste om Herren, om trons sanningar, om syndernas förlåtande, om människans frälsning samt om himmelen och helvetet, och det utröntes, att han knappt visste något, och att han var i dunkel och i det falska angående alla samtliga och enskilda ting; och att allenast det begär att vinna och herska, som han i verlden ådragit sig och derifrån fört med sig, satt i honom. Derföre sades det honom, att emedan han i följd af detta begär rest ända dit, och emedan han var så beskaffad med hänsyn till läran, så hade han ej kunnat annat än hos det jordklotets andar borttaga det himmelska ljuset samt införa helvetets mörker, och sålunda åstadkomma att helvetet, och ej Herren, herskade hos dem. Dessutom var han listig i att förleda, men dum med hänsyn till de ting som tillhöra himmelen: emedan han var så beskaffad, blef han sedan kastad i helvetet. Så befriades det jordklotets andar ifrån dem.

173. Det jordklotets andar sade ock bland andra saker,

att förenämnde ankomlingar, hvilka, såsom sades, voro munk-andar, med allt beflitande intalade att de skulle lefva tillsammans i ett samfund, och ej afskilda och ensliga. Ty andar och änglar bo och sammanbo på lika sätt som i världen; de som i världen bött församlade, bo äfven i andra lifvet församlade, och de som bött afskilda i hus och familjer, bo äfven der afskilda. Desse andar bodde på sitt jordklot, när de lefde menniskor der, afskilda, hus och hus, familjer och familjer, och sålunda slägter och slägter (folkslag och folkslag), och i följd deraf visste de icke hvad det var att bo i ett samfund tillsammans. När det derföre sades dem, att desse ankomlingar så intalade för den orsaks skull att de måtte befalla eller herska öfver dem, och att de ej på annat sätt kunde underlägga sig dem och göra dem till slafvar; svarade de, att de alldeles icke visste hvad det vore att befalla och herska. Att de fly vid blotta föreställningen om befäl och herskande, märkte jag derutaf, att en af dem, hvilken beledsagade oss tillbaka, när jag visade honom den stad, i hvilken jag bodde, flydde bort vid första anblicken deraf, och sågs icke vidare.

174. Då talade jag med de änglar, som voro hos mig, om Herravälden, att två slag af herravälde finnas, det ena kärlekens mot nästan, och det andra sjelfkärlekens; och att kärlekens mot nästan herravälde förefinnes ibland dem, som bo afskilda i hus, familjer och slägter (folkslag); men sjelfkärlekens herravälde ibland dem, som bo tillsammans i ett samfund. Ibland dem, som lefva afskilda i hus, familjer och slägter, herskar den, som är släktens fader, och under honom familjens fäder, och under desse fäderna för hvart hus. »Släktens fader» kallas den, från hvilken familjerna [stamma], och från familjerna husen. Men alla desse herska utaf kärlek, såsom en faders mot barnen: han lär dem huruledes de skola lefva, han gör dem väl, och så mycket han kan gifver han dem utaf sitt; och aldrig kommer det i hans håg att underlägga sig dem som undersåtar eller såsom drän-

gar, utan han älskar att de må lyda honom såsom söner sin fader. Och emedan denna kärlek växer i nedstigandet, såsom bekant är, derföre handlar »släktens fader» utaf en inre kärlek än sjelfve fadern, utaf hvilken sönerna närmast äro. Sådant är äfven herraväldet i himlarna, alldenstund Herrens herravälde är sådant; ty Hans herravälde härrör från den Gudomliga Kärleken mot hela menniskoslägtet.

Men sjelfkärlekens herravälde, hvilket är motsatt kärlekens mot nästan herravälde, begynte när menniskan aflägsnade sig ifrån Herren; förty i den mån som menniskan icke älskar och dyrkar Herren, i samma mån älskar och dyrkar hon sig sjelf, och i samma mån älskar hon också världen. I följd af nödvändighet sammanslöto sig då, för att de skulle vara trygga, släkter med familjer och hus till *ett*, och ingingo i styrelser under åtskilliga former. Ty i den mån nämnda kärlek växte, i samma mån tillväxte hvarje slags onskor, såsom ovänskaper, afundsamheter, hätskheter, hämndbegär, raserier, svek, emot alla som motsatte sig. Ty af det egna, hvori de äro som äro i sjelfkärlek, framväller icke annat än ondt, förty menniskans egna är ej annat än ondt, och det egna, emedan det är ondt, emottager icke det goda från himmelen. I följd deraf är sjelfkärleken, då han är rådande, en fader till alla sådana onskor⁵⁰⁾; och jemväl är denna kärlek så beskaffad, att i den mån åt honom tyglarna lossas, rusar han fram, derhän omsider att hvar och en sådan vill herska öfver alla

⁵⁰⁾ Att menniskans egna (egenhet), som hon härleder ifrån föräldrarna, ej är annat än ett digert ondt, n. 210, 215, 731, 874, 876, 987, 1047, 2307, 2318 [2308], 3518, 3701, 3812, 8480, 8550, 10283, 10284, 10286, 10731. Att menniskans egna är att älska sig sjelf framför Gud, och världen framför himmelen, och hålla för intet nästan i förhållande till henne sjelf, om icke [att älska denne] blott för sin egen skull, således sig sjelf, sålunda att det är sjelf och verldskärlek, n. 694, 731, 4317, 5660. Att från sjelf och verldskärleken, då de förherska, alla onskor härröra, n. 1307, 1308, 1321, 1594, 1691, 3413, 7255, 7376, 7480, 7488, 8318, 9335, 9348, 10038, 10742. Hvilka äro förakt för andra, ovänskap, hat, hämnd, raseri, svek, n. 6667, 7372, 7373, 7374, 9348, 10038, 10742; och att från dessa onskor härrör allt falskt, n. 1047, 10283, 10284, 10286.

andra på hela jordkretsen, och [att] hvar och en vill besitta andras alla gods; ja, icke heller detta är nog, han vill herska öfver hela himmelen, såsom kan vara tydligt utaf det nutida Babylonien. Detta är nu sjelfkärlekens herravälde, ifrån hvilket kärlekens mot nästan herravälde skiljer sig så mycket, som himmelen ifrån helvetet.

Men ehuruväl sjelfkärlekens herravälde är sådant i samfund, eller i konungariket och kejsaredömen, så gifves likväl det oakadt kärlekens mot nästan herravälde äfven i dem, hos de [personer] som äro visa utaf tro på och kärlek till Gud, ty desse älska nästan. Att desse äfven i himlarna bo åtskilda i slägter (folkslag), familjer och hus, fastän tillsammans i samfund, men enligt andliga frändskaper, hvilka tillhöra kärlekens goda och trons sanna, skall, i kraft af Herrens Gudomliga barmhertighet, sägas annanstädes.

175. Sedermera frågade jag desse andar om åtskilliga ting som förekomma på det jordklot, från hvilket de voro; först om deras Guds-dyrkan, och [sedan] om Uppenbarelsen. Angående Dyrkan (gudstjensten) sade de, att slägterna med sina familjer sammankomma hvar trettonde dag till ett [bestämdt] ställe och höra predikningar; och att predikanten då från en något från jorden upphöjd predikstol lär dem Gudomliga sanningar, hvilka leda till lefvernets goda. Angående Uppenbarelsen sade de, att denna sker under morgontiden i ett tillstånd midt emellan sömn och vakenhet, då de äro i ett inre ljus, som ännu icke blifvit bemängdt af de kroppsliga sinnena och af verldsliga ting; och att de då höra himmelens änglar tala om Gudomliga sanningar samt om ett lefverne enligt dem; och att, när de komma till vakenhet, ter sig för dem en ängel i hvit klädnad vid sängen, hvilken (ängel) då plötsligt försvinner ifrån deras ögon; och att de deraf veta, att de ting som de hört äro från himmelen. Så kännes en Gudomlig syn åtskils ifrån en icke Gudomlig syn, förty i en icke Gudomlig syn ter sig icke en ängel. De till-

lade, att på sådant sätt ske uppenbarelserna hos deras predikanter, då och då äfven hos andra.

176. På tillfrågan om deras hus sade de, att dessa äro låga, af trä, med platt tak, omkring hvilket är en list, stäld snedt nedåt, och att framtill derstädes bo äkta mannen och hustrun, i det tillstötande närmaste [rummet] barnen, derbakom pigor och drängar. Angående födan sade de, att de dricka mjölk med vatten; och att de hafva mjölken från kor, hvilka äro ullbärande liksom får. Beträffande deras lif sade de, att de gå omkring nakna, och att nakenheten för dem ej länder till blygsel; äfvensom att deras umgängen ega rum med dem, som äro inom familjerna.

177. Om det jordklotets sol berättade de, att den för inbyggarna synes flammande; att årens tid för dem är 200 dagars; och att dagen motsvarar 9 timmar af vår tid — hvilket de kunde sluta till af långvarigheten hos vårt jordklots dagar, som förnams hos mig — och vidare, att de hafva en ständig vår och sommar, och att derföre fälten blomstra och träden bära frukter året om. Orsaken att så är, är den, att deras år är så kort, motsvarande blott en tid af 75 af vårt års dagar; och hvarest åren äro så korta, der dröjer icke kölden om vintern, ej heller hettan om sommaren, hvar dan marken oafslåtliga är vårlig.

178. Angående förlofningar och äktenskap på samma jordklot omtalade de, att en dotter hålles hemma vid hennes giftvuxna ålder, och det icke är henne tillåtet att gå ut ända till den dag på hvilken hon skall förmälas; och att hon då föres fram till ett visst giftermålshus, dit äfven flera andra unga flickor, som äro giftvuxna, förts hän, samt ställas der bakom en ända till mellersta delen af deras kropp upphöjd brädafrankning: sålunda teende sig nakna med hänsyn till bröst-del och ansigte; och att unge män då komma dit, att de må utvälja sig någon till hustru. Och när den unge mannen får se en för sig passande, till hvilken hans håg drager honom, fattar han henne i handen. Om hon då

följer, för han henne till ett tillredt hus, och hon blifver hans hustru. Utaf ansigtena se de nemligen, huruvida de till sinnelagen öfverensstämma, förty hvars och ens ansigte der är en sinnelagets angifvare, det hycklar och ljuger intet. För att allting må ske höfviskt, och utan lösaktighet, sitter bakom flickorna-jungfrurna en gammal man, och vid sidan en gammal qvinna, och gifva akt. Sådana ställen äro flera, till hvilka de unga flickorna föras; och jemväl de bestämda tiderna, att för de unge männen ett val må ega rum. Ty om de icke på ett ställe se en för dem passande flicka, gå de bort till ett annat; och om ej vid det tillfället, komma de tillbaka ett följande. Vidare sade de, att en äkta man har blott *en* hustru, och aldrig flera, emedan detta är emot den Gudomliga ordningen.

Nykyrklig Litteratur,

att tillgå hos *Nykyrkliga Bokförlaget*, Sergelgatan 4, Stockholm.
De med (N. B.) märkta böckerna erhållas till det inom parentes angifna lägre värdet.

A. Den Heliga Skrift.

Den Hel. Skrift eller Herrens Ord enligt Nya Kyrkans kanon — med fullständiga Förklaringshänvisningar till samt delvis korta Kapitelinnehåll ur denna kyrkas skrifter, jemte parallelspråk — i ordtrogen översättning från grundspråken af C. J. N. Manby. Första h. af Gamla Test. (1 Mos. 1—16) . 1,00
D:o verk, 1:sta h. af Nya Test. (Matt. 1—11: 7) 1,00

B. Swedenborgs verk.

(I originalupplagornas tidsföljd.)

Arcana Coelestia (Himmelska Hemligheter), 7 band och 4 häften af 8:de utgifna. Översätn. kommer att förtgå; verket blifver 17 band på svenska. De utkomna 7 banden kosta 30,00
8:de bandets 4 häften, pr h. 1,25
Förebildningar och motsvarigheter (ur A. C.) 1,25
Läran om Kärleken (ur A. C.) 0,50
Om inflytelsen 0,40
Himmel och Helvete (N. B. 1,50) 1,75
D:o bunden 2,25
Nya Jerusalem och dess Himmelska lära (N. B. 1,00) 1,25
D:o verk, mindre upplagan 0,30
Jordkloten i verldsalltet 1,00
Yttersta domen (jemte Fortsättning dertill, som utkom år 1763) 0,85
Läran om Herren 0,75
” Den Hel. Skr. (N. B. 0,75) 1,25
Lefvernesläran enl. Tio Guds bud, 0,50
Läran om Tron 0,25
Gudomliga Kärleken och Visheten 2,00
Gudomliga Försynen 2,75
Uppenbarade Uppenbarelseboken (Apocalypsis Revelata), 3 delar 6,50
Äktenskapliga kärleken 3,50
D:o d:o N:o 1—156 0,50
Kort framställning af Läran för Nya Församlingen (med föreg. titel: Symbol. böckerna i förhållande till den Heliga Skrift) 1,00
Sanna Kristna Religionen (med Bihang), bunden 4,00
Kronan eller Bihang till D:o 0,50
Otrons och Fritänkeriets orsak, ur verket *Apocalypsis Explicata* 0,50
Den Treenige Gud (ur Apoc. Expl.) 1,00
Hieroglyphisk Clav. 0,35

C. Vigtigare sidoskrifter.

Barnavän: Helgdagsläsning för tänkande barn, 3:dje och 4:de quart, pr quart. 0,25
Baretti: Nya Läran om Helvetet 1,25
Bayley: Dr Morgon- o. Aftonböner — Blå bandet. 0,25
Beurling, C. H.: Den Nya kristna församlingens katekes 0,50
Björcke, A.: Swedenborgs betydelse för framtiden (N. B. 0,25) 0,40
— Himmelska Äktenskap och Sedlighetsfrågor (N. B. 0,25) 0,30
— Äktenskapets ursprung och helgd 0,50

Björcke, A.: Det mänskliga lifvets lagar, föredrag öfver Tio Guds Bud 1,75
— Hymner och smärre poem 1,00
Boyesen, A. Th.: Kort framställning af Den Sanna Kristna Religionen (kateketisk lärobok) (N. B. 0,50) häft 0,60
— Herrens andra ankomst 1,00
— Herrens uppståndelse (predikan) 0,10
Cabell, Ph. B., Profess.: Hvad är Bibeln (predikan) 0,10
Carlson, H. I.: Anmärkningar vid Fryxells skildring af E. Swedenborg (N. B. 0,50) 0,75
Clowes: Uppman. till presterskapet 0,25
Ellis, John, M. Dr: Religiöst tvifvel och Gudomlig uppenbarelse 1,50
Fernald, Woodburg, B.: Barns religiösa uppföstran (predikan) 0,10
Giles, Ch.: Andens natur 1,00
— Den underbara fickan, jemte andra berättelser, häft. 0,75; bunden 1,10
— Evangelisk tro (predikan) 0,10
— Herrens blod (predikan) 0,10
— Hvarför jag tillhör Nya Kyrkan, häft. 0,75; bunden 1,10
— Minnesvärdigheternas natur och nytta 0,20
— Predikningar:
Ser I (20 predikn.), bund. 2,00
” II (20 ”) ” 2,00
” III (22 ”) ” 2,00
” III A. (12 ”) häft. 1,00
” III B. (10 ”) ” 1,00
Lösä häften 0,10
— Våra barn i andra lifvet (N. B. 0,50) 0,75
Holcombe, H.: Lazarus. En romantisk skildring från Kristus' dagar, häft. 1,50; bunden 2,00
Le Boys des Guays: Uppenbarelseboken till dess andliga mening samt 24:de kap. af Matt. 2,00
— n: Är Fryxells framställning af Em. Swedenborg sann och oväldig? (N. B. 0,50) 0,60
Manby, C. J. N.: Swedenborgs skrifter och hans fördelning af dem 0,25
Seward, S. S.: Räck ut din hand (predikan) 0,10
Semper, Invitus: Svar till Svenska tidningens Ernst Ludvig. 0,37
Smyth, J. K.: Frälsarens fotspår b. 1,75
— Heliga namn b. 1,50
— Är Nya Kyrkan evangelisk 0,10
Scensson, C. Y. N.: Luther och Swedenborg 0,25
Tafel, Im.: Nya församlingens grundläror 0,50
Ware, M.: tankar i min trädgård Emanuel Swedenborg, en andlig Columbus (biografi) (N. B. 0,75), häft. 1,00
Hvem var egentligen Emanuel Swedenborg? och Hvad lär Nya Kyrkan? 0,15
Nya Kyrkans Tidning, Prenum.-pris å närmaste postanst., 12 nr helt år 3,00
— Nya Salem, 3 häften. 1,50
Skandinavisk Nykyrkttidning, äldre årgångar, häft. pr årgång 1,00